

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde onsdagen den 8 maj 2024 kl. 19:00 i Gamla Real, Ed för att behandla följande ärenden vars, handlingar även finns att hämta på kommunens hemsida www.dalsed.se/anslagstavla

Kl. 18.00 – 19.00

Kaffeservering för såväl **politiker** som **allmänhet**.

Näringslivsstrateg Tommy Nerstrand, Arbetsmarknadschef Eva Sjötn och rektorvuxenutbildningen Hans Åkerlundh kommer och informerar om en **kompetensenkät** som **näringslivsutvecklarna i Dalsland** har genomfört i respektive kommun. Information lämnas enligt följande:

Tommy: Resultat från kompetensenkät Dal-Ed 2024

Hasse: "Vart söker våra gymnasister och till vilka inriktningar?"

Eva: Arbetsmarknadsläget i Ed

Ärende

Föredragande/Besök

1. Särskilt ägardirektiv för Edshus AB - översyn 2024
Dnr 2024-000004 003
2. Årsredovisning Edshus AB 2023
Dnr 2024-000114 042
3. Revidering - Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv
Dnr 2024-000107 040
4. Revisionsrapport - "Granskning av arbetsmarknadsverksamheten"
Dnr 2024-000060 007
5. Taxor och avgifter - revidering
Dnr 2024-000116 043
6. Motion - om att tillsätta en utredning om möjligheten att överföra Fritidsbankens verksamhet i ideell regi
Dnr 2023-000334 100
7. Medborgarförslag - Ta bort eller reducera kommunala kostnader för ideella föreningar
Dnr 2023-000272 805

Ärende

Föredragande/Besök

8. Meddelande Kommunfullmäktige 2024
Dnr 2024-000020 101
9. Information från kommunledningen och nämnder 2024
Dnr 2024-000021 101
10. Övriga frågor till Kommunfullmäktige 2024
Dnr 2024-000022 101
11. Allmänhetens frågestund vid Kommunfullmäktige 2024
Dnr 2024-000023 101

Christina Virevik
ordförande

Eva-Britt Falander Fröding
nämndsekreterare



Kommunstyrelsen

§ 50

Dnr 2024-000004 003

Särskilt ägardirektiv för Edshus AB - översyn 2024

Sammanfattning av ärendet

I samband med behandling i kommunfullmäktige 2010-11-24 § 83 av ärendet fastställs rutin om att ägardirektiven, ska behandlas för översyn årligen i samband med årsredovisningen. Detta för att rutinmässigt och återkommande skapa förutsättningar för översyn.

Under åren har initiativ tagits till revideringar utifrån nya förutsättningar eller ambitioner. Det har dock inte inkommit något förslag till revidering av särskilt ägardirektiv inför årets översyn av ägardirektiven till förvaltningen som härmed överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för granskning och beredning inför beslut i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse tf. kommundirektör daterad 2024-03-28.

Ägardirektiv Edshus AB, antaget av kommunfullmäktige 2022-06-15 § 54.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige genomför översyn av ägardirektiv för Edshus AB och beslutar att inte genomföra några ändringar.

Expedieras till

KF

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse - Ägardirektiv Edshus, översyn 2024

Bakgrund

I samband med behandling i kommunfullmäktige 2010-11-24 § 83 av ärendet fastställs rutin om att ägardirektiven, ska behandlas för översyn årligen i samband med årsredovisningen. Detta för att rutinmässigt och återkommande skapa förutsättningar för översyn.

Under åren har initiativ tagits till revideringar utifrån nya förutsättningar eller ambitioner. Det har dock inte inkommit något förslag till revidering av särskilt ägardirektiv inför årets översyn av ägardirektiven till förvaltningen som härmed överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för granskning och beredning inför beslut i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv för Edshus AB, antaget av kommunfullmäktige 2022-06-15 § 54.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige genomför översyn av ägardirektiv för Edshus AB och beslutar att inte genomföra några ändringar.

I tjänsten

Jonas Olsson
tf kommundirektör

Expedieras:

Edshus AB

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.



Antaget i Kommunfullmäktige 2022-06-15 § 54

Ägardirektiv för Edshus Aktiebolag

För den verksamhet som bedrivs i Edshus AB org.nr: 556526-3596, gäller dessa direktiv antagna av kommunens ägare Dals-Eds kommun i kommunfullmäktige och fastställda av årsstämman.

För Dals-Eds kommun är det väsentligt att kunna erbjuda ett attraktivt boende med en bra kompletterande service. Edshus AB skall utifrån detta övergripande syfte:

1. Medverka till att utveckla Dals-Eds kommun till en attraktiv bostads- och näringslivsort samt följa kommunens övergripande vision och målsättning.
2. Ha en ekonomisk ställning som medger långsiktig ekonomisk utveckling utan ägartillskott. Styrelsen ska arbeta för att soliditeten i bolaget ska uppgå till minst 10% och inte understiga 8%.
3. Ha en positiv hållning i frågor som gäller medinflytande för hyresgäster.
4. Medverka och ta initiativ till frågor som berör trygghet, säkerhet och brottsförebyggande åtgärder.
5. Bolaget ska biträda kommunförvaltningen i upprättande av planer för krisberedskap samt delta i kommunens krisorganisation på så sätt som kommunen beskriver i krisledningsnämndens reglemente eller genom beslut av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen eller krisledningsnämnden kan även, inom ramen för lagen, fatta beslut om att överta hela eller delar av beslutanderätten för det kommunala bolaget i kommunen i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.
6. Medverka till att en god service finns i bostadsområdena.
7. Verka för att bostadsbeståndet anpassas till en god standard för IT-kommunikation.
8. Medverka till att skapa en god social gemenskap och integration i bostadsområden.

9. På affärsmässiga principer med hyresrätt upplåta bostäder även med anpassning till hyresgäster med särskilda behov och för studenter samt ungdomar.
10. Verka för en bra miljö och ett hållbart samhälle genom att tillhandahålla sunda och energiförbättrade hus samt ha en bra och framsynt avfallshantering.
11. Bedriva internkontroll i enlighet med kommunens internkontrollarbete.



Kommunstyrelsen

§ 51

Dnr 2024-000114 042

Årsredovisning Edshus AB 2023

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har att ta del av och bereda ärendet om Edshus AB:s årsredovisning 2023, revisionsberättelse och granskningsrapport inför beslut i kommunfullmäktige.

Årets årsredovisning för bolaget visar ett positivt ekonomiskt resultat om 1 875 kkr. Prisökningar utmanar framåt, liksom befolkningsutvecklingen i kommunen och ett omfattande underhållsbehov.

Kommunstyrelsen har att föreslå kommunens ombud vid årets bolagsstämma i Edshus AB. Ombudet befullmäktigas, att vid Edshus AB:s bolagsstämma fatta beslut i enlighet med revisorernas förslag i revisionsberättelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse tf. kommundirektör daterad 2024-03-28.
Årsredovisning Edshus AB 2023.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att för sin del godkänna Edshus AB:s årsredovisning för 2023 och utse Andreas Nilsson till kommunens ombud samt Kenneth Bergslätt som ersättare vid kommande bolagsstämma i Edshus AB under våren 2024.
- Ombudet befullmäktigas, att vid Edshus AB:s bolagsstämma fatta beslut i enlighet med revisorernas förslag i revisionsberättelsen.

Jäv

Annika Lännhult (M), Anna Johansson (C), Larsinge Fahlén (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut i ärendet.

Expedieras till

KF

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse - Årsredovisning Edshus 2023

Bakgrund

Kommunstyrelsen har att ta del av och bereda ärendet om Edshus AB:s årsredovisning 2023, revisionsberättelse och granskningsrapport inför beslut i kommunfullmäktige. Årets årsredovisning för bolaget visar ett positivt ekonomiskt resultat om 1 875 kkr. Vakansgraden av antal outhyrda lägenheter har varierat över året, vid årets slut landar det på 41 stycken vilket är en minskning av vakansgraden under det sista kvartalet men i paritet med vakansgraden vid ingången av året. Prisökningar utmanar framåt, liksom befolkningsutvecklingen i kommunen och ett omfattande underhållsbehov.

Kommunstyrelsen har även att föreslå kommunens ombud vid årets bolagsstämma i Edshus AB. Ombudet befullmäktigas, att vid Edshus AB:s bolagsstämma fatta beslut i enlighet med revisorernas förslag i revisionsberättelsen.

Beslutsunderlag

Årsredovisning Edshus 2023

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att för sin del godkänna Edshus AB:s årsredovisning för 2023 och utse NN till kommunens ombud vid kommande bolagsstämma i Edshus AB under våren 2024.
- Ombudet befullmäktigas, att vid Edshus AB:s bolagsstämma fatta beslut i enlighet med revisorernas förslag i revisionsberättelsen.

I tjänsten

Jonas Olsson
tf kommundirektör

Expedieras:

Edshus AB
Kommunens ombud och ersättare

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.



ÅRSREDOVISNING

2023



INNEHÅLLSFÖRTECKNING

| | |
|-------------------------------|--------------------|
| VD har ordet | sid 2 - 3 |
| Nyckeltal | sid 4 – 5 |
| Fastighetsförteckning | sid 6 |
| Förvaltningsberättelse | sid 7 – 8 |
| Resultaträkning | sid 9 |
| Balansräkning | sid 10 – 11 |
| Finansieringsanalys | sid 12 |
| Nothänvisningar | sid 13 - 19 |
| Underskrifter | sid 20 |
| Revisionsberättelse | sid 21 – 23 |
| Granskningsrapport | sid 24 |

VD har ordet.

Organisation.

Organisationen 2023 bestod av:

- 1 VD
- 1 Kamrer
- 1 Förvaltare
- 2 Bovärdar
- 1 Miljövård

Jag vill härmed rapportera om årets verksamhet och ekonomiska resultat för Edshus AB. Året 2023 har varit både framgångsrikt och utmanande för oss.

Marknaden.

På bostadsmarknaden i Dals-Ed har vakansgraden pendlat under året, vid årets början hade vi 40 uthyrda lägenheter och vid årets slut hade vi 41 stycken outhyrda lägenheter. Vi ser dock en förusning på marknaden då vakanserna minskade under sista kvartalet, en positiv utveckling som vi hoppas håller i sig. Stationshusets korridorsboende har fått en ny hyresgäst genom ett B & B, vilket kommer att minska vakansen med 9 rum under 2024.

På Nössemarksvägen 12(Foundever) saknar vi fortfarande hyresgäst i halva lokalen. Vi letar och ser efter möjliga alternativ. En arbetsgrupp har tillsatts för att driva på det arbetet ytterligare. Även Stubbekasvägen 2 ingår i arbetsgruppens uppdrag på att finna lösningar som gynnar Edshus AB.

En tydlig trend inom vårt bestånd är att hyresgäster säger upp lägenheter med kallhyra och istället söker lägenheter med varmhyra. Den stora anledningen till detta är det höga elpriset vilket många får erfara vid låsning på höga nivåer.

Vi har anpassat oss till vakanserna genom att minska på underhållet och försöker att anpassa uthyrningen till lägenheter som har en standard som är hög. Därför har vissa lägenheter ställts orenoverade i avvaktan på ökat tryck på bostadsmarknaden.

Underhåll.

Större underhållsåtgärderna vi gjort under året är bytet balkongsidor på Ängsvallevägen 1, 3, 5, 7 och 9. 2 stycken konceptlägenheter har ställts i ordning.

Ekonomi.

Det ekonomiska resultatet för 2023 är positivt och uppgår till 1 875 kkr. Räntenivåerna har stigit under året men genomsnittsräntan ligger fortsatt på låga nivåer. Edshus AB har kommunal borgen på samtliga lån, vilket också gynnar räntenivån. Vi budgeterade för ett elpris på 2,50 kr men vi ser nu att snittet för 2023 hamnade på ca 1,50 kr. Elstödet på 1,2 miljoner som betalades ut för 2023 var ett välkommet tillskott som vi inte hade budgeterat för. Vi har även genomfört hyresförhandlingar som har resulterat i en höjning på 4,5%.

Framtiden.

Vi står inför en del utmaningar.

Invårarantalet i Dals-Eds kommun minskar av olika anledningar, en av dem är att kommunens största arbetsgivare Foundever har halverat sin personalstyrka och pga. det så hyr

man nu halva lokalen på Nössemarksvägen 12. Denna förändring påverkar oss på flera sätt, dels genom att vi nu har färre hyresgäster då det var många som flyttade hit i samband med anställning, och dels ett nytt hyresavtal vilket innebär att endast hälften av byggnaden är uthyrd.

Det är av största betydelse att vi hittar en ny hyresgäst för att minimera negativa effekter på vår ekonomi, och helst en verksamhet som kan generera fler arbetstillfällen i kommunen.

Ekonomiskt ser vi, som alla andra, ökande kostnader på fasta avgifter så som fjärrvärme, vatten och avlopp, samt höjda kostnader för hantverkstjänster, räntor, pellets och el. m.m. De hyreshöjningar som vi har haft de senaste åren har inte kompenserat för denna ökade totalkostnad på något tillfredsställande sätt.

För att möta dessa utmaningar kommer Edshus AB att ytterligare effektivisera organisationen. Under första halvåret kommer vi minska med en tjänst på den yttre skötseln samt en halv tjänst på administration. Vi kommer i samband med neddragningarna att genomföra implementeringen av ett nytt fastighetssystem, outsourca kundtjänsten och upphandla extern skötsel av grönytor för att effektivisera och upprätthålla en god standard av vår verksamhet.

Edshus AB övriga fastighetsbestånd står fortsatt inför ett omfattande underhållsbehov. Arbetet med underhållsplaner fortgår och är en hjälp för att få en överblick på läget långsiktigt och därmed se hur vi ekonomiskt, effektivt och långsiktigt kan få en högre standard på våra fastigheter.

Tillsammans möter vi framtidens utmaningar och säkerställer Edshus AB:s framgång.



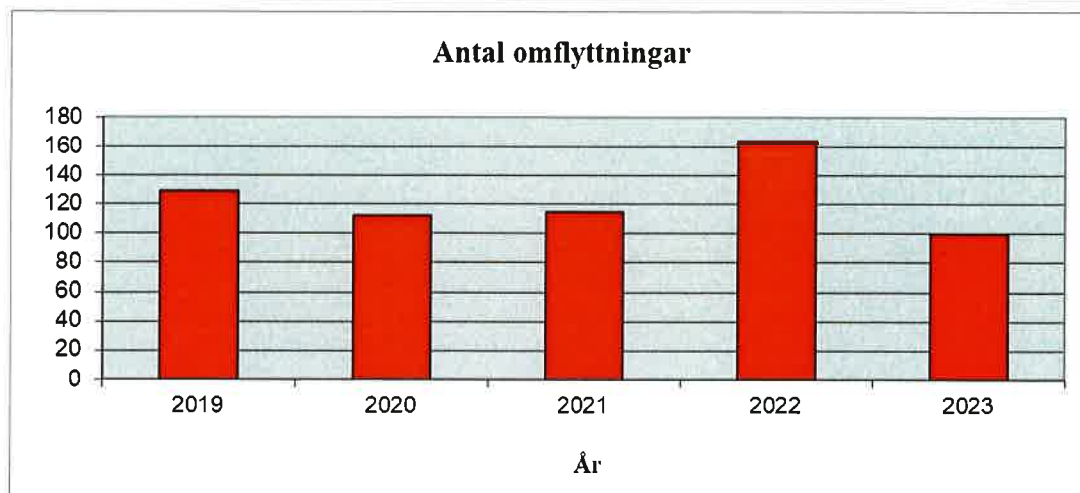
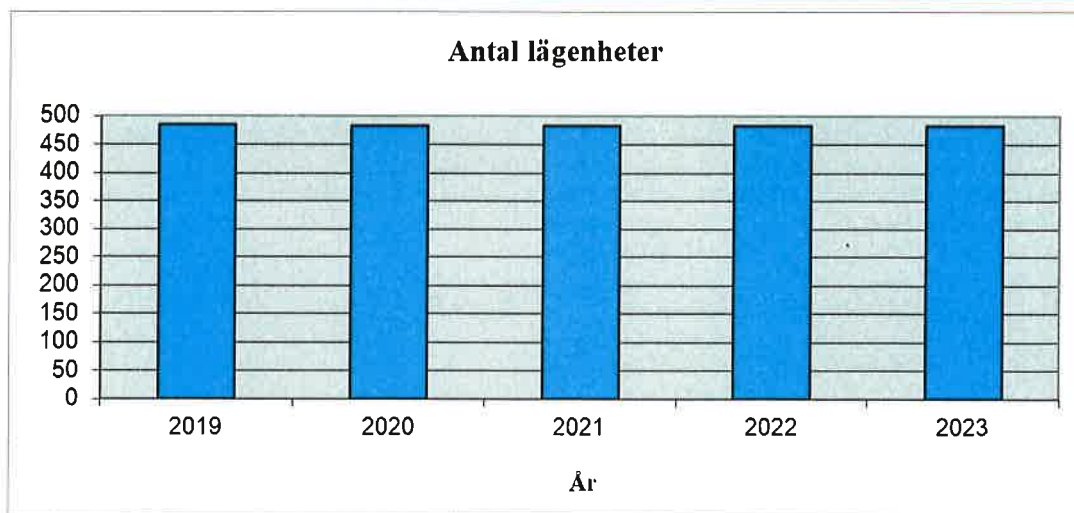
Ed den 2024-01-31.

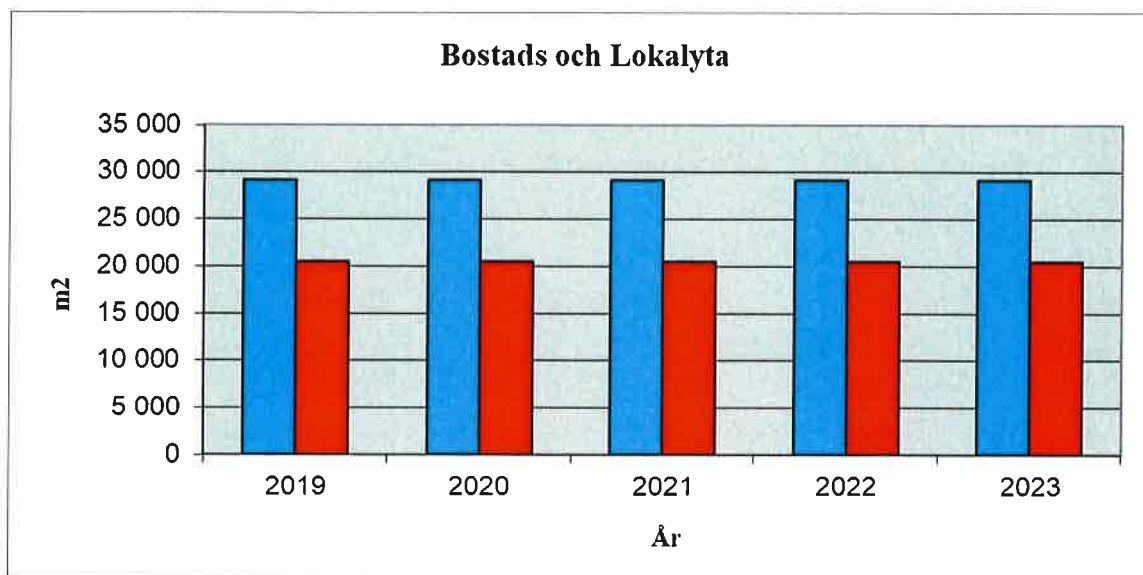
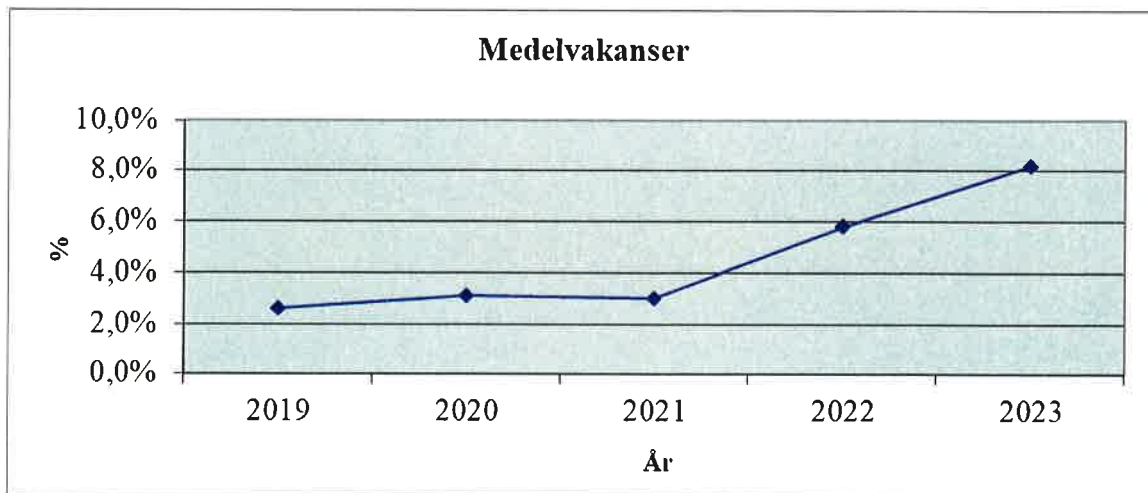
Lars Fredriksson.

Vd.

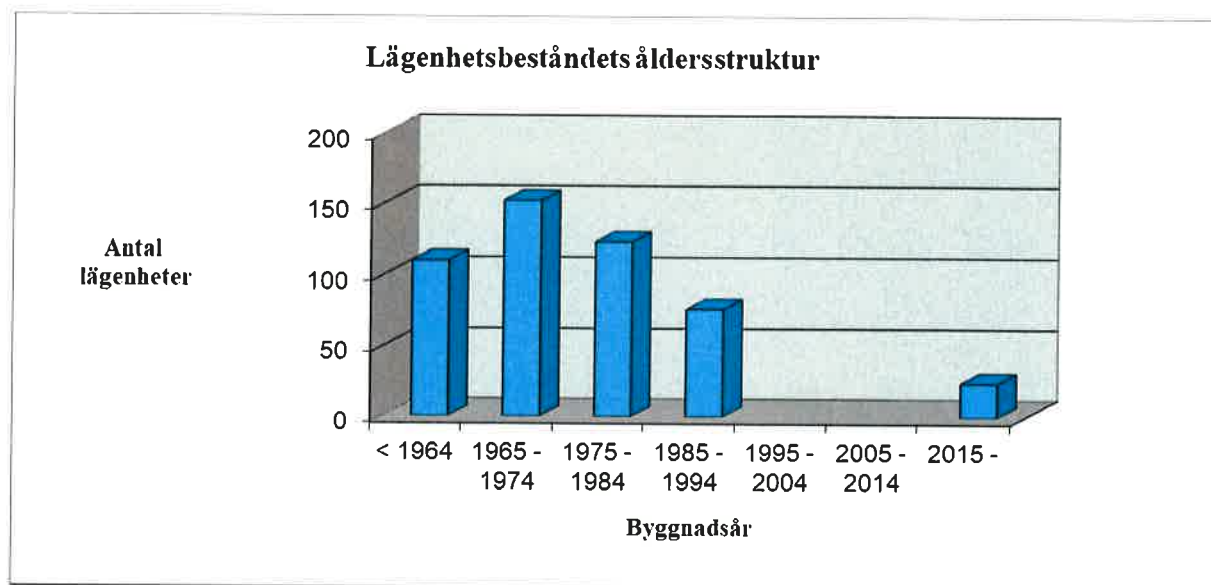
| Nyckeltal | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|--|------|------|------|------|------|
| Likviditet % Sum omsättningst./ (Sum kortfr.skuld-omsät. Lån kommande år) | 158 | 153 | 131 | 160 | 163 |
| Sollditet % Sum EK+78% av periodiseringsfond / Sum skuld o EK | 9,3 | 10,0 | 10,1 | 10,8 | 11,4 |
| Direktavkast. Tot. Kapital % Rörelseres. / Sum Tillgångar | 2,4 | 1,9 | 1,5 | 1,6 | 1,9 |

| Jämförelsetal | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|---|--------|--------|--------|--------|--------|
| Bostadsyta | 29 122 | 29 122 | 29 122 | 29 122 | 29 122 |
| Antal lägenheter | 486 | 485 | 485 | 485 | 485 |
| Medelhyra lägenheter kr/m ² | 985 | 1023 | 1041 | 1062 | 1112 |
| Medel Vakans | 2,6% | 3,1% | 3,0% | 5,8% | 8,2% |
| Omflyttningar | 129 | 112 | 115 | 164 | 100 |
| Omflyttning % | 26,5% | 23,1% | 23,7% | 33,8% | 20,6% |
| Lokalyta | 20 473 | 20 473 | 20 473 | 20 473 | 20 473 |
| Antal Lokaler | 20 | 20 | 20 | 22 | 22 |





| Fastighet | Bygg år | 1 rk 1,5 rk | 2 rk | 3 rk | 4 rk | 5 rk | Antal lgh | Yta lgh m2 |
|-------------------------|------------|----------------|------------|-----------|-----------|----------|--------------|---------------|
| Timmertjärnsvägen 11 | 1961 | 8 | 8 | 2 | 2 | | 20 | 1 055 |
| Krcnoparksvägen 17 | 1962 | 6 | 6 | | 8 | | 20 | 1 410 |
| Timmertjärnsvägen 13 | 1963 | 5 | 8 | 4 | | | 17 | 941 |
| S:a Moränvägen 4-14 | 1964-65 | 18 | 12 | 12 | | | 42 | 2 346 |
| S:a Moränvägen 23 | 1976 | 13 | 10 | 10 | 2 | | 35 | 1 743 |
| Ärgsvallevägen 1-9 | 1967-68 | | 28 | 16 | | | 44 | 3 176 |
| Garnla Edsvägen 52-68 | 1971-74 | 12 | 84 | 12 | | | 108 | 6 624 |
| Norra Moränvägen 6 | 1930 | 9 | | | | 2 | 11 | 422 |
| Timmertjärnsvägen 16-20 | 1979 | 8 | 24 | 8 | 4 | | 44 | 2 765 |
| Hjortronstigen 13-19 | 1984-85 | 12 | 16 | 4 | | | 32 | 1 923 |
| Delesgatan 10 | 1980 | | 12 | | | | 12 | 696 |
| Björkhaget | 1986 | 10 | | | | | 10 | 420 |
| Hagalid | 1965 | | | | | | | |
| Edsgärdet | 1983 | | | | | | | |
| Toppen | 1991 | 4 | 24 | 12 | | | 40 | 2 565 |
| Linden | 1991 | 12 | 14 | | | | 26 | 1 496 |
| Stubbekasvägen 2 | 1940-talet | | | | | | 0 | |
| Timmertjärnsvägen 15-21 | 2016 | 4 | 8 | 12 | | | 24 | 1 540 |
| Nössemarksvägen 12 | 1999 | | | | | | 0 | |
| Totalt | | 121 | 254 | 92 | 16 | 2 | 485 | 29 122 |



FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Bolagets säte: Dals-Eds Kommun

Moderbolag: Dals-Eds Kommun, orgnr: 212000-1413

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avge följande berättelse för verksamhetsåret 2023-01-01–2023-12-31.

Styrelsen: Styrelsen har under året utgjorts av:

| | | |
|------------|------------------|-----|
| Ordförande | Pertti Hedkrok | |
| v. ordf. | Jan Johansson | (m) |
| | Lina Henke | |
| | Anna Johansson | (c) |
| | Carina Halmberg | (s) |
| Ersättare | Niklas Johansson | (c) |
| | Lars-Inge Fahlén | (s) |

Sammanträden: Under året hölls 6 styrelsemöten samt årsstämma.

Revisorer: Daniel Larsson auktoriserad revisor samt Pia Axelsson lekmannarevisor.

Firmatecknare: Bolagets firma tecknas förutom av styrelsen i sin helhet av Ordföranden, Vice ordföranden, VD Lars Fredriksson och Kamrer Gösta Schagerholm, två i förening. VD tecknar firman vid löpande förvaltningsåtgärder.

Föreningsanslutning: Bolaget var 2023 anslutet till Sveriges Allmännytt, Sobona och HBV.

Fastighetsförsäkringar: Samtliga fastigheter var fullvärdesförsäkrade i Länsförsäkringar via försäkringsmäklare Säkra.

Lägenhetsbestånd: Vid årets slut förvaltade bolaget 485 lägenheter och 22 lokaler med en total yta av 29 122 m² resp. 20 473 m². (6 lägenheter, 553 m² block uthyrs till kommunen LSS-boende och redovisas som lokalyta)

| | |
|----------------------------|---------|
| 1 rum korridorboende | 20 st. |
| 1 rok, 1 rok eller 1,5 rok | 101 st |
| 2 rok | 254 st |
| 3 rok | 92 st |
| 4 rok | 16 st |
| 5 rok | 2 st |
| | <hr/> |
| | 485 st. |

HÄNDELSE UNDER ÅRET**STÖRRE INVESTERINGAR**

Balkongsidor på Timmertjärnsvägen 16-20.

Balkonger Ängsvallevägen 1-9.

Ventilation Gamla Edsvägen 52-68.

LÄGENHETSUNDERHÅLL

2 lägenhet har totalrenoverats och standardhöjts samt fått ny hyresnivå.

OUTHYRDA LÄGENHETER

Antal outhyrda lägenheter vid årets början var 40 st. och vid dess slut 41 st.

Antalet outhyrda lägenheter har varierat under året.

KOMMUNALT BIDRAG

Något kommunalt stöd eller aktieägartillskott har ej förekommit under 2023.

Ekonomisk 5-årsöversikt. Belopp i kkr.

| Jämförelsetal | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|---------------------------|---------|---------|---------|---------|--------|
| Netroomsättning | 48 376 | 49 493 | 46 874 | 48 103 | 50478 |
| Resultat efter skatt | 3 051 | 1 971 | 659 | 1 207 | 1875 |
| Hyresbortfall | -1 228 | -1 509 | -1 405 | -2 828 | -4154 |
| Bokfört värde fastigheter | 257 077 | 255 620 | 262 486 | 257 868 | 250449 |
| Låneskuld | 255 278 | 251 901 | 248 312 | 243 571 | 238764 |
| Genomsnittsränta % | 0,76 | 0,79 | 0,77 | 1,24 | 1,66 |

ÅRETS RESULTAT

2023 års resultat blev en vinst på 1 875 kkr.

| | Aktie- kapital | Reserv- fond | Balanserad vinst(+) /förlust(-) | Årets vinst(+) /förlust(-) |
|--|-------------------|-----------------|---------------------------------------|----------------------------------|
| Belopp vid årets ingång | 8 000 | 2 500 | 19 620 | 1 207 |
| Vinstdisposition enligt beslut av bolagsstämman | | | 1 207 | -1 207 |
| Årets resultat 2022 | | | | 1 875 |
| Belopp vid årets utgång | 8 000 | 2 500 | 20 827 | 1 875 |

BEHANDLING AV VINST

Till årsstämmans förfogande står följande medel

Balanserade resultat 20 827 kkr

Årets resultat +1 875 kkr

Ansamlad vinst 22 702 kkr

Styrelsen föreslår att den ansamlade vinsten i sin helhet överförs i ny räkning.

RESULTATRÄKNING FÖR ÅR 2023 (KKR)

| | NOT | 2023 | 2022 |
|---|-----|----------------|----------------|
| Nettoomsättning | | | |
| Hysesintäkter | 1 | 47 988 | 46 804 |
| Övriga förvaltningsintäkter | 2 | 2 490 | 1 299 |
| Summa nettoomsättning | | 50 478 | 48 103 |
| Fastighetskostnader | | | |
| Driftskostnader | 3,4 | -25 298 | -25 352 |
| Underhållskostnader | | -8 947 | -7 947 |
| Fastighetsskatt | | -727 | -723 |
| Avskrivningar | 5 | -9 909 | -9 402 |
| Summa fastighetskostnader | | -44 881 | -43 424 |
| Rörelseresultat | | 5 597 | 4 679 |
| Resultat från finansiella investeringar | | | |
| Ränteintäkter och liknande resultatposter | | 467 | 171 |
| Räntekostnader och liknande poster | 7 | -4 425 | -3 253 |
| Summa finansiella kostnader | | -3 958 | -3 082 |
| Resultat efter finansiella poster | | 1 639 | 1 597 |
| Uppskjuten skatt | | 247 | -386 |
| Förändrad skatt | | -11 | -4 |
| Förändring av periodiseringsfond | | 0 | 0 |
| Summa bokslutsdispositioner | | 236 | -390 |
| Årets resultat | | 1 875 | 1 207 |

BALANSRÄKNING 31 DECEMBER 2023 (KKR)

| TILLGÅNGAR | Not | 2023-12-31 | 2022-12-31 |
|--|------------|-------------------|-------------------|
| ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR | | | |
| Materiella anläggningstillgångar | | | |
| Byggnader | 8 | 233 143 | 240 861 |
| Mærk | 8 | 17 007 | 17 007 |
| Märkanläggningar | 8 | 10 925 | 11 733 |
| Pågående nybyggnad | 9 | 2 862 | 925 |
| Inventarier | 10 | 1 942 | 1 555 |
| | | <u>265 879</u> | <u>272 081</u> |
| Finansiella anläggningstillgångar | | | |
| Långfristiga värdepappersinnehav | 11 | 40 | 40 |
| Långfristiga fordringar | 12 | 202 | 239 |
| Summa anlägg. tillgångar | | 266 121 | 272 360 |
| OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR | | | |
| Varulager m.m. | | | |
| Bränslelager och förråd | | 357 | 197 |
| Kortfristiga fordringar | | | |
| Hysesfordringar | | 221 | 93 |
| Andra kundfordringar | | 775 | 140 |
| Övriga fordringar | | | |
| Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter | 13 | 828 | 930 |
| | | <u>1 824</u> | <u>1 163</u> |
| Kassa och bank | | 23 483 | 17 172 |
| Summa omsättningstillgångar | | 25 664 | 18 532 |
| SUMMA TILLGÅNGAR | | 291 785 | 290 892 |

BALANSRÄKNING 31 DECEMBER 2023 (KKR)

| EGET KAPITAL OCH SKULDER | 2023-12-31 | 2022-12-31 |
|--|-------------------|-------------------|
| Eget kapital | | |
| Bundet eget kapital | | |
| Aktiekapital (8000 aktier med kvotvärde 1000 kr) | 8 000 | 8 000 |
| Reservfond | 2 500 | 2 500 |
| Fritt eget kapital | | |
| Balanserade vinstmedel | 20 828 | 19 620 |
| Årets resultat | 1 875 | 1 207 |
| Summa eget kapital | 33 203 | 31 327 |
| Avsättningar | | |
| Uppskjutna skatter | 4 384 | 4 631 |
| Summa Avsättningar | 4 384 | 4 631 |
| Långfristiga skulder | | |
| Skulder till kreditinstitut | 14 194 651 | 218 836 |
| Summa långfristiga skulder | 194 651 | 218 836 |
| Kortfristiga skulder | | |
| Skulder till kreditinstitut | 14 44 113 | 24 735 |
| Leverantörsskulder | 5 830 | 3 683 |
| Skatteskuld | 80 | 39 |
| Skulder till koncernföretag | 218 | 203 |
| Övriga skulder | 517 | 167 |
| Upplypna kostnader och förutbetalda intäkter | 16 8 789 | 7 271 |
| Summa kortfristiga skulder | 59 547 | 36 098 |
| SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL | 291 785 | 290 892 |

FINANSIERINGSANALYS 31 DECEMBER 2023

| | 2023 | 2022 |
|--|---------------|---------------|
| DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN | | |
| Inbetalningar från kunder | 49 818 | 50 056 |
| Utbetalningar till leverantörer och anställda | -31 061 | -38 373 |
| Kassaflöde från den löpande verksamheten före betalda räntor och inkomstskatter | 18 757 | 11 683 |
| Erhållen ränta | 467 | 171 |
| Erhållna räntebidrag | | |
| Erlagd ränta | -4 425 | -3 253 |
| Inkomstskatt | -11 | -5 |
| Kassaflöde från den löpande verksamheten | 14 788 | 8 596 |
| INVESTERINGSVERKSAMHETEN | | |
| Avyttring av materiella anläggningstillgångar | 0 | 0 |
| Förvärv av materiella anläggningstillgångar | -3 707 | -4 492 |
| Avyttring av finansiella anläggningstillgångar | | -40 |
| Förvärv av finansiella anläggningstillgångar | 37 | 0 |
| Kassaflöde från investeringsverksamheten | -3 670 | -4 532 |
| FINANSIERINGSVERKSAMHETEN | | |
| Nyemmission | 0 | 0 |
| Upptagna lån | 0 | 0 |
| Amortering av skuld | -19 912 | 0 |
| Förändring kortfristig skuld | 15 105 | -4 741 |
| Erhållet aktieägartillskott | 0 | 0 |
| Kassaflöde från finansieringsverksamheten | -4 807 | -4 741 |
| Årets kassaflöde | 6 311 | -677 |
| Likvida medel vid årets början | 17 172 | 17 849 |
| Likvida medel vid årets slut | 23 483 | 17 172 |

NOTHÄNVISNINGAR TILL BOKSLUT 2023

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisninglagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 (K3).

Försäljning redovisas netto efter moms och rabatter.
Hyresintäkter intäktsredovisas i den period uthyrningen avser.

Statliga stöd redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer att erhållas och att företaget kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor. Statligt stöd som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter. Stödet intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera. Statliga stöd för anskaffning av materiella anläggningstillgångar reducerar tillgångens redovisade värde.

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges.

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de förväntas inflyta.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Avskrivningar görs systematiskt över den bedömda nyttjandetiden. Följande avskrivningstider tillämpas.

| | | |
|------------------|----------------------------------|----------|
| Byggnader: | Stommar | 100 år |
| | Fasader, yttertak och fönster | 40-50 år |
| | Övrigt | 5-25 år |
| Markanläggningar | | 20 år |
| Inväntarier | | 5 år |

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utträngs eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. I samband med fastighetsförvärv bedöms om fastigheten väntas ge upphov till framtida kostnader för rivning och återställande av platsen. I sådana fall görs en avsättning och anskaffningsvärdet ökas med samma belopp. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som övrig driftsintäkt respektive övrig driftskostnad.

Har en materiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Någon särredovisning av centrala administrations- och försäljningskostnader har ej gjorts då de bedöms vara av ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild.

Ancra långfristiga värdepappersinnehav

Posten består huvudsakligen av aktier samt ett mindre innehav av räntebärande tillgångar. Innehaven innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas aktierna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger.

De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

Leasing

Sartliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Varulager värderas till anskaffningsvärdet.

Kortfristiga skulder till kreditinstitut är lån som formellt sett förfaller inom ett år samt ett års avtalad amortering. Bolagets kortfristiga skulder till kreditinstitut är till sin karaktär långfristiga, då de löpande förlängs.

Upplåning klassificeras som kortfristig i balansräkningen om företaget inte har en ovillkorad rättighet att senarelägga skuldens reglering i minst tolv månader efter rapportperioden.

I kassaflödesanalysen klassificeras kortfristiga skulder till kreditinstitut under rubriken finansieringsverksamhet.

NCT 1. HYRESINTÄKTER

| | 2023 | 2022 | 2023 | 2022 | 2023 | 2022 |
|-------------------|-----------|-----------|---------------|---------------|--------|--------|
| | Grundhyra | Grundhyra | Hyresbortfall | Hyresbortfall | Netto | Netto |
| Bostäder | 32 456 | 31 061 | 2 397 | 2 385 | 30 059 | 28 676 |
| Lokaler | 17 492 | 16 507 | 1 614 | 286 | 15 878 | 16 221 |
| Garage, p-platser | 796 | 780 | 143 | 157 | 653 | 623 |
| | 50 744 | 48 348 | 4 154 | 2 828 | 46 590 | 45 520 |

Däutöver avseende bostäder

| | | | | | | |
|-----------------------|--|--|--|--|--------|--------|
| Lämnade hyresrabatter | | | | | -22 | -11 |
| Bredband | | | | | 74 | 77 |
| Elektricitet | | | | | 269 | 148 |
| Tillvalsavgifter | | | | | 1 077 | 1 070 |
| | | | | | 1 398 | 1 284 |
| Summa | | | | | 47 988 | 46 804 |

NOT 2. ÖVRIGA FÖRVALTNINGSINTÄKTER

| | 2023 | 2022 |
|---|-------|-------|
| Ersättning från hyresgäster för extra underhåll | 1 105 | 733 |
| Återvunna hyresförluster | 56 | 48 |
| Fakturerade kostnader | 39 | 56 |
| Försäkringsersättning | 1 290 | 462 |
| | 2 490 | 1 299 |

NOT 3. DRIFTSKOSTNADER

| | 2023 | 2022 |
|------------------------|--------|--------|
| Reparationer | 2 419 | 4 088 |
| Fastighetsskötsel | 4 474 | 4 896 |
| Uppvärmning | 3 446 | 3 798 |
| Vatten | 1 827 | 1 717 |
| El | 4 603 | 3 040 |
| Sophantering | 1 763 | 1 741 |
| Administration | 5 143 | 4 232 |
| Hyresgästernas medel | 50 | 66 |
| Försäkringskostnader | 679 | 875 |
| Avskrivna fordringar | 114 | 125 |
| Kabel-TV | 689 | 490 |
| Övriga driftskostnader | 10 | 202 |
| | 25 217 | 25 270 |

NOT 4. REVISIONSKOSTNADER

| | | |
|------------------------------------|----|----|
| Öhrings PricewaterhouseCoopers AB: | 81 | 82 |
| Revisionsuppdrag | | |
| Andra uppdrag | 0 | |

NOT 5. PLANENLIGA AVSKRIVNINGAR**Tillgångslag**

| Materiella anläggningstillgångar | 2023 | 2022 |
|---|--------------|--------------|
| Byggnader | 8 307 | 8 219 |
| Markanläggningar | 983 | 966 |
| Inventarier | 320 | 217 |
| Återbetalning statsbidrag | 299 | |
| Summa avskrivningar | <u>9 909</u> | <u>9 402</u> |

NOT 6. PERSONAL

| | | |
|--|-------------|-------------|
| Medelantalet anställda har varit följande: | 2023 | 2022 |
| Administration | 3,00 | 3,00 |
| Fastighetsarbetare | <u>3,00</u> | <u>3,00</u> |
| | 6,00 | 6,00 |

Fördelningen mellan män och kvinnor har varit 83% resp. 17%.

Löner och andra ersättningar har utgått med:

| | | |
|------------------------|--------------|--------------|
| Styrelse och Vd | 999 | 934 |
| Administrativ personal | 1 196 | 948 |
| Fastighetsskötare | <u>1 290</u> | <u>1 440</u> |
| | 3 485 | 3 322 |

| | | |
|---|-------|-------|
| Sociala avgifter enligt lag och avtal | 1 396 | 1 185 |
| varav pensionskostnader till Vd och styrelse | 105 | 96 |
| varav pensionskostnader till övriga anställda | 280 | 225 |

NOT 7. RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

| | 2023 | 2022 |
|---------------|-------------|-------------|
| Fasighetslån | 3 822 | 2 647 |
| Borgensavgift | <u>603</u> | <u>606</u> |
| | 4 425 | 3 253 |

NOT 8.

Byggnader

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden

Avgår statsbidrag

Ackumulerad nedskrivning

Utrangeringar under året

Erfållna statbidrag

Övriga nyanskaffningar under året

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden

Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan

Försäljningar under året

Utrangeringar under året

Årets avskrivning

Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan

Utgående bokfört värde

Mark

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden

Nyanskaffning under året

Försäljningar under året

Utgående bokfört värde

Markanläggningar

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden

Nyanskaffningar under året

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden

Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan

Årets avskrivning

Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan

Utgående bokfört värde

Taxeringsvärde

Byggnad

Mark

Marknadsvärdering:

Extern värdering enligt Datscha

viket ger ett marknadsvärde på 376 Mkr.

| NOT 9. Pågående nybyggnad | 2023-12-31 | 2022-12-31 |
|---|-------------------|-------------------|
| Lekutrustning Gamla Edsv. | | 87 |
| Robotgräsklippare | | 178 |
| Balkonger Timmertjärnsvägen | | 660 |
| Konceptrenovering lgh | 942 | |
| Ventilation Stationshuset | 26 | |
| Balkonger Ängsvallevägen | 1073 | |
| Ventilation Gamla Edsv. | 759 | |
| Sciplpaneler Nössemarksv.12 | 62 | |
| Tctalt | 2 862 | 925 |
| | | |
| NOT 10. Inventarier | 2023-12-31 | 2022-12-31 |
| Inventarier | | |
| Ingående ackumulerade anskaffningsvärden | 5 121 | 4 643 |
| Nyanskaffningar under året | 707 | 478 |
| Försäljningar/utrangeringar under året | 0 | 0 |
| Utgående ackumulerade anskaffningsvärden | 5 828 | 5 121 |
| | | |
| Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan | -3 566 | -3 349 |
| Försäljningar/utrangeringar under året | | 0 |
| Årets avskrivning | -320 | -217 |
| Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan | -3 886 | -3 566 |
| | | |
| Utgående bokfört värde | 1 942 | 1 555 |
| | | |
| NOT 11. ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV | | |
| Aktier och andelar | 2023-12-31 | 2022-12-31 |
| HEV | 40 | 40 |
| | | |
| NOT 12. LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR | 2023-12-31 | 2022-12-31 |
| Återbäringsfordran HBV | 202 | 239 |
| | 202 | 239 |
| | | |
| NOT 13. FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER | 2023-12-31 | 2022-12-31 |
| Förskottsbetalda leverantörsskulder | 828 | 930 |
| | 828 | 930 |

NOT 14. LÅNGFRISTIGA SKULDER FÖRFALLOTIDER

| | Tidigare än 1 år efter balansdagen | | 1-5 år efter balansdagen | | > 5 år efter balansdagen | |
|-----------------------------|---------------------------------------|---------------|--------------------------|----------------|-----------------------------|---------------|
| | 2023 | 2022 | 2023 | 2022 | 2023 | 2022 |
| Skulder till kreditinstitut | 39 840 | 19 881 | 110 810 | 139 365 | 88 114 | 84 325 |
| Summa | 39 840 | 19 881 | 110 810 | 139 365 | 88 114 | 84 325 |
| Kommande års amortering | 4 968 | | | | | |

NOT 15. SPECIFIKATION AV LÅNESTRUKTUR OCH RÄNTEBINDNINGSTID

| Räntebindning till | Lånebelopp kkr | Genomsnittsränta 2023-12-31 | Andel av lån % |
|-----------------------------|----------------|--------------------------------|-------------------|
| Lån med 3 månaders bindning | 32 794 | 4,47% | 14% |
| 2024 | 25 831 | 0,76% | 11% |
| 2025 | 22 179 | 0,72% | 9% |
| 2026 | 42 925 | 1,28% | 18% |
| 2027 | 45 706 | 0,98% | 19% |
| 2028 | 34 740 | 1,40% | 15% |
| Ränteb. Efter 2028 | 34 589 | 1,90% | 14% |
| Totalt | 238 764 | 1,66% | 100% |

NOT 16. UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

| | 2023-12-31 | 2022-12-31 |
|-----------------------------|-------------|-------------|
| Förskottsbetalda hyror | 6 211 | 6 175 |
| Upplupna räntekostnader | 281 | 224 |
| Upplupna leverantörsskulder | 1 464 | 244 |
| Semesterlöneskuld | 575 | 538 |
| Arbetsgivaravgifter | 86 | 73 |
| AMF | 172 | 17 |
| | <hr/> 8 789 | <hr/> 7 271 |

NOT 17. Panter o Ansvarsförbindelser**Ställda panter**

Fasrighetsinteckningar som ställts

sorr säkerhet

0

0

för egna skulder till kreditinstitut

(Uttagna publika arkivet 28.400 kkr)

Ansvarsförbindelser

0

0

NOT 18. Moderbolag

Moderföretag i den största och minsta koncern där Edshus AB är dotterbolag och där koncernredovisning upprättas är Dals-Eds Kommun, 212000-1413, Dals-Ed.

EDSHUS AB

ED den 20 februari 2024



Pertti Hedkrok
Ordf.



Jan Johansson
Vice ordf.



Lina Henke



Anna Johansson



Carina Halmberg



Lars Fredriksson
VD

Min revisionsberättelse avseende denna årsredovisning har avgivits den *6 mars 2024*



Daniel Larsson
Auktoriserad revisor
Öhrlängs PricewaterhouseCoopers AB

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Edshus AB, org.nr 556526-3596

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Edshus AB för år 2023. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 7-20 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Edshus ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Edshus AB.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Edshus AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-6. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av mitt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Ltöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Edshus AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Edshus AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.



En ytterligare beskrivning av mitt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Trollhättan den 6 mars 2024

A handwritten signature in blue ink that reads 'Daniel Larsson'. The signature is fluid and cursive, with the first name 'Daniel' and last name 'Larsson' clearly distinguishable.

Daniel Larsson
Auktoriserad revisor

Edshus AB

Box 31

668 21 Ed

Org.nr: 556526-3596

Granskningsrapport för verksamhetsåret 2023.

Jag har granskat bolagets verksamhet under 2023.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen och god revisionsred i kommunal verksamhet.

Jag bedömer att

- Verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt
- Den interna kontrollen varit tillfredställande

Jag finner därför inte anledning att rikta anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

För fullgörande av mitt uppdrag har jag

- Tagit del av styrelsens protokoll, arbetsordning för styrelsen samt instruktioner för verkställande direktör
- Tagit del av de rapporter som upprättats av auktoriserade revisorn

Dals-Ed 2024-02-20



Pia Axelsson

Av fullmäktige utsedd lekmannarevisor



EDSHUS AB

Box 31, 668 21 ED. Tel. 0534-190 60



Kommunstyrelsen

§ 54

Dnr 2024-000107 040

Revidering - Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv

Sammanfattning av ärendet

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa villkor reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, och därigenom möta konjunkturvariationer. Riksdagen har under hösten 2023 beslutat om att ersätta resultatutjämningsreserven med en resultatreserv. Befintlig resultatutjämningsreserv fasas ut under en tioårsperiod.

Enligt 11 kap 1 § kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har en sådan resultatreserv som avses i 14 §, ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den enligt Lag (2023:642).

Dals-Eds kommun har redan en riktlinje för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv som har beslutats i kommunfullmäktige 2022-09-14 § 76. Den behöver revideras med nya resultatreserven samt behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv.

Samma förutsättningar för reservering som för resultatutjämningsreserven, det vill säga olika gränsvärden vid positivt respektive negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner.

Resultatreserven får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Denna begränsning gäller alltså den nya resultatreserven och avser alltså inte en eventuell RUR som kommunen har enligt regelverket för RUR.

De egna principerna kopplade till resultatreserven regleras i de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige ska fastställa.

Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts.

Reservering av medel till resultatreserv kan tidigast göras i bokslut/årsredovisning för 2024.

Reglerna för den RER, blir lite friare då reserven kan användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning.



Kommunstyrelsen

forts. § 54

RUR avvecklas, men:

- De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, det vill säga för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Medel från en resultatutjämningsreserven får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske.

Förändring av resultatreserv hanteras inom balanskravsutredningen som en justeringspost. En resultatreserv eller disponering av resultatutjämningsreserv inom balanskravsutredningen ger varken påverkan på redovisningen, årets resultat eller ekonomiska nyckeltal.

Bedömningen är att riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv samt behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv blir uppdaterat enligt nya regler.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse redovisningsansvarig/stf ekonomichef daterad 2024-03-15. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv samt behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv.

Beslutsförslag

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta om nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv och behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv.

Expedieras till

KF

Justerandes signatur

Uttragsbestyrkande



Revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv

Bakgrund

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa villkor reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, och därigenom möta konjunkturvariationer.

Riksdagen fattade under hösten 2023 beslut om att ersätta resultatutjämningsreserven med en resultatreserv. Befintlig resultatutjämningsreserv fasas ut under en tioårsperiod.

Enligt 11 kap 1§ kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har en sådan resultatreserv som avses i 14 §, ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Lag (2023:642).

Dals-Eds kommun har redan en riktlinje för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Beslutad av KF 2022-09-14 § 76. Den behöver revideras med nya resultatreserven samt behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv.

Sammanfattning

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa villkor reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Riksdagen fattade under hösten 2023 beslut om att ersätta resultatutjämningsreserven med en resultatreserv. Befintlig resultatutjämningsreserv fasas ut under en tioårsperiod.

Samma förutsättningar för reservering som för resultatutjämningsreserven (RUR), det vill säga olika gränsvärden vid positivt respektive negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner.

Resultatreserven får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Denna begränsning gäller alltså den nya resultatreserven och avser alltså inte en eventuell RUR som kommunen har enligt regelverket för RUR.

De egna principerna kopplade till resultatreserven regleras i de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska fastställa.

Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts.

Reservering av medel till resultatreserv kan tidigast göras i bokslut/årsredovisning för 2024.

Reglerna för den RER, blir lite friare då reserven kan användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning.



RUR avvecklas, men:

- De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, det vill säga för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Medel från en resultatutjämningsreserven får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske.

Förändring av resultatreserv hanteras inom balanskravsutredningen som en justeringspost. En resultatreserv eller disponering av resultatutjämningsreserv inom balanskravsutredningen ger varken påverkan på redovisningen, årets resultat eller ekonomiska nyckeltal.

Bedömning

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv samt behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv blir uppdaterat enligt nya regler.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta om nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv och behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv

I tjänsten

Somayeh Jamshidi
Redovisningsansvarig/ Stf. ekonomichef

Peter Johansson
Ekonomichef

Expedieras till

Ekonomienheten

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.



Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv samt behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv

Bakgrund

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa villkor reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR).

Riksdagen beslutade hösten 2023 om införande av den nya så kallade resultatreserven (RER) och att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod. Eftersom reglerna gäller från och med räkenskapsåret 2024 kommer första året med möjlighet till reservering av medel till RER att vara i bokslutet 2024. För RUR däremot så är det i bokslut och årsredovisning för 2023 sista möjlighet att reservera medel. Disponering av medel från RUR kommer att kunna göras fram till 2033, på samma sätt som tidigare med utgångspunkt i ”att utjämna intäkter över en konjunkturcykel”.

Principerna för reservering till RER är desamma som för RUR, Det som har tillkommit avseende resultatreserven är storleken av den sammanlagda totala reserveringen. Resultatreserven får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Denna begränsning gäller alltså den nya resultatreserven och avser alltså inte en eventuell RUR som kommunen har enligt regelverket för RUR.

Enligt 11 kap 1§ kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har en sådan resultatreserv som avses i 14 §, ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Lag (2023:642).

Dals-Eds kommun tillämpar lagstiftningen om kommunal resultatreserv.

Regelverk

Riksdagsbeslutet innebär att en möjlighet införs att reservera medel till en resultatreserv (RER), i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning:

- Samma förutsättningar för reservering som för resultatutjämningsreserven (RUR), det vill säga olika gränsvärden vid positivt respektive negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner.
- De egna principerna kopplade till resultatreserven regleras i de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska fastställa.
- Resultatreserven får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Denna begränsning gäller alltså den nya resultatreserven och avser alltså inte en eventuell RUR som kommunen har enligt regelverket för RUR.



-
- Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts.
 - Reservering av medel till resultatreserv kan tidigast göras i bokslut/årsredovisning för 2024.
 - Reglerna för den RER, blir lite friare då reserven kan användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning.

RUR avvecklas, men:

- De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, det vill säga för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske.

Balanskravsresultatet ska vara årets resultat efter balanskravsjusteringar och förändring av resultatreserv samt disponering av resultatutjämningsreserv. De balanskravsjusteringar som görs innebär att årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Enligt lagkrav görs dessa justeringar genom att följande uppgifter inte beaktas vid beräkning av årets resultat:

- realisationsvinster som inte står i överenskommelse med god ekonomisk hushållning,
- realisationsförluster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning,
- orealiserade vinster och förluster i värdepapper, och
- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper

Förändring av resultatreserv hanteras inom balanskravsutredningen som en justeringspost. En resultatreserv eller disponering av resultatutjämningsreserv inom balanskravsutredningen ger varken påverkan på redovisningen, årets resultat eller ekonomiska nyckeltal.

Nedan exempel på en balanskravsutredning.



| | Exempel |
|--|-------------|
| Årets resultat | +100 |
| reducering av samtliga realisationsvinster | -10 |
| vissa realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet | +4 |
| vissa realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet | +3 |
| orealiserade vinster och förluster i värdepapper | +1 |
| återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper | 0 |
| Årets resultat efter balanskravsjusteringar | +98 |
| reservering av medel till resultatreserv | -28 |
| användning av medel från resultatutreserv | 0 |
| användning av resultatutjämningsreserv | 0 |
| reservering av medel till pensionsreserv | -5 |
| Årets balanskravsresultat | +65 |
| Balanskravsunderskott från tidigare år | -50 |
| Summa balanskravsresultat | +15 |
| Balanskravsresultat att reglera | 0 |

Kommunfullmäktige ska besluta om närmare föreskrifter om innebörden av god ekonomisk hushållning för kommunen. Föreskrifterna ska ligga till grund för de mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning i verksamheten och ekonomin som ska fastställas i budgeten.

De lokala riktlinjerna bör ta sin utgångspunkt i kommunens ekonomiska ställning, vilka faktorer som främst kommer att påverka dess verksamhet och ekonomi i framtiden samt en bedömning av faktorernas betydelse och påverkbarhet. Det kan t.ex. gälla planerade investeringar, låneskulder och det totala pensionsåtagandets påverkan på resultat och ställning.

Enligt lagkrav ska det även framgå av riktlinjerna för god ekonomisk hushållning hur kommunen avser att hantera resultatutreserv samt hantering av kvarvarande resultatutjämningsreserv. Riktlinjerna bör i denna del reglera när medel ska reserveras till reserven, hur de reserverade medlen får användas och villkoren för användningen.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justeringar för förändringar av resultatutreserv samt disponering av resultatutjämningsreserv (balanskravsresultatet). I förvaltningsberättelsen ska även upplysning lämnas hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och det balanskravsresultat som är kvar att återställa.



Lagkrav är att ett negativt balanskravsresultat ska regleras under de närmast följande tre åren och kommunfullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.

Fullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl (kommunallagen 11 kap 12§).

God ekonomisk hushållning i Dals-Eds kommun

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Detta genomförs genom att:

- Dals-Eds kommun har en styrning som bygger på en målkedja med fem nivåer – Vision, Kommunfullmäktiges utvecklingsområden, Kommunfullmäktiges övergripande mål och beställningar, nämndsmål samt verksamhetsmål. Tillsammans skall dessa bilda en enhet som skall bidra till att visionen för Dals-Eds kommun uppnås. Kommunfullmäktigemålen och nämndmålen skall vara mätbara och uppföljningsbara.
- Dals-Eds kommun skall ha en ekonomi i balans, kommunens budget skall innehålla finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- Planeringen av den ekonomiska politiken skall utgå från försiktighetsprincipen, där säkerhet i antaganden är en viktig grundförutsättning.
- På lång sikt ska resultatet i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämningsuppå till lägst 2 procent.
- Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar.
- Nettokostnaderna inte får öka snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag samt finansnetto.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att Dals-Eds kommun har god ekonomisk hushållning. Nämnderna har detta ansvar inom sitt område och inom ramen för sin budget.
- De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt



lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.

- Alla större förändringar av verksamheten ska kostnadsberäknas och resursavstämmas före genomförande. Detta gäller även övergripande policys, planer och projekt som kommer att inverka på verksamheterna.
- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras.
- I budget- och måldokumentet angivna ramar/anslag för verksamheterna utgör sammantagna utgiftstak för respektive nämnd. Nämnd måste hantera befarade överskridanden inom denna totalram.
- Det kommunala bolaget och de affärsdrivande verksamheterna skall ha full kostnadstäckning.

Resultatreserv i Dals-Eds kommun

- Reservering av medel till resultatreserv kan tidigast göras i bokslut/årsredovisning för 2024 och beslutas av Kommunfullmäktige.
- Principerna för reservering till RER är desamma som för RUR, dvs principen om 1 respektive 2 procent kvarstår: Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, som överstiger
 1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
 2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om kommunen eller regionen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.
- Reservens storlek får uppgå till högst 5 procent av skatter och statsbidrag, dvs uppgår reserven till 5 procent eller mer får man inte göra någon mer reservering: En reservering får göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till ett belopp som motsvarar högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning. Det betyder att reservering görs i bokslut/årsredovisning när så är möjligt.



-
- Reserven kan användas för att täcka vissa särskilda planerade kostnader ett enskilt år, eller vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall eller nödvändig omstrukturering av verksamhet.
 - Användningen av reserven kan endast ske när det anses bidra till att uppnå god ekonomisk hushållning. Nyttjande av medel i reserven godkänns av Kommunfullmäktige i samband med behandling av årsredovisningen.
 - Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts.
 - Beslut om att använda medel från resultatutreserv ska fattas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget, men kan vid behov revideras i samband med bokslut och beslut tas i samband med att kommunfullmäktige behandlar kommunens årsredovisning. Överläggning med kommunens revisorer bör ske inför beslut.
 - Resultatutreserv utgör en del av kommunens egna kapital med en komplettering av "varav resultatutjämningsreserv i balansräkningen om det finns resultatutjämningsreserv.
 - Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justeringar för förändringar av resultatutreserv samt disponering av resultatutjämningsreserv (balanskravsresultatet). I förvaltningsberättelsen ska även upplysning lämnas hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och det balanskravsresultat som är kvar att återställa.

Hantering av kvarvarande resultatutjämningsreserven i Dals-Eds kommun

Resultatutjämningsreserven i Dals-Eds kommun är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunkturedgång.

Riksdagen beslutade om ny lagstiftning för god ekonomisk hushållning under höst 2023, vilket innebär att reservering av medel till RUR kan göras för sista gången i bokslut/ årsredovisning 2023. Därefter kan disponering av medel från RUR göras fram till och med bokslut/årsredovisning 2033.

Omvänt ska inte disposition ske för att täcka ett underskott som uppkommit av andra skäl, till exempel att nämnderna inte hållit tilldelad budget. Disposition får inte heller ske för att täcka ett underskott som uppkommit till följd av underlåtenhet att anpassa verksamheten till förändringar av de långsiktiga skatteintäkterna eller förändringar i verksamhetens demografiska målgrupper.



Åtgärder måste vidtas för att anpassa kostnader då förändringarna bedöms vara över mer än ett år. Disposition får inte heller ske för sänkning av utdebiteringen. Dock kan resultatutjämningsreserven disponeras i samband med bokslut för att täcka oplanerade underskott.

- Medel från en resultatutjämningsreserven får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.
- Resultatutjämningsreserven utgör en del av kommunens egna kapital med en komplettering av "varav resultatutjämningsreserv i balansräkningen.
- Beslut om att använda medel från resultatutjämningsreserven ska fattas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget, men kan vid behov revideras i samband med bokslut och beslut tas i samband med att kommunfullmäktige behandlar kommunens årsredovisning. Vid disposition bör en bedömning göras av när konjunkturen återhämtar sig. Överläggning med kommunens revisorer bör ske inför beslut.
- Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justeringar för förändringar av resultatutjämningsreserv (balanskravsresultatet). I förvaltningsberättelsen ska även upplysning lämnas hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och det balanskravsresultat som är kvar att återställa.
- Kommunfullmäktige fattar ett aktivt beslut vid disponering av resultatutjämningsreserven.



DALS-EDS KOMMUN
Ekonomienheten

RIKTLINJER

Datum: 2024-03-15
Diariennr. 2024-000107.040

*Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av **resultatutjämningsreserv** resultatreserv samt behandling av kvarvarande av resultatutjämningsreserv*

Bakgrund

Från 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa villkor reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR).

~~En uppbyggnad av resultatutjämningsreserv sker inom ramen för det egna kapitalet. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel och därigenom möta konjunkturvariationer, vilket gör det möjligt att på ett ansvarsfullt sätt reservera en del av överskottet i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår till följd av lågkonjunktur.~~

Riksdagen beslutade hösten 2023 om införande av den nya så kallade resultatreserven (RER) och att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod. Eftersom reglerna gäller från och med räkenskapsåret 2024 kommer första året med möjlighet till reservering av medel till RER att vara i bokslutet 2024. För RUR däremot så är det i bokslut och årsredovisning för 2023 sista möjlighet att reservera medel. Disponering av medel från RUR kommer att kunna göras fram till 2033, på samma sätt som tidigare med utgångspunkt i ”att utjämna intäkter över en konjunkturcykel”.

Principerna för reservering till RER är desamma som för RUR, Det som har tillkommit avseende resultatreserven är storleken av den sammanlagda totala reserveringen. Resultatreserven får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Denna begränsning gäller alltså den nya resultatreserven och avser alltså inte en eventuell RUR som kommunen har enligt regelverket för RUR.

Enligt 11 kap 1§ kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. ~~Om kommunen har en sådan resultatreserv som avses i 14 §, ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Lag (2023:642). en kommun har en resultatutjämningsreserv, ska riktlinjerna även beskriva hanteringen av reserven.~~

Dals-Eds kommun tillämpar lagstiftningen om kommunal ~~resultatutjämningsreserv~~ resultatreserv.

Regelverk

~~Reservering till resultatutjämningsreserven får enligt kommunallagen göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger:~~

- ~~• — en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller~~



| Postadress | Besöksadress | Telefon |
|--|--------------------------------|---|
| Bankgiro | | |
| Box 31 | Storgatan 27 +46 (0)534 -19000 | 534-4072 |
| S-668 21 ED | Telefax | Org.nr |
| +46 (0)534 -10550 | 212000-1413 | |
| Internet: www.dalsed.se | | Email: kommun@dalsed.se |



DALS-EDS KOMMUN
Ekonomienheten

RIKTLINJER

Datum: 2024-03-15
Diariennr. 2024-000107.040

● — två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om en kommun eller regionen har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Huvudregeln för resultatutjämningen ska vara att ianspråktagandet endast kan göras av de medel som redan finns reserverade i resultatutjämningsreserven.

Tanken är inte att resultatutjämningsreserven ska möjliggöra en permanent/varaktig överbeskattning där överskotten årligen sparas för framtiden. En stor resultatutjämningsreserv ska inte heller göra det möjligt att under en längre tid ha en nivå på skatteuttaget som är lägre, alternativt en kostnadsnivå som är högre, än vad som är långsiktigt hållbart.

Om en kommun har byggt upp en resultatutjämningsreserv så får hela eller delar av behållningen räknas in i budgeten för att täcka upp om de beräknade intäkterna är lägre än kostnaderna när de prognostiserade skatteintäkterna ökar svagt till följd av en svag samhällsekonomisk utveckling. Förutsättningen är att en reserv byggs upp.

Beslut i budget om reservering till eller ianspråktagande av resultatutjämningsreserv kan revideras vid bokslut när utfallet är känt. Eftersom resultatet kan förändras mellan budget och bokslut till följd av förändrade skatteintäkter, är det rimligt att ett nytt beslut om faktisk reservering eller ianspråktagande till reserven tas vid bokslut.

I och med möjligheten att reservera medel i RUR formaliserades kravet på hur balanskravet ska beräknas och redovisas.

Riksdagsbeslutet innebär att en möjlighet införs att reservera medel till en resultatreserv (RER), i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning:

- Samma förutsättningar för reservering som för resultatutjämningsreserven (RUR), det vill säga olika gränsvärden vid positivt respektive negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner.
- De egna principerna kopplade till resultatreserven regleras i de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska fastställa.
- Resultatreserven får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Denna begränsning gäller alltså den nya resultatreserven och avser alltså inte en eventuell RUR som kommunen har enligt regelverket för RUR.
- Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts.
- Reservering av medel till resultatreserv kan tidigast göras i bokslut/årsredovisning för 2024.

DALS-LAND

| Postadress | Besöksadress | Telefon |
|--|--------------------------------|---|
| Bankgiro | | |
| Box 31 | Storgatan 27 +46 (0)534 -19000 | 534-4072 |
| S-668 21 ED | Telefax | Org.nr |
| +46 (0)534 -10550 | 212000-1413 | |
| Internet: www.dalsed.se | | Email: kommun@dalsed.se |



DALS-EDS KOMMUN
Ekonomienheten

RIKTLINJER

Datum: 2024-03-15
Diariennr. 2024-000107.040

- Reglerna för den RER, blir lite friare då reserven kan användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning.

RUR avvecklas, men:

- De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, det vill säga för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske.

Balanskravsresultatet ska vara årets resultat efter balanskravsjusteringar och förändring av ~~resultatutjämningsreserv~~ resultatutreserv samt disponering av resultatutjämningsreserv. De balanskravsjusteringar som görs innebär att årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Enligt lagkrav görs dessa justeringar genom att följande uppgifter inte beaktas vid beräkning av årets resultat:

- realisationsvinster som inte står i överenskommelse med god ekonomisk hushållning,
- realisationsförluster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning,
- orealiserade vinster och förluster i värdepapper, och
- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper

~~Förändring av resultatutjämningsreserven hanteras inom balanskravsutredningen som en justeringspost. En resultatutjämningsreserv inom balanskravsutredningen ger varken påverkan på redovisningen, årets resultat eller ekonomiska nyckeltal. Förändring av resultatreserv hanteras inom balanskravsutredningen som en justeringspost. En resultatreserv eller disponering av resultatutjämningsreserv inom balanskravsutredningen ger varken påverkan på redovisningen, årets resultat eller ekonomiska nyckeltal.~~

Nedan exempel på en balanskravsutredning.



| Postadress | Besöksadress | Telefon |
|--|--------------------------------|---|
| Bankgiro | | |
| Box 31 | Storgatan 27 +46 (0)534 -19000 | 534-4072 |
| S-668 21 ED | Telefax | Org.nr |
| +46 (0)534 -10550 | 212000-1413 | |
| Internet: www.dalsed.se | | Email: kommun@dalsed.se |



DALS-EDS KOMMUN
Ekonomienheten

RIKTLINJER

Datum: 2024-03-15
Diariennr. 2024-000107.040

| | Exempel |
|--|-------------|
| Årets resultat | +100 |
| reducering av samtliga realisationsvinster | -10 |
| vissa realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet | +4 |
| vissa realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet | +3 |
| orealiserade vinster och förluster i värdepapper | +1 |
| återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper | 0 |
| Årets resultat efter balanskravsjusteringar | +98 |
| reservering av medel till resultatutjämningsreserv-resultatreserv | -28 |
| användning av medel från resultatutreserv | 0 |
| användning av medel från resultatutjämningsreserv | 0 |
| reservering av medel till pensionsreserv | -5 |
| Årets balanskravsresultat | +65 |
| Balanskravsunderskott från tidigare år | -50 |
| Summa balanskravsresultat | +15 |
| Balanskravsresultat att reglera | 0 |

Kommunfullmäktige ska besluta om närmare föreskrifter om innebörden av god ekonomisk hushållning för kommunen. Föreskrifterna ska ligga till grund för de mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning i verksamheten och ekonomin som ska fastställas i budgeten.

De lokala riktlinjerna bör ta sin utgångspunkt i kommunens ekonomiska ställning, vilka faktorer som främst kommer att påverka dess verksamhet och ekonomi i framtiden samt en bedömning av faktorernas betydelse och påverkbarhet. Det kan t.ex. gälla planerade investeringar, låneskulder och det totala pensionsåtagandets påverkan på resultat och ställning.

Enligt lagkrav ska det även framgå av riktlinjerna för god ekonomisk hushållning hur kommunen avser att hantera resultatutjämningsreserven. Riktlinjerna bör i denna del reglera när medel ska reserveras till reserven, hur de reserverade medlen får användas och villkoren för användningen.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, **dels detta resultat med justeringar för förändringar av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultatet) dels detta resultat med justeringar för förändringar av resultatutreserv samt disponering av resultatutjämningsreserv (balanskravsresultatet).**I förvaltningsberättelsen ska även upplysning lämnas hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och det balanskravsresultat som är kvar att återställa.

Lagkrav är att ett negativt balanskravsresultat ska regleras under de närmast följande tre åren och kommunfullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.



| | | |
|--|--------------------------------|---|
| Postadress | Besöksadress | Telefon |
| Bankgiro | | |
| Box 31 | Storgatan 27 +46 (0)534 -19000 | 534-4072 |
| S-668 21 ED | Telefax | Org.nr |
| +46 (0)534 -10550 | 212000-1413 | |
| Internet: www.dalsed.se | | Email: kommun@dalsed.se |



DALS-EDS KOMMUN
Ekonomienheten

RIKTLINJER

Datum: 2024-03-15
Diariennr. 2024-000107.040

Fullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl (kommunallagen 11 kap 12§).

God ekonomisk hushållning i Dals-Eds kommun

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Detta genomförs genom att:

- Dals-Eds kommun har en styrning som bygger på en målkedja med fem nivåer – Vision, Kommunfullmäktiges utvecklingsområden, Kommunfullmäktiges övergripande mål och beställningar, nämndsmål samt verksamhetsmål. Tillsammans skall dessa bilda en enhet som skall bidra till att visionen för Dals-Eds kommun uppnås. Kommunfullmäktigemålen och nämnds målen skall vara mätbara och uppföljningsbara.
- Dals-Eds kommun skall ha en ekonomi i balans, kommunens budget skall innehålla finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- Planeringen av den ekonomiska politiken skall utgå från försiktighetsprincipen, där säkerhet i antaganden är en viktig grundförutsättning.
- På lång sikt ska resultatet i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämningsuppå till lägst 2 procent.
- Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar.
- Nettokostnaderna inte får öka snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag samt finansnetto.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att Dals-Eds kommun har god ekonomisk hushållning. Nämnderna har detta ansvar inom sitt område och inom ramen för sin budget.
- De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måloppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.
- Alla större förändringar av verksamheten ska kostnadsberäknas och resursavstämmas före genomförande. Detta gäller även övergripande policys, planer och projekt som kommer att inverka på verksamheterna.



| | | |
|--|--------------------------------|---|
| Postadress | Besöksadress | Telefon |
| Bankgiro | | |
| Box 31 | Storgatan 27 +46 (0)534 -19000 | 534-4072 |
| S-668 21 ED | Telefax | Org.nr |
| +46 (0)534 -10550 | 212000-1413 | |
| Internet: www.dalsed.se | | Email: kommun@dalsed.se |



DALS-EDS KOMMUN
Ekonomienheten

RIKTLINJER

Datum: 2024-03-15
Diariennr. 2024-000107.040

- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras.
- I budget- och måldokumentet angivna ramar/anslag för verksamheterna utgör sammantagna utgiftstak för respektive nämnd. Nämnd måste hantera befarade överskridanden inom denna totalram.
- Det kommunala bolaget och de affärsdrivande verksamheterna skall ha full kostnadstäckning.

Resultatreserv i Dals-Eds kommun

- Reservering av medel till resultatreserv kan tidigast göras i bokslut/årsredovisning för 2024 och beslutas av Kommunfullmäktige.
 - Principerna för reservering till RER är desamma som för RUR, dvs principen om 1 respektive 2 procent kvarstår: Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, som överstiger
 1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
 2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om kommunen eller regionen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.
- Reservens storlek får uppgå till högst 5 procent av skatter och statsbidrag, dvs uppgår reserven till 5 procent eller mer får man inte göra någon mer reservering: En reservering får göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till ett belopp som motsvarar högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning. Det betyder att reservering görs i bokslut/årsredovisning när så är möjligt.
- Reserven kan användas för att täcka vissa särskilda planerade kostnader ett enskilt år, eller vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall eller nödvändig omstrukturering av verksamhet.
- Användningen av reserven kan endast ske när det anses bidra till att uppnå god ekonomisk hushållning. Nyttjande av medel i reserven godkänns av Kommunfullmäktige i samband med behandling av årsredovisningen.
- Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts.



| Postadress | Besöksadress | Telefon |
|--|--------------------------------|---|
| Bankgiro | | |
| Box 31 | Storgatan 27 +46 (0)534 -19000 | 534-4072 |
| S-668 21 ED | Telefax | Org.nr |
| +46 (0)534 -10550 | 212000-1413 | |
| Internet: www.dalsed.se | | Email: kommun@dalsed.se |



DALS-EDS KOMMUN
Ekonomienheten

RIKTLINJER

Datum: 2024-03-15
Diariennr. 2024-000107.040

- Beslut om att använda medel från resultatutreserv ska fattas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget, men kan vid behov revideras i samband med bokslut och beslut tas i samband med att kommunfullmäktige behandlar kommunens årsredovisning. Överläggning med kommunens revisorer bör ske inför beslut.
- Resultatutreserv utgör en del av kommunens egna kapital med en komplettering av "varav resultatutjämningsreserv i balansräkningen om det finns resultatutjämningsreserv.
- Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justeringar för förändringar av resultatutreserv samt disponering av resultatutjämningsreserv (balanskravsresultatet). I förvaltningsberättelsen ska även upplysning lämnas hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och det balanskravsresultat som är kvar att återställa.

Hantering av kvarvarande resultatutjämningsreserven i Dals-Eds kommun

Resultatutjämningsreserven i Dals-Eds kommun är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunkturedgång.

~~Det ska vara överskott under år av god utveckling av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning och/eller särskilda överskott i verksamheten som reserveras för resultatutjämning, eftersom syftet med utjämningen är att åstadkomma en stabil verksamhet över en konjunkturcykel.~~

~~Riksdagen beslutade om ny lagstiftning för god ekonomisk hushållning under höst 2023, vilket innebär att reservering av medel till RUR kan göras för sista gången i bokslut/ årsredovisning 2023. Därefter kan disponering av medel från RUR göras fram till och med bokslut/årsredovisning 2033.~~

Omvänt ska inte disposition ske för att täcka ett underskott som uppkommit av andra skäl, till exempel att nämnderna inte hållit tilldelad budget. Disposition får inte heller ske för att täcka ett underskott som uppkommit till följd av underlåtenhet att anpassa verksamheten till förändringar av de långsiktiga skatteintäkterna eller förändringar i verksamhetens demografiska målgrupper. Åtgärder måste vidtas för att anpassa kostnader då förändringarna bedöms vara över mer än ett år. Disposition får inte heller ske för sänkning av utdebiteringen. Dock kan resultatutjämningsreserven disponeras i samband med bokslut för att täcka oplanerade underskott.

~~Bedömning av när det är goda år eller sämre tider, avgörs genom att väga skatteunderlagsutvecklingen för budgetåret/bokslutsåret mot det genomsnittliga utfallet för de~~

DALS-LAND

| | | |
|--|--------------------------------|---|
| Postadress | Besöksadress | Telefon |
| Bankgiro | | |
| Box 31 | Storgatan 27 +46 (0)534 -19000 | 534-4072 |
| S-668 21 ED | Telefax | Org.nr |
| +46 (0)534 -10550 | 212000-1413 | |
| Internet: www.dalsed.se | | Email: kommun@dalsed.se |



DALS-EDS KOMMUN
Ekonomienheten

RIKTLINJER

Datum: 2024-03-15
Diariennr. 2024-000107.040

~~senaste 10 åren, är prognosen/ utfallet för året under genomsnittet ska det ses som lågkonjunktur och över är det högkonjunktur.~~

- ~~Medel från en resultatutjämningsreserven får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.~~
- Resultatutjämningsreserven utgör en del av kommunens egna kapital.
- Reservering till resultatutjämningsreserven får göras om kommunens finansiella mål är uppnådda med ett maximalt belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.
- Beslut om att använda medel från resultatutjämningsreserven ska fattas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget, men kan vid behov revideras i samband med bokslut och beslut tas i samband med att kommunfullmäktige behandlar kommunens årsredovisning. Vid disposition bör en bedömning göras av när konjunkturen återhämtar sig. Överläggning med kommunens revisorer bör ske inför beslut.
- Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om ~~dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justeringar för förändringar av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultatet)~~ dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justeringar för förändringar av resultatutjämningsreserv (balanskravsresultatet). Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det i förvaltningsberättelsen för det året anges när och på vilket sätt det negativa balanskravsresultatet ska regleras utifrån den åtgärdsplan som Kommunfullmäktige ska ta fram.
- ~~Kommunfullmäktige fattar ett aktivt beslut vid förändring av resultatutjämningsreserven~~ Kommunfullmäktige fattar ett aktivt beslut vid disponering av resultatutjämningsreserven.
- ~~Resultatutjämningsreservens storlek får uppgå till det tak som fastställs av kommunfullmäktige.~~



| Postadress | Besöksadress | Telefon |
|--|--------------------------------|---|
| Bankgiro | | |
| Box 31 | Storgatan 27 +46 (0)534 -19000 | 534-4072 |
| S-668 21 ED | Telefax | Org.nr |
| +46 (0)534 -10550 | 212000-1413 | |
| Internet: www.dalsed.se | | Email: kommun@dalsed.se |



Kommunstyrelsen

§ 47

Dnr 2024-000060 007

**Revisionsrapport - "Granskning av
arbetsmarknadsverksamheten"**

Sammanfattning av ärendet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Dals-Ed kommun genomfört en granskning av arbetsmarknadsverksamheten. Syftet är att granska om kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

Utifrån genomförd granskning är PwCs samlade bedömning att kommunstyrelsen till övervägande del säkerställt en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten. PwC bekräftar att det finns mål och riktlinjer för verksamheten men att det saknas skriftliga rutiner för arbetssätt och metoder gällande arbetsmarknadsverksamheten. Revisionen anser att det är en brist att det saknas dokumentation av rutiner, då det kan innebära ökad sårbarhet för verksamheten.

De anser vidare att den formella återrapporteringen till kommunstyrelsen avseende arbetsmarknadsverksamheten inte är helt tillfredsställande. Man anser att det är viktigt att kommunstyrelsen, utifrån sin uppsiktsplikt, formaliserar och säkerställer att man får regelbundna uppföljningar från verksamheten och därmed underlag för att kunna fatta beslut om åtgärder.

Utifrån de iakttagelser och bedömningar som PwC har gjort i granskningen lämnar de följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Att regelbundet ta del av information om arbetsmarknadsverksamheten samt utvecklingen av försörjningsstöd och att denna information protokollförs.
- Säkerställ att skriftliga rutiner för uppföljning finns för att minska sårbarheten i samband med exempelvis personalomsättning.

Arbetsmarknads- och Integrations verksamheten/AMI redovisar samtliga delar i verksamhetsplan för kommande år samt i årsberättelser för föregående år. Rapporterna finns på enhetsnivå i sin helhet men redovisas inte till kommunstyrelsen per verksamhet i dagsläget.

Återrapport från AMI till kommunstyrelsen sker idag som en del av förvaltningens övergripande rapportering.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande



Kommunstyrelsen

forts. § 47

Enhetschef Arbetsmarknad- och integrationsenhetens bedömning är att årsberättelser och verksamhetsplaner per verksamhet finns idag, men görs inte automatiskt tillgängliga för kommunstyrelsen att ta del av.

Genom att göra dem tillgängliga kan representanter från kommunstyrelsen kunna ta del av en mer detaljerad beskrivning av verksamhet och resultat utifrån behov/intresse.

Utifrån rekommendationen att säkerställa att skriftliga rutiner för uppföljning finns för att minska sårbarheten i samband med exempelvis personalomsättning, föreslås att ett processdokument tas fram för att fastställa vilka processer, rutiner och flöden som är nödvändiga för att uppfylla arbetsmarknadsenhetens uppdrag utifrån krav och mål enligt givna uppdrag, lagar och föreskrifter. Dokumentet bör också innehålla rutiner för arbetssätt, metoder utifrån roller och ansvar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse enhetschef Arbetsmarknad- och integrationsenheten daterad 2024-03-27.

Revisionsrapport - Granskning av arbetsmarknadsverksamheten – PwC.

Yttrande - Granskning av arbetsmarknadsverksamheten – Kommunens revisorer.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar:

- att införa en rutin för löpande, regelbunden återkoppling från Arbetsmarknads- och Integrations verksamheten/AMI.
- att uppdra åt enhetschef för AMI att ta fram ett processdokument för AMI:s arbetsmarknadsverksamhet.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige tar del av revisionsrapporten Granskning av arbetsmarknadsverksamheten och uppdrar åt kommunstyrelsen att följa upp det uppdrag som kommunstyrelsen beslutat om enligt ovan.

Expedieras till

Enhetschef AMI

KF

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande



Granskning av arbetsmarknadsverksamheten i Dals-Eds kommun

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Dals-Ed kommun genomfört en granskning av arbetsmarknadsverksamheten. Syftet är att granska om kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

Utifrån genomförd granskning är PwCs samlade bedömning att kommunstyrelsen till övervägande del säkerställt en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

PwC bekräftar att det finns mål och riktlinjer för verksamheten men att det saknas skriftliga rutiner för arbetssätt och metoder gällande arbetsmarknadsverksamheten. Revisionen anser att det är en brist att det saknas dokumentation av rutiner, då det kan innebära ökad sårbarhet för verksamheten, exempelvis i de fall medarbetare väljer att sluta sin anställning.

De anser vidare att den formella återrapporteringen till kommunstyrelsen avseende arbetsmarknadsverksamheten inte är helt tillfredsställande. Man anser att det är viktigt att kommunstyrelsen, utifrån sin uppsiktsplikt, formaliserar och säkerställer att man får regelbundna uppföljningar från verksamheten och därmed underlag för att kunna fatta beslut om åtgärder.

Utifrån de iakttagelser och bedömningar som PwC har gjort i granskningen lämnar de följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Att regelbundet ta del av information om arbetsmarknadsverksamheten samt utvecklingen av försörjningsstöd och att denna information protokollförs.
- Säkerställ att skriftliga rutiner för uppföljning finns för att minska sårbarheten i samband med exempelvis personalomsättning.

Sammanfattning och konsekvensbeskrivning

Återrapportering till kommunstyrelsen sker idag utifrån Dals-Eds kommuns styrmodell som bygger på en tillitsbaserad ledning och styrning. Där tas mål och kritiska kvalitetsfaktorer fram på respektive organisatorisk nivå i kommunen. Uppföljningen syftar till att kvalitetssäkra att vi klarar grunduppdraget och uppsatta mål, samt till att ta fram underlag för förbättringsarbetet.

Dialog används som styrmedel mellan olika roller och nivåer i organisationen för att öka förståelse, samsyn och acceptans avseende till exempel vision, mål, uppdrag och kvalitet.

Resultatstyrningen syftar till att utifrån grunduppdraget säkerställa verksamhetens



Enheten Arbetsmarknad och Integration
Eva Sjötnun

kvalitet och effektivitet och att invånarnas/kundernas behov blir tillgodosedda.

För att bedöma om verksamheten utför sitt uppdrag med god kvalitet och effektivitet identifieras kritiska kvalitetsfaktorer utifrån de tre nyttoperspektiven. I syfte att kvalitetssäkra varje kvalitetsfaktor tas en eller flera kvalitetsindikatorer fram. Kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsindikatorer ingår i varje verksamhetsplan och definieras och analyseras utifrån respektive nyttoperspektiv.

Slutsatserna utifrån resultat samt analys ska ligga till grund för återkopplingen till uppdragsgivaren och utgör tillsammans med omvärldsanalysen ett underlag för planeringen av verksamheten, både gällande anpassningar i grunduppdraget och ständiga förbättringar.

AMI redovisar samtliga delar i verksamhetsplan för kommande år samt i årsberättelser för föregående år. Rapporterna finns på enhetsnivå i sin helhet men redovisas inte till kommunstyrelsen per verksamhet i dagsläget. Åtterrappport från AMI till kommunstyrelsen sker idag som en del av förvaltningens övergripande rapportering.

Utvecklingen av försörjningsstöd redovisas inte specifikt av AMI då det inte är ett av verksamhetens grunduppdrag. Dock beskrivs det gemensamma arbete som görs mellan AMI och IFO men då mer utifrån hur samarbetet bedrivs, hur resultat på individnivå ser ut samt analys av vilka effekter arbets sättet har.

Verksamhetsplanen för 2024 presenterades dock muntligt för kommunstyrelsen i samband med möte 2024-01-31.

I dagsläget finns, som revisionen poängterar, ingen enhetlig skriftlig processbeskrivning över uppdrag, arbetsrutiner, roller, flöden. Underlag finns, men utgörs av separata rutiner, överenskommelser och flödesscheman kopplade till olika uppgifter och/eller uppdrag.

Bedömning

Utifrån PwCs rekommendationer till kommunstyrelsen, att regelbundet ta del av information om arbetsmarknadsverksamheten samt utvecklingen av försörjningsstöd och att denna information protokollförs, bör återrapportering planeras in återkommande.

I januari 2024 gavs AMI möjlighet att besöka kommunstyrelsen för att presentera årets verksamhetsplan. Ett liknande upplägg skulle kunna göras återkommande för kommunstyrelsens verksamheter, både utifrån att presentera kommande verksamhetsplan, men också för att delge resultat och analys utifrån föregående års verksamhetsberättelse. Årsberättelser och verksamhetsplaner per verksamhet finns idag, men görs inte automatiskt tillgängliga för kommunstyrelsen att ta del av. Genom att göra dem tillgängliga skulle representanter från kommunstyrelsen kunna ta del av en mer detaljerad beskrivning av verksamhet och resultat utifrån behov/intresse.



Enheten Arbetsmarknad och Integration
Eva Sjötn

Utifrån rekommendationen att säkerställa att skriftliga rutiner för uppföljning finns för att minska sårbarheten i samband med exempelvis personalomsättning, föreslås att ett processdokument tas fram för att fastställa vilka processer, rutiner och flöden som är nödvändiga för att uppfylla arbetsmarknadsenhetens uppdrag utifrån krav och mål enligt givna uppdrag, lagar och föreskrifter. Dokumentet bör också innehålla rutiner för arbetssätt, metoder utifrån roller och ansvar.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar:

- att införa en rutin för löpande, regelbunden återkoppling från Arbetsmarknads- och Integrations verksamheten/AMI.
- att uppdra åt enhetschef för AMI att ta fram ett processdokument för AMI:s arbetsmarknadsverksamhet.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige tar del av revisionsrapporten Granskning av arbetsmarknadsverksamheten och uppdrar åt kommunstyrelsen att följa upp det uppdrag som kommunstyrelsen beslutat om enligt ovan.

I tjänsten

Eva Sjötn
Enhetschef Arbetsmarknad- och integrationsenheten

Granskning av arbetsmarknads- verksamheten

Dals Ed kommun

Februari 2024

Carl-Gustaf Folkesson, certifierad kommunal revisor






Ellen Håkansson

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Dals ed kommun genomfört en granskning av arbetsmarknadsverksamheten. Granskningens syfte är att granska om kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen *till övervägande del* har säkerställt en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

Nedan framgår våra bedömningar av varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

| Revisionsfrågor | Bedömning | |
|--|-----------|---|
| Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamhetens arbete? | Delvis |  |
| Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamhetens arbete? | Ja |  |
| Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter? | Ja |  |
| Finns det välfungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt? | Ja |  |
| Sker det en tillfredsställande åiterrapportering till kommunstyrelsen? | Delvis |  |

Rekommendationer

Utifrån de iakttagelser och bedömningar som vi har gjort i granskningen önskar vi lämna följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Att regelbundet ta del av information om arbetsmarknadsverksamheten samt utvecklingen av försörjningsstöd och att denna information protokollförs.
- Säkerställ att skriftliga rutiner för uppföljning finns för minska sårbarheten i samband med exempelvis personalomsättning.

Innehållsförteckning

| | |
|--|-----------|
| Sammanfattning | 1 |
| Inledning | 4 |
| Granskningsresultat | 6 |
| Inledning | 6 |
| Organisation | 6 |
| Mål, riktlinjer och rutiner för verksamhetens arbete | 7 |
| Uppföljning, utvärdering och analys | 10 |
| Samverkan, internt och externt | 12 |
| Riktlinjer och rutiner för extern samverkan | 14 |
| Återrapportering till kommunstyrelsen | 15 |
| Samlad bedömning | 18 |
| Rekommendationer | 18 |
| Bilaga 1 | 24 |

Inledning

Bakgrund

Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar men trots det ser vi att kommunerna gör allt fler insatser för att få människor i meningsfull sysselsättning. I detta sammanhang blir också samverkan mellan kommunerna, staten, näringslivet och civilsamhället en viktig aspekt av att få till en stabil grund för en etablering på arbetsmarknaden.

Utifrån de regelverk och resurser som finns, kan kommunerna utveckla sin samverkan med Arbetsförmedlingen i planeringen av etableringsinsatserna. Kommunerna kan också själva och i samverkan med andra kommuner verka för att anpassa studie och yrkesvägledning samt utbud i vuxenutbildningen efter nyanländas olika behov och möjligheterna på den lokala och regionala arbetsmarknaden. Utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys har därför revisorerna valt att granska kommunens arbetsmarknadsverksamhet.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet är att granska om kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten. Revisionsfrågor för att besvara granskningens syfte är följande:

- Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamhetens arbete?
- Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamhetens arbete?
- Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter?
- Finns det välfungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt?
- Sker det en tillfredsställande återrapportering till kommunstyrelsen?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Relevanta rutiner och riktlinjer på område

Avgränsning

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsens ansvarsområde. Granskningen avser revisionsåret 2023.

Metod

Granskningen har genomförts med hjälp av intervjuer med kommunstyrelsens presidium, socialchef samt verksamhetsföreträdare för arbetsmarknadsverksamheten och med företrädare för extern samverkanspart. Vidare har granskning skett av relevanta dokument. Genomgången av kommunstyrelsens protokoll omfattar februari 2022 till oktober 2023.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Inledning

I följande avsnitt redovisas de iakttagelser vi har gjort i samband med vår granskning. Rapporten inleds med en kort bakgrund om hur arbetet är organiserat. För varje revisionsfråga redovisas de iakttagelser som vi har gjort. Varje revisionsfråga avslutas med en bedömning. I slutet av denna rapport finns en sammanfattande bedömning tillsammans med de rekommendationer som vi önskar lämna.

Organisation

Enheten Arbetsmarknad och Integration (AMI) i Dals-Ed är organiserad i två olika verksamhetsområden; arbetsmarknad och integration samt bemanningsteamet. AMI, Arbetsmarknad och Integration (inklusive ensamkommande barn/ungdomar) hanterar frågor som rör arbetsmarknadsåtgärder samt anvisningar från Migrationsverket. AMI har också i uppgift att med olika insatser och kompetenser skapa förutsättningar för individer att ta sig till egen försörjning genom arbete och/eller studier.

AMI består av 1 chef samt 4 medarbetare. AME - (medarbetare med anpassade anställningar, lönebidrag) har totalt 12 anställningar. I Dals-Ed finns i dag 48 pågående lönebidragsanställningar och kommunen är arbetsgivare för 22 av dessa. Övriga anställningar finns inom det privata näringslivet. De interna lönebidragen sköts av närmsta enhetschef i verksamheten men AMI-chefen har administrativt ansvar för att lönebidragen distribueras till rätt enhet.

Enligt delårsrapport är verksamhetsidén för AMI följande:

| | |
|------------------------------|---|
| Uppgifterna - Vi ska... | Ge stöd & skapa förutsättningar för individer att stegförflyttas och på sikt nå egenförsörjning och i förlängningen minska risken för utanförskap för den enskilde. Skapa förutsättningar för att individer har en meningsfull sysselsättning som också bidrar till ett Dals-Ed som är attraktivt att leva och bo i. Vi ska också erbjuda möjligheter för en aktiv fritid genom Fritidsbanken. Vi ska vidare förvalta kommunens skog och grönområden i enlighet med fastställda planer och rutiner. Vi har också ett serviceuppdrag till kommunens övriga verksamheter utifrån att tillsätta och administrera timavlönad personal/årsarbetare och ersätta vakanser. |
| Syftet - För att/Så att... | Vi med olika insatser och kompetenser skapar förutsättningar för individer att ta sig till egen försörjning genom arbete och/eller studier. Vår uppgift är även att möta bemanningsbehov i verksamheterna och ersätta vakanser. Utöver detta har vi också ett uppdrag att bidra till ett attraktivt Dals Ed, t ex genom välsköta grönområden & badplatser. |
| Målgrupperna- Åt/till/för... | Invånare som är arbetssökande och som har behov av stöd för att åter komma i arbete, för nyanlända, samt för ensamkommande barn/ungdomar utan vårdnadshavare. Fritidsbanken är öppen för alla såväl kommuninvånare som övriga. Utöver det är vi till för övriga verksamheter utifrån serviceuppdraget att bemanna kommunens verksamheter. I detta uppdrag är vi också i förlängningen till för den enskilde kunden. |

Bild: Illustration av uppgifter och uppdrag för Ami utifrån dess syfte, målgrupp och uppgifter.

Den primära uppgiften för AMI är att finnas till för invånare som är arbetssökande och som har behov av stöd för att återkomma i arbete, samt finnas till för nyanlända och för ensamkommande barn/ungdomar utan vårdnadshavare. Arbetet är organiserat i en beställar/utförarmodell där arbetsmarknadsenheten utför arbetsmarknadsinsatser på individ- och familjeenhetens initiativ. Uppdragen kommer från någon av samordningsförbundets parter, dvs kommunen, (exempelvis IFO) Arbetsförmedling, Försäkringskassan eller regionen inom ramen för finansiell samverkan

AME är en del av AMI och är en verksamhet som leds av två verksamhetsledare, som leder och fördelar det dagliga arbetet. De verkar inom de kommunala verksamheterna verkstäder, butik samt inom arbete med skog- och grönområden. Verksamheten består förutom verksamhetsledarna av de tolv personer som har arbetsmarknadsanställningar, som ni skriver om i annat stycke samt av personer som har arbetsträning.

Verksamhetsledarna samverkar med arbetsmarknadscoacherna, men coacherna arbetar inte i den dagliga verksamheten.

Rollfördelning och statistik

Arbetsmarknadscoacherna tillsammans med verksamhetsledarna arbetar för att ge ett koordinerat stöd till individen och erbjuda meningsfull daglig sysselsättning för de som har en arbetsmarknadsinsats. Ansvaret för försörjningsstöd ligger hos individ och familjeomsorgen (IFO) under socialnämnden. Det finns en verksamhet som betecknas

“Incheckningen”, där IFO och arbetsmarknadsenheten samarbetar. Den verksamheten riktar sig mot bland annat försörjningsstödstagare som behöver en lågtröskelverksamhet för att gå mot egen försörjning. De hänvisade deltagare kan också komma från alla samverkansparter, dvs kommunen, (exempelvis IFO) Arbetsförmedling, Försäkringskassan eller regionen och det är inte alla deltagare som uppstår försörjningsstöd, även om majoriteten gör det.

Under år 2022 låg arbetslösheten i målgruppen 16-64 år i genomsnitt på 5,2% i kommunen, vilket kan jämföras med ett genomsnitt på 6,8% för riket och 6,0% för Västra Götaland. Vad gäller målgruppen som är 16-24 år, ligger Dals Eds kommun under snittet för riket och Västra Götaland. Genomsnitt i Dals-Ed 6,0% jämfört med 8,3 för riket och 7,3% i Västra Götaland.

Mål, riktlinjer och rutiner för verksamhetens arbete

Revisionsfråga 1: Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamhetens arbete?

lakttagelser

Led- och styrmodell

År 2015 infördes ett nytt arbetssätt för att styra och leda verksamheterna, i syfte att skapa en för invånarna bättre verksamhet. Varje organisatorisk nivå styr själv och leder sin verksamhet utifrån grunduppdrag och utvecklingsbehov. Arbetssättet bygger på en tillitsbaserad ledningsfilosofi med nya former för den kommunala styrningen, som balanserar behovet av kontroll med förtroende och insikt om medarbetarnas kunskap och erfarenhet.

Mål

I AMIs verksamhetsberättelse för år 2022 framkommer att det inom AMI-området finns ett flertal mål som följts upp i samband med verksamhetsberättelsen. Målen är bland annat meningsfullt stöd, stegförflyttning, aktivt medarbetarskap, egen försörjning och incheckningen. I verksamhetsplanen för AMI finns verksamhetskritiska utvecklingsmål, kvalitetsfaktorer, verksamhetens grunduppdrag samt en så kallad SWOT-analys för verksamheten.

Rutiner och riktlinjer

Vi har i vår granskning inte tagit del av några skriftliga riktlinjer eller rutiner för arbetet med arbetsmarknadsinsatser. I intervjuer framkommer att det sedan flera år pågår ett arbete med att åstadkomma ett fokus på arbetslinjen snarare än omsorgslinjen. Omsorgslinjen brukar beskrivas som det sociala arbete som individ och familjeomsorgen brukar bedriva, dvs att arbetet med arbetslöshet utgår ifrån ett omsorgsperspektiv. Arbetslinjen brukar generellt förknippas med ett fokus på anställningsbarhet. I intervjuerna framkommer också att nämndens arbete har ett så kallat nerifrån- och upp perspektiv där politiken låter förvaltningen driva det dagliga arbetet.

Insatser

Ett exempel på en arbetsmarknadsinsats är “Individsamverkan” och Incheckningen. Individsamverkan innebär att tillsammans med individen och i samverkan med

myndigheter, hitta rätt insatser i rätt tid för att öka möjligheten att individer får tillgång till stöd hos rätt myndighet. Individsamverkan är det arbete som bedrivs utifrån Samordningsförbundet. Aktiviteter för individsamverkan enligt insatsbeskrivningen är följande:

- Aktivt arbeta utifrån BIP:s elva indikatorer för anställningsbarhet, med tydligt fokus på arbete utifrån varje enskild individs förutsättningar. (BIP är en dansk studie som forskat fram indikatorer för anställningsbarhet)
- Utveckla ett strukturerat sätt att arbeta med hälsa och friskfaktorer.
- Utveckla arbetet i Incheckningen, och skapa förutsättningar för aktivitetskedjor och parallella insatser utifrån varje enskild individ.

Utöver de tidigare nämnda arbetsmarknadsinsatserna, finns det enligt förvaltningen en önskan om att även utveckla och erbjuda mer hälsofrämjande aktiviteter. En av medarbetarna på AMI har utbildat sig inom docta område, med särskilt fokus på målgruppen. Detta kan också ses som ytterligare en möjlighet att erbjuda individanpassade insatser inom området hälsa. Detta beskrivs som ett viktigt område för individens såväl fysiska som psykiska hälsa.

Incheckningen är en lågtröskelverksamhet som bedrivs i samverkan AMI/IFO den används dock som en möjlig insats även för deltagare som kommer in via individsamverkan, men den finansieras/regleras inte av samordningsförbundet.

Målen för arbetet med incheckningen är en del av förvaltningens mål som ska leda till att:

- Verksamheterna utvecklar sin samverkan och därmed blir effektivare.
- Verksamheterna samordnar sina insatser så att deltagaren får stöd utifrån sina behov och sin förmåga för att förbättra sin funktions- och arbetsförmåga
- Förmågan till egen försörjning ökar
- Deltagarens egna medverkan ökar

Arbetssätt och metod

Enligt företrädare för verksamheten tillämpas ett lösningsfokuserat arbetssätt gällande arbetsmarknadsinsatserna. Detta innebär att man har ett fokus på vad man *vill uppnå*, istället för att fokusera på att försöka förstå hur problemen uppstått. Medarbetaren arbetar med att förstå vad individen vill med en arbetsmarknadsinsats, vad som redan fungerar och vad individen kan göra i praktiken för att uppnå det som denne önskar. Fokus ligger därmed på att identifiera och utforma ett mer välfungerande sätt att agera framgent. Verksamheten som erbjuds ska enligt förvaltningen, därmed utgå ifrån det som kallas "Tjänstedesign", dvs en metod som utformar insatserna utifrån förståelse för användarens behov och upplevelser. Att utgå ifrån detta gör det lättare att fokusera på lösningen på de problem som är väsentliga och inte fortsätta med insatser som inte efterfrågas.

Mellan IFO och AMI finns en etablerad samverkansform som kallas "Incheckningen". Denna verksamhet finansierades ursprungligen av Samordningsförbundet men har nu

införlivats i den ordinarie kommunala verksamheten. Arbetet med incheckningen utgår från att utforska ACT - Acceptance and Commitment Therapy. ACT är ett steg i ett mer handlingsorienterat sätt att förändra sin situation för de individer som verksamheten möter. ACT är egentligen en terapiform vid behandling men ACT används enligt förvaltningen även inom arbetslivet eller som metod för att förebygga stress och psykisk ohälsa.

AMI:s verksamhet präglas också av en studie från Danmark (i den så kallade Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP)). Studien har kunnat se vad som har störst betydelse i förhållande till anställningsbarhet. I forskningsprojektet har elva indikatorer för anställningsbarhet utvecklats baserat på både nationella och internationella studier. Indikatorerna har under fyra år testats som ett verktyg för att mäta progression i individers arbetslöshetsförlopp. Förvaltningens arbete utvärderas utifrån indikatorer som NNS, Nationella nätverket för samordningsförbund, tagit fram. Förvaltningen beskriver att det finns många paralleller att dra från studien som är den hittills mest omfattande progressionsmätningssstudie som har undersökt vad som faktiskt gör att individer med komplexa behov kommer i arbete.

Enligt förvaltningen innebär detta att verksamheten använder kunskapen från forskningen när de planerar insatser för individen. Det innebär att flera parallella insatser planeras in och arbetet har enligt förvaltningen ett tydligt fokus på slutmålet - att individen ska komma ut i arbetet.

Bedömning

Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamhetens arbete?

Bedömning: Delvis

Vi bedömer att det finns mål och riktlinjer för verksamheten men att det saknas skriftliga rutiner för arbetssätt och metoder gällande arbetsmarknadsverksamheten. Vi anser att det är en brist att det saknas dokumentation av rutiner och att detta innebär en ökad sårbarhet för verksamheten, exempelvis i de fall medarbetare väljer att sluta sin anställning.

Roll- och ansvarsfördelning

Revisionsfråga 2: Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamhetens arbete?

Av AMIs tertialrapport 2 2023, framkommer att verksamheten sedan årsskiftet ingår i ett nytt samordningsförbund och att fokus har legat på att få till en funktionell beredningsgrupp. Ett samordningsförbund består av flera medlemskommuner, regionen Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Dess övergripande uppdrag är att finansiera insatser så att resurserna inom rehabilitering används på ett effektivt sätt.

En nulägesanalys/målgruppsanalys har påbörjats utifrån att försöka kartlägga vilka utmaningar som finns i de olika medlemskommunerna. Detta sker som ett led i att se

över om samordningsförbundet behöver fördela om resurser eller förändra sitt arbetssätt inför kommande år. Under år 2023 har förbundet förstärkt ersättningen till kommunerna för de pågående insatser som bedrivs mot bakgrund av att personalkostnaderna har ökat.

lakttagelser

Enligt förvaltningen pågår ett omfattande samarbete med Samordningsförbundet. Framst för de som sedan tidigare arbetat med grupper som behöver samlat stöd från både IFO och AMI. Dess finansiell samordning ersätter inte detta interna arbete utan skall istället stödja, fördjupa och utveckla befintligt samarbete. I Dals-Ed´s kommun sker detta delvis genom individsamverkan, och är organiserat under AMI. Förbundet finansierar en funktion som har till uppdrag att samordna, koordinera och driva arbetet framåt på ett strategiskt och strukturerat sätt.

I intervjuer framkommer att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan IFO och AMI samt gentemot Samordningsförbundet och Arbetsförmedlingen. Granskningen har erhållit ett dokument Västra Värmlands och Norra Dalslands Samordningsförbund, förbundsordning beslutad 221128 med beskrivning av förbundets ändamål, beskrivning av dess budget och verksamhetsplan samt interna kontroll.

Samverkansavtal finns mellan Västra Värmlands och Norra Dalslands samordningsförbund och arbetsmarknadsenheten kring finansiering av en tjänst som samordnare på 100 %.

Bedömning

Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamhetens arbete?

Bedömning: Ja

Vi bedömer att det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning för både verksamhetens interna såväl som externa samverkansarbete. Vår granskning visar att det råder en tydlig ansvarsfördelning mellan IFO och AMI samt gentemot Samordningsförbundet och Arbetsförmedlingen vilket vi anser vara viktig förutsättning för att kunna bedriva ett effektivt arbete.

Uppföljning, utvärdering och analys

Revisionsfråga 3: Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter?

lakttagelser

Uppföljning

-individnivå och verksamhetsnivå

Som tidigare nämnts används BIP-studiens indikatorer för uppföljning av individens progression mot arbete. Indikatorerna används också som ett verktyg för deltagare att skatta sin förmåga, och man följer enligt förvaltningen detta över tid på individnivå. BIP-indikatorer och progression följs upp i det individuella fallet. BIP-indikatorerna sammanställs inte från flera förbund på nationell nivå, det är indikatorerna från samordningsförbundet/NNS som sammanställs och aggregeras. Indikatorer för finansiell

samordning är ett instrument för samordningsförbund att bedöma egen verksamhetsutveckling över tid, möjliggöra jämförelser mellan förbund, samt ge förbund och ingående parter ett stöd att förbättra samordningen av arbetslivsrehabiliterande insatser. BIP följs bara upp lokalt i det löpande arbetet mellan coach/deltagare för att mäta progression och skapa underlag för utvärdering, samtal och analys.

De individinriktade målen är följande:

- Individen upplever att stödet som erbjuds är organiserat utifrån hens behov
 - Individen är delaktig i sin rehabiliteringsprocess
 - Individen får stöd i kontakter med myndigheter och verksamheter
 - Individen har stegförflyttat sig närmare arbetsmarknaden och egen försörjning
- Samtliga individuella mål ska enligt förvaltningen följas upp med indikatorer från BIP-studien.

Verksamhetsuppföljning

I verksamhetsplanen för AMI finns kritiska utvecklingsmål, kvalitetsfaktorer, verksamhetens grunduppdrag samt en så kallad SWOT-analys för verksamheten (styrkor, svagheter, möjligheter samt hot. Denna analys finns med i arbetet med verksamhetsplanen och ska ringa in verksamhetens styrkor, svagheter, nuvarande och framtida förutsättningar i omvärlden för att bestämma vilka möjligheter och hot man har att arbeta med utifrån externa faktorer. Tanken är att verksamhetens styrkor är en tillgång att satsa på medan svagheter kan behöva arbetas med för att de ska elimineras. Analysen är enligt förvaltningen en utgångspunkt för att se möjligheter till utveckling.

Utöver SWOT-analysen identifierar och anger verksamheten utvecklingsmål. Detta sker dels utifrån omvärldsanalysen samt dels rådande omständigheter. Verksamheten arbetar under året med utvecklingsfrågor och följer upp resultatet som en del i verksamhetsutvecklingen. Arbetet kan både leda till att målen nås eller att nya utvecklingsområden identifieras, enligt förvaltningen. Vi har i vår granskning inte tagit del av några underlag eller någon planeringen för denna uppföljning. Målen för verksamheten följs enligt intervjuerna upp i verksamhetsplanen men presenteras *inte* för kommunstyrelsen. Arbetet med att följa upp verksamheten sker genom förvaltningens eget årshjul.

Volymer och resultat inom verksamheten följs också upp genom SUS, (Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet). Syftet med systemet är att underlätta lokal, regional och nationell uppföljning av samverkan. Den samverkansform som redovisas i systemet är samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Systemet används dock inte längre på grund av GDPR, och det finns i nuläget inget system som ersätter det fullt ut. Utöver detta följer verksamheten på eget initiativ upp området i den nationella databasen Kolada. I kontakt med förvaltningen framgår att arbetsmarknadscoacherna systematiskt samlar in under året. All data där kan sedan användas för jämförelse för vår egen kommun från år till år, men också i jämförelse med andra kommuner (under

förutsättning att de redovisat in data) exempel på data; resultat vid avslut, utbildningsnivå på de vi arbetar med, antal i insatser, antal i anpassade anställningar, kön- åldersstruktur, kostnad för arbetsmarknadsinsatser i förhållande till invånarantal osv.

I vår granskning har vi tagit del av verksamhetsberättelsen för AMI år 2022. I den framkommer en analys av nuläget och framtiden på arbetsmarknaden, samt en redogörelse för hur mål inom verksamheten följs upp. I verksamhetsberättelsen för år 2022 mäts meningsfullt stöd samt stegförflyttning upp som har bäring på granskningens område. I tertialrapporten 2, 2023 följs dessa upp tillsammans med koordinerat stöd.

Uppföljning av samverkan

Vad gäller uppföljning inom ramen för Samordningsförbundets satsning inom individsamverkan, beskrivs att organisationen på en generell nivå ska bestå av en beredningsgrupp som utgör styrgrupp och har uppföljningsansvar. Om samverkan inte fungerar kan en avvikelserapport lämnas till förbundschefen, som för vidare ärendet till berörda parter och beredningsgrupp, enligt insatsbeskrivningen. Västra Värmlands och Norra Dalslands Samordningsförbund ska enligt detta dokument också finansiera en koordinator/samordnare. Kontinuerlig dialog finns mellan ansvarig chef för finansierad insats och förbundschef kring innehåll och struktur i denna insatsbeskrivning. Uppföljning ska ske genom att:

- Deltagare registreras i Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (SUS), anonymt eller med personnummer
- Månadsrapporter samt halvårs- och helårsrapport
- Indikatorer för samverkan, framtagna av Nationella nätverket för samordningsförbund, (NNS), är en del av uppföljningen.

I intervjuerna framkommer att rapportering sker men att nämnden inte tar del av denna information. Dals Ed är representerad i samordningsförbundet genom ordföranden i Socialnämnden.

“Integrerad samverkan i kommunerna”, som i Dals-Ed´s kommun betecknas *“individsamverkan”*, fokuserar på att utveckla samverkan för att människor ska få bättre förutsättningar att klara sin försörjning. Det är ett forum där individärenden kan lyftas. Alla relevanta samverkansparter runt individen ska enligt beskrivningen vara med i samverkan och alla parter som har ärenden där samordning behövs ska kunna lyfta upp ärenden i detta forum. Därför är verksamhetsmålen att samverkan ska utvecklas och följs upp med samt att alla parter ska vara med i samverkan. Samverkan ska följas upp med indikatorer.

- Aktiviteterna är att man tillsammans med individen och i samverkan med myndigheter hitta rätt insatser i rätt tid för att öka möjligheten att individer får stöd hos rätt myndighet.
- Aktivt arbeta utifrån BIPs elva indikatorer för anställningsbarhet, med tydligt fokus på arbete utifrån varje enskild individs förutsättningar.

- Utveckla ett strukturerat sätt att arbeta med hälsa och friskfaktorer.
- Utveckla arbetet i "Incheckningen", och skapa förutsättningar för aktivitetskedjor och parallella insatser utifrån varje enskild individ.

Detta ska ske genom att:

- Använda Tjänstedesign som metod och förhållningssätt med individens fokus i fokus.
- Arbeta utifrån ett lösningsfokuserat förhållningssätt.
- Utgå från forskningsunderlag från BIP studien.
- Arbeta aktivt med ACT¹ i grupp och på individnivå.

Bedömning

Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter?

Bedömning: Ja

Vi bedömer att det sker en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter *på individ- och gruppnivå samt verksamhetsnivå*. Vi noterar dock att strukturen för uppföljning inte är dokumenterad. Vi bedömer även att verksamheten på organisatorisk nivå analyseras, utvärderas och följs upp på ett tillfredsställande sätt.

Samverkan, internt och externt

Revisionsfråga 4: Finns det välfungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt?

lakttagelser

Intern samverkan

Den främsta samverkan internt är insatsen som kallas "Incheckning", där personal från Individ och familjeomsorgen (IFO) finns tillgänglig i verksamheten där målgruppen checkar in en eller flera gånger i veckan. Syftet med verksamheten är att initialt träffa individen på ett "positivt sätt" och med låga krav på prestation. "Incheckningen" ska vara en plats för att skapa förutsättningar för handläggare på IFO att kunna skapa en individuell planering som bygger på åtagande från individens sida. Det kan till exempel vara att personer deltar i verksamheten men nivå och frekvens utifrån individens förutsättningar. Detta beskrivs som en form av lågtröskelverksamhet, som i mycket hög grad kan anpassas till varje individ. En intention med incheckningen är att skapa en arena för att kunna arbeta med förberedande insatser, stämma av internt och matcha personer mot andra arbetsmarknadsinsatser. Målet är att individer i högre utsträckning nås av rätt insats. På så sätt är intentionen att även kunna nå fler individer.

¹ Acceptance and Commitment Therapy som ett steg i ett mer handlingsorienterat sätt att förändra sin situation för de individer som verksamheten möter. ACT är egentligen en terapiform vid behandling men ACT används enligt förvaltningen även inom arbetslivet eller som prevention av stress och psykisk ohälsa.

Förvaltningen uppger att man sedan en tid har fört en dialog mellan individ- och familjeomsorgen samt AMI kring om utöka och utveckla arbetet ytterligare. Detta har främst handlat om de behov av fler insatser som finns för de som står längst ifrån arbetsmarknaden. Ett exempel på att detta är att det kan vara ett stort steg att få en coachkontakt, arbetsträning eller en praktik om man har varit frånvarande på arbetsmarknaden en längre tid samt haft ekonomiskt bistånd.

I tertialrapport 2, 2023 för AMI presenteras att ett fortsatt utvecklingsarbete med IFO har pågått och att de tillsammans har analyserat målgrupper och insatserna. Detta för att säkerställa att de behoven som finns möts och att de som har störst behov av samordnade insatser nås. Samarbetet behöver enligt tertialrapporten fortsätta att utvecklas under nästa år.

Extern samverkan

Västra Värmlands och Norra Dalslands samordningsförbund arbetar utifrån att nå de som behöver stöd och insatser från flera myndigheter samtidigt. I Dals Eds kommun sker idag myndighetssamverkan med utgångspunkt i samordningsförbundet som grundar sig på Finsam, (lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser). Bland annat Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ingår i Samordningsförbundet. Det finns inom ramen för detta ett forum och en struktur för att lyfta upp ärenden från alla parter som ingår i samverkan. Syftet med Finsam är att förhindra att hamna i en rundgång eller gråzon mellan myndigheter.

Efter omorganisation är Dals-Ed numera en del av Västra Värmland och Norra Dalslands samordningsförbund, där även kommunerna Arvika, Eda, Årjäng, Säffle, Bengtsfors och Åmål ingår. Under senare år beskriver förvaltningen att flera samverkansparter haft svårt att delta i detta forum, och det innebär en stor utmaning att nå parterna på ett strukturerat sätt. På grund av bristande forum för samverkan ser förvaltningen att ärenden lyfts i detta forum i brist på annat forum eller utifrån att handläggare/vårdgivare inte har möjlighet att själva erbjuda förberedande insatser som de anser skulle behövas.

I insatsbeskrivningen : Utveckling av samverkansinsats *Integrerad samverkan i kommunerna* (2023-01-01) beskrivs följande syfte:

“Syftet med finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet är att stötta individer som är i behov av samordnad rehabilitering till ökad delaktighet, förbättrad livssituation och egen försörjning. Genom att uppnå en effektivare resursanvändning och att utveckla myndighetsgemensam organisering kring individers behov ökas hållbarheten i samverkan. Integrerad samverkan bygger på en uttalad samordningsstrategi, ett fördjupat tillstånd i samverkan, både kulturellt och strukturellt samt organisering som utgår från individers behov.”

I beskrivningen framkommer också att parterna i FINSAM genomgår stora organisatoriska förändringar (2023-01-01) och att detta, i kombination med minskade ekonomiska resurser, innebär konsekvenser för samverkan. Samordningsförbundet

beskrivs som en sammanhållande funktion som blir allt viktigare för att hålla ihop samverkan och parterna. Det blir viktigt att hitta en samordningsplattform, som lämpad för kommunerna då dessa ska fungera som "spindeln i nätet" runt individen. Funktionen behov beskrivs både på strategisk och strukturell nivå. Erfarenhetsutbyte, samarbete och fördjupad samverkan beskrivs vara av vikt för denna plattform.

I kontakt med förvaltningen framkommer att samverkan med vården, Närhälsan och öppenvårdspsykiatri i Västra Götalandsregionen, genom att de är parter i samordningsförbundet. Det innebär att de initierar ärende till individsamverkan på samma sätt som övriga parter. De deltar också i återkommande, månadsvisa avstämningsmöten med arbetsmarknadscoach på kommunen (inom ramen för individsamverkan). I intervjuer framkommer att det inte finns upprättade rutiner kring användningen av särskilt individuell planering (SIP) i kontakt med vården. Rätten att kalla till SIP regleras genom socialtjänstlagen, samt hälso- och sjukvårdslagen, vilket innebär att medarbetare på AMI inte kan kalla till SIP, i de fall man bedömer att det finns behov av det, görs det av handläggare på socialtjänsten, med stöd av socialtjänstlagen alternativt av Närhälsa/psykiatri med stöd av hälso- och sjukvårdslagen. Medarbetare från AMI deltar i de fallen på SIP-möten och är inte sällan den som därefter koordinerar den fortsatta processen enligt kontakt med förvaltningen. Däremot beskrivs att arbetet via Incheckningen kan innebära att man identifierar att det föreligger andra hinder som kräver andra insatser, som inom vården eller utredningar via psykiatri.

I intervju med extern samarbetspartner beskrivs att det råder ett välfungerande samarbete med arbetsmarknadsenheten. Exempelvis anges att arbetsmarknadsinsatser som exempelvis praktik lett fram till tre nu pågående lönebidragsanställningar.

Överenskommelse med Arbetsförmedlingen och Samverkansavtal med Samordningsförbundet

Det finns ett dokument med namnet "Överenskommelse om samverkan mellan Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud Åmåls kommuner och arbetsförmedlingen för att påskynda individers etablering i arbetslivet och förbättra kompetensförsörjningen". Överenskommelsen med Arbetsförmedlingen som är daterad 2022-12-07. Den har enligt förvaltningen ersatt övriga lokala överenskommelser mellan kommunen och Arbetsförmedlingen kring hur samverkan ska ske gentemot olika gemensamma målgrupper. Den beskriver också ansvarsfördelning och arbetsgången. I dokumentet beskrivs syfte, målgrupper, målsättningar samt organisering av samverkan. Överenskommelsen gäller enligt förvaltningen tills vidare och revideras årligen. I samband med revidering/nytt år bjuds även högre tjänstepersoner inom kommunen och Arbetsförmedlingen och kommunstyrelsens ordförande i samtliga kommuner in till årets första styrgruppsmöte. Detta i syfte att de ska få en uppdatering kring justeringar som gjorts eller andra förändringar som påverkar samverkan. Det utgör enligt förvaltningen också en arena för dialog mellan kommunen och Arbetsförmedlingen kring gemensamma frågor och utmaningar. Överenskommelse beskriver att målgrupp och målsättning med överenskommelsen samt organisering.

I överenskommelsen anges att det strategiska och operativa arbetet på kommunnivå beskrivs i en särskild kommunbilaga. Den kommunbilaga som granskningen erhållit bär namnet "Process för samverkan bilaga Dals-Eds kommun. I denna beskrivs vad samverkan innebär mer specifikt för kommunen. Även nedbrytning av mål som följs upp internt står i detta dokument samt vilka verksamheter som Dals Ed har tillsammans med Arbetsförmedlingen, exempelvis "Jobbspår" och "Rusta och matcha". Dokumentet innehåller också praktisk information om när och hur representanter från kommunen och Arbetsförmedlingen ska träffas.

Enligt verksamhetsberättelsen för AMI (chef) 2022, framkommer att Arbetsförmedlingens reformering fortskrider, och i kölvattnet av den har myndigheten nu fått ett tydligare uppdrag att på nytt samordna sig med kommunen och fristående leverantörer för att få till stånd en bättre och mer ändamålsenlig samverkan. DUA - Delegationen för unga och nyanlända till arbete, har därför fått i uppdrag att hantera ansökningar för medel avsatta för att ta fram överenskommelser. För Dals Eds del innebär det att förvaltningen inför hösten 2022 ansökte om medel för att revidera den överenskommelse som de sedan tidigare hade med Arbetsförmedlingen och kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Mellerud och Åmål. Enligt dokumentet har de fått medel för detta och överenskommelsen är nu färdig.

Utöver överenskommelsen med Arbetsförmedlingen finns ett samverkansavtal inom ramen för Samordningsförbundet Västra Värmland och Norra Dalsland med Dals-Ed kommun, Arbetsmarknadsenheten angående uppdrag inom utvecklings- och samverkansinsatser "Integrerad Samverkan" finansierad av Västra Värmlands och Norra Dalslands Samordningsförbund, tidigare betecknat BÅD-ESÅ (Bengtsfors, Åmål, Dals-Ed, Säffle, Årjäng). I Dals-Ed innebär denna insats den individuella samverkan som beskrivits i rapporten. Uppdraget gäller under år 2023. Samverkansavtalet innehåller verksamhetens mål, omfattning, parter och uppföljning.

I AMIs delårsrapport framgår att fokus under år 2023 har varit på samverkan med Arbetsförmedlingen utifrån den framtagna överenskommelsen. Av delårsrapporten framgår att verksamheten anser att effekterna av arbetet inneburit förkortade handläggningstider och att utredningar sker i snabbare takt, vilket gör att processer påskyndas.

Bedömning

Finns det välfungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt?

Bedömning: Ja

Vi bedömer att det finns rutiner för samverkan med både interna och externa samverkansparter. Utifrån de uppgifter som vi tagit del av i vår granskning gör vi även bedömningen att samverkan fungerar väl i de olika samverkansformerna, både internt tillsammans med andra förvaltningar och externt med exempelvis arbetsförmedlingen.

Vi noterar att vi i granskningen inte tagit del av några formaliserade avtal med näringslivet.

Återrapportering till kommunstyrelsen

Revisionsfråga 5: Sker det en tillfredsställande återrapportering till kommunstyrelsen?

lakttagelser

Årsredovisning, verksamhetsberättelse 2022 och tertialrapport 2 2023

I 2022 års årsredovisning för hela kommunens verksamhet presenteras målet "Kommunens verksamheter och näringslivet har bra tillgång på arbetskraft med relevant kompetens. Invånarna i Dals-Ed har goda möjligheter till egen försörjning." Målet bedömdes för det året vara delvis uppfyllt. Flertalet åtgärder sträcker sig över planperioden och beskrivs därmed inte kunnat färdigställas under året. Bedömning görs därmed att målet inte fullt ut uppfylls under året, främst med anledning av kompetensmatchningsbehovet, men att det i slutet av planperioden har genomfört åtgärder i den mån de nått sådan effekt som gör att målet kan anses uppfyllt. I AMIs verksamhetsberättelse för år 2022 presenteras en mer verksamhetsspecifik presentation av arbetsmarknadsarbetet. Denna presenteras inte för kommunstyrelsen, enligt förvaltningen.

I AMIs delårsrapport presenteras kritiska kvalitetsindikatorer som är; meningsfullt stöd, stegförflyttning, koordinerat stöd, bemötande och medarbetar- och ekonominytta. I övrigt innehåller tertialrapport 2 2023, också uppföljning av utvecklingsmål och ekonomi samt en sammanfattande analys av året som helhet per augusti 2023. I avsnittet gällande sammanfattande analys beskrivs att det behövs föras en dialog med politiken kring ambitionsnivå och grunduppdrag, i samband med att driftbidrag och externa medel minskar.

Enligt förvaltningen presenteras inte denna rapport för kommunstyrelsen utan det är förvaltningschef för samhällsbyggnadsförvaltningen som redovisar en övergripande rapport per delår och helår för *hela* förvaltningen till kommunstyrelsen. Däremot har alla politiker enligt förvaltningen, möjlighet, att gå in och läsa respektive verksamhetsrapport i sin helhet i deras led- och styrprogram - stratsys där alla rapporter finns.

Enligt verksamhetsberättelsen genomfördes en undersökning i målgruppen under år 2022 för att bland annat mäta hur deltagarna i verksamheten överlag upplever att det stöd som ges är meningsfullt. Detta presenteras under rubriken meningsfullt stöd. Utfallet kommenteras och måluppfyllelsen bedöms med trafikljus. Även uppföljning av utvecklingsmål samt uppföljning av ekonomi och sammanfattande analys görs i verksamhetsberättelsen för år 2022. Målen var bland annat meningsfullt stöd, stegförflyttning, aktivt medarbetarskap, egen försörjning, incheckningen. Utifrån vår protokollsgenomgång kan vi konstatera att kommunstyrelsen inte del av denna verksamhetsberättelse.

Samhällsbyggnadsförvaltningens delår och verksamhetsberättelse

Enligt förvaltningen är det Samhällsbyggnadsförvaltningens delårsrapport och verksamhetsberättelse som presenteras för kommunstyrelsen. I samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetsberättelsen beskrivs AMIs utmaningar

utifrån förändrat uppdrag på arbetsmarknadsområdet samt konsekvenserna av Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag.

I tertial 2, 2023 för samhällsbyggnadsförvaltningen presenteras AMIs ekonomi samt att minskning av antalet medarbetare har skett samt förändrade arbets sätt. Detta presenteras under lärdomar och utmaningar inför framtiden samt vad som kan göras bättre nästa år. I samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetsberättelse år 2022 beskrivs AMI under ett eget avsnitt. 2023-10-04 § 157 presenteras Budgetuppföljning 2023 Dals-Eds kommun – Delårsprognos inklusive tertial 2 – Verksamhetsberättelse tertial 2, 2023 – KS samhällsbyggnadsförvaltning.

Resultat - individ- och verksamhetsnivå

Vad gäller individuppföljning och verksamhetsuppföljning tar kommunstyrelsen enligt förvaltningen inte del av uppföljningen som rapporterats in (se revisionsfråga 3) vilket bekräftas av vår protokollsgenomgång.

Genomgång av kommunstyrelsens protokoll

Enligt intervjuer är dialogen med förvaltningen välfungerande. Dialogen beskrivs som ömsesidigt öppen mellan förvaltningen och kommunstyrelsen.

I protokollsgenomgången har vi kunnat spåra att kommunstyrelsen 2023-03-02 § 41 beslutade att tillföra motsvarande medel från och med år 2023 och fortsättningsvis till AMI:s budgetram för feriejobb för att arbeta systematiskt med ett företag, som ett ytterligare inslag inom ramen för ordinarie arbete med feriepraktik för skolungdom. Bedömningen av enhetschef för arbetsmarknad och Integration/AMI är att projektet är positivt och passar väl in i kommunens planer för näringsliv och utveckling. Projektet kan ge ungdomar en positiv plattform till ett framtida entreprenörskap. Det kan också ses som ett alternativ till den feriepraktik som kommunen ordnar för skolungdom, där denna form i högre grad bygger på att understödja ett entreprenörskap.

2023-10-04 § 165 diskuterar kommunstyrelsen förutsättningar för ökat antal arbetsmarknadsanställningar. Sammanfattningsvis handlar ärendet om att individ- och familjeomsorgen (IFO) och Arbetsmarknad- och integrationsenheten sedan många år tillbaka har ett samarbete och en samverkan kring möjligheten att erbjuda anpassade anställningar (lönebidrag) till individer som tidigare uppburit försörjningsstöd. Det har då gjorts genom en omfördelning av medel för utbetalning av försörjningsstöd till utbetalning av lön. Möjligheten att erbjuda en välanpassad anställning och ge individen stöd under en längre tid är ett effektivt sätt att arbeta och ger ökade förutsättningar att bli självständig enligt protokollet. I protokollet beskrivs också att AMI och IFO ser att det ger goda resultat när det arbetas metodiskt med målgruppen. Mot den bakgrunden framförs önskemål om att utveckla arbetssättet och utöka möjligheten att arbeta ut fler i anpassade anställningar. Det skulle innebära att budgetramen på AMI behöver öka för den här typen av anställningar och det görs då genom att IFO omfördelar delar av sin budget för försörjningsstöd. Idag omfördelas 200 000 kr, vilket motsvarar cirka 1,5 årsarbetare. Om omfördelningen istället motsvarar 600 000 kr skulle det innebära att cirka 5-6 årsarbetare skulle kunna erbjudas anställning inom kommunens verksamheter.

Enhetschef AMI beskriver att förslaget innebär att kommunen istället för att betala bidrag betalar lön ut till individen. På sikt innebär det också att individen, om allt fungerar väl, skulle kunna närma sig privat näringsliv, för en långsiktig anpassad anställning. Den viktigaste aspekten är dock att arbetssättet bidrar till att bryta utanförskap, och det möjliggör egen försörjning och frihet för den enskilde enligt protokollet.

För att kunna arbeta i enlighet med förslaget krävs ett politiskt inriktningsbeslut, om en omfördelning av medel från försörjningsstöd till medel för lönekostnader på AMI. Detta förutsätter att personalgruppen på AMI som arbetar med individerna inte minskas i antal eller att uppdraget på annat sätt förändras till följd av minskade ekonomiska förutsättningar under år 2024. Förutsatt att socialnämnden i november beslutar om omfördelning inom ram gällande att försörjningsstöd på IFO höjs från nuvarande 200 000 till 600 000 kr/år, beslutar kommunstyrelsen att dessa ökade medel kan användas för att täcka lönekostnader på AMI i stället för att gå ut som försörjningsstöd.

Bedömning

Sker det en tillfredsställande återrapportering till kommunstyrelsen?

Bedömning: Delvis

Vi bedömer att den formella återrapporteringen till kommunstyrelsen avseende arbetsmarknadsverksamheten inte är helt tillfredsställande. Vi har inte kunnat verifiera i protokollsgenomgång att kommunstyrelsen tagit del av uppföljning av verksamheten på individ- och/eller gruppnivå.

Vi noterar att detta underlag finns inom ramen för det interna såväl som externa arbetsmarknadsarbetet.

Vi anser att det är viktigt att kommunstyrelsen, utifrån sin uppsiktsplikt, formaliserar och säkerställer att man får regelbundna uppföljningar av verksamheten och därmed får underlag för att kunna fatta beslut om åtgärder.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Dals-Eds kommun genomfört en granskning av arbetsmarknadsarbetet. Granskningens syfte har varit att granska om kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen *till övervägande del* har säkerställt en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

Rekommendationer

Utifrån de iaktagelser och bedömningar som vi har gjort i granskningen önskar vi lämna följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Att regelbundet ta del av information om arbetsmarknadsverksamheten samt utvecklingen av försörjningsstöd och att denna information protokollförs.
- Säkerställ att skriftliga rutiner för uppföljning finns för minska sårbarheten i samband med exempelvis personalomsättning.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

| Revisionsfråga | Bedömning |
|---|---|
| 1. Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamhetens arbete? | Delvis Vi bedömer att det finns mål och riktlinjer för verksamheten men att det saknas skriftliga rutiner för arbetssätt och metoder gällande arbetsmarknadsverksamheten. Vi anser att det är en brist att det saknas dokumentation av rutiner och att detta innebär en ökad sårbarhet för verksamheten, exempelvis i de fall medarbetare väljer att sluta sin anställning. |
| 2. Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamhetens arbete? | Ja Vi bedömer att det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning för både verksamhetens interna såväl som externa samverkansarbete. Vår granskning visar att det råder en tydlig ansvarsfördelning mellan IFO och AMI samt gentemot Samordningsförbundet och Arbetsförmedlingen vilket vi anser vara viktig förutsättning för att kunna bedriva ett effektivt arbete. |
| 3. Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter? | Ja Vi bedömer att det sker en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter på individ- och gruppnivå samt verksamhetsnivå. Vi noterar dock att strukturen för uppföljning inte är dokumenterad. Vi bedömer även att verksamheten på organisatorisk nivå analyseras, utvärderas och följs upp på ett tillfredsställande sätt. |

4. Finns det väl fungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt?

Ja

Vi bedömer att det finns rutiner för samverkan med både interna och externa samverkansparter. Utifrån de uppgifter som vi tagit del av i vår granskning gör vi även bedömningen att samverkan fungerar väl i de olika samverkansformerna, både internt tillsammans med andra förvaltningar och externt med exempelvis arbetsförmedlingen. Vi noterar att vi i granskningen inte tagit del av några formaliserade avtal med näringslivet.

5. Sker det en tillfredsställande återsrapportering till kommunstyrelsen?

Delvis

Vi bedömer att den formella återsrapporteringen till kommunstyrelsen avseende arbetsmarknadsverksamheten inte är helt tillfredsställande. Vi har inte kunnat verifiera i protokollsgenomgång att kommunstyrelsen tagit del av uppföljning av verksamheten på individ- och/eller gruppnivå. Vi noterar att detta underlag finns inom ramen för det interna arbetsmarknadsarbetet. Vi anser att det är viktigt att kommunstyrelsen, utifrån sin uppsiktsplikt, formaliserar och säkerställer att man får regelbundna uppföljningar av verksamheten och därmed får underlag för att kunna fatta beslut om åtgärder.

24-02-20

Lars Dahlin

Carl-Gustaf Folkesson

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Dals Ed enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 23-03-07. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Bilaga 1

PARALLELLA SPÅR VI KAN ARBETA MED TILLSAMMANS I INCHECKNINGEN:

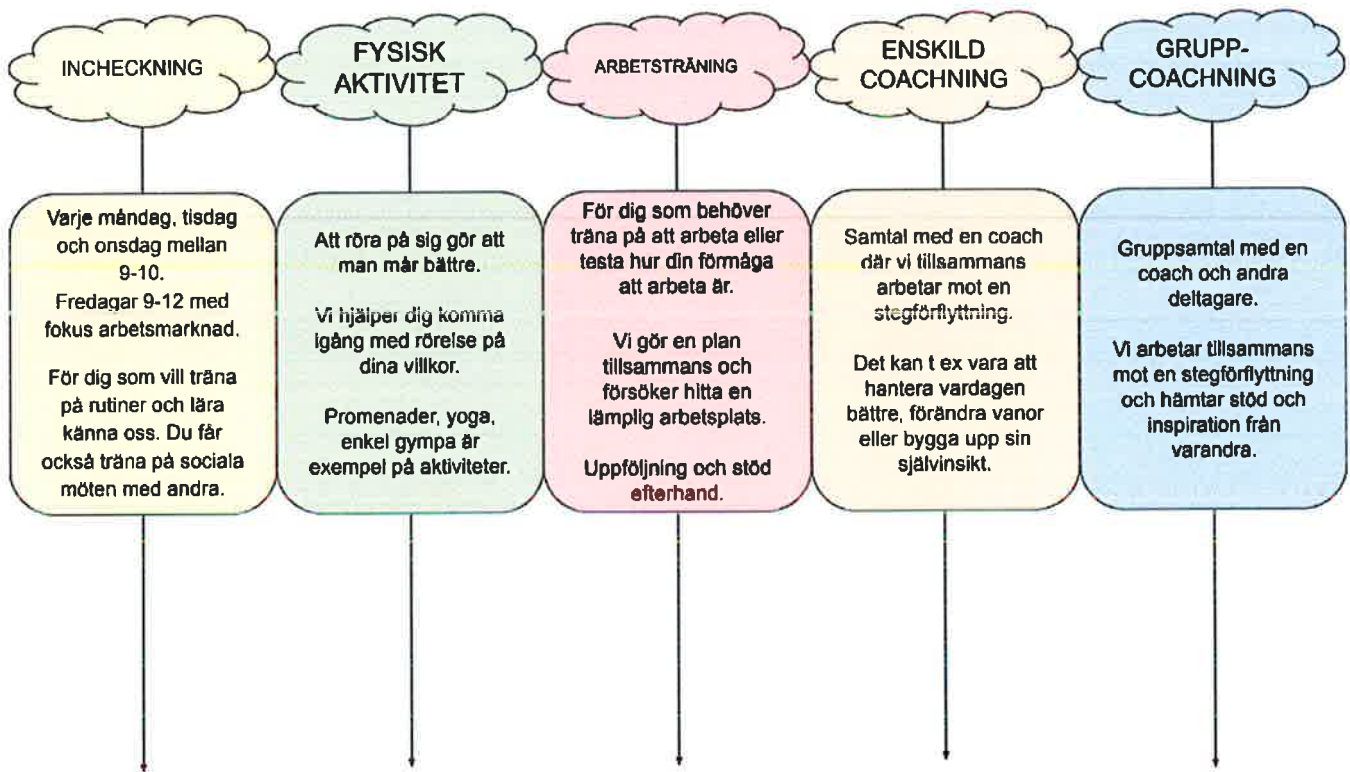


Bild: Illustration av hur incheckningen arbetar med flera aktiviteter/spår parallellt.

PROGRESSIONSMÄTNINGSVERKTYGET I BIP

Progressionsmättningsverktyget mäter systematiskt utvecklingen på elva indikatorer för anställningsbarhet. Indikatorerna visas i figuren nedan.

FIGUR 1 DE ELVA BIP-INDIKATORERNA FÖR ANSTÄLLNINGSBARHET

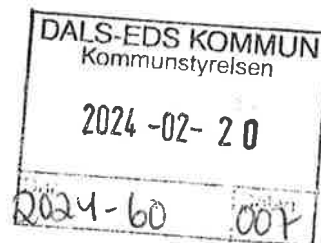


Den gemensamma nämnaren för de utvalda indikatorerna är att de går att påverka med olika insatser. En insats kan potentiellt bidra till att individen förbättrar sig på en eller fler av indikatorerna.

Bild: 11 indikatorer för anställningsbarhet från material från förvaltningen.

DALS EDS KOMMUN
Kommunens revisorer

2024-02-20



Till
Kommunstyrelsen i Dals Eds kommun

Härmed översänds revisionsrapporten ” Granskning av arbetsmarknadsverksamheten” för behandling.

Syftet med granskningen är att granska om kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

Vår samlade bedömning efter genomförd uppföljning är att kommunstyrelsen till övervägande del har säkerställt en ändamålsenlig och effektiv styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten.

Vår granskning visar att det finns mål och riktlinjer för verksamheten men att det saknas skriftliga rutiner för arbetssätt och metoder gällande arbetsmarknadsverksamheten. Vi anser att det är en brist att det saknas dokumentation av rutiner och att detta innebär en ökad sårbarhet för verksamheten, exempelvis i de fall medarbetare väljer att sluta sin anställning. Vi bedömer att det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning för både verksamhetens interna såväl som externa samverkansarbete. Vår granskning visar att det råder en tydlig ansvarsfördelning mellan IFO och AMI samt gentemot Samordningsförbundet och Aretsförmedlingen vilket vi anser vara viktig förutsättning för att kunna bedriva ett effektivt arbete.

I granskningen kan vi konstatera att det sker en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter på individ- och gruppnivå samt verksamhetsnivå. Vi noterar dock att strukturen för uppföljning inte är dokumenterad. Vi bedömer även att verksamheten på organisatorisk nivå analyseras, utvärderas och följs upp på ett tillfredsställande sätt.

Granskningen visar att den formella återrapporteringen till kommunstyrelsen avseende arbetsmarknadsverksamheten inte är helt tillfredsställande. Vi har inte kunnat verifiera i protokollsgenomgång att kommunstyrelsen tagit del av uppföljning av verksamheten på individ- och/eller gruppnivå

I bifogad revisionsrapport framgår rekommendationer för utveckling av arbetet med arbetsmarknadsverksamheten.

Revisorerna behandlade rapporten på revisionsmötet den 20 februari och beslöt översända den till kommunstyrelsen med begäran om svar till revisorerna över vidtagna åtgärder med anledning av uppföljningen senast den 31 maj 2024. Rapporten sänd också för kännedom till kommunfullmäktige.

För revisionen

Pia Axelsson
Ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktige



Kommunstyrelsen

§ 60

Dnr 2024-000116 043

Taxor och avgifter - revidering

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutar 2023-11-08 § 106 att anta taxor och avgifter för Dals-Eds kommun 2024. Ett tilläggsbeslut till taxorna avseende taxor och villkor för Le-området har därefter antagits av kommunfullmäktige 2023-12-12 § 122.

Taxorna för felparkeringsavgift har i antagna taxor felaktigt indexuppräknats varför behov av revidering föreligger. Vidare har också en felaktighet i taxan för sorterat avfall vid Onsöns återvinningscentral upptäckts. För taxor och villkor för Le-området finns behov av förtydligande kring vilken taxa som gäller då området uthyrs i övernattnings syfte. Taxor för Le-området behöver också föras in i det ordinarie taxedokumentet.

Avsnitt 3.12 Avgifter vid Onsöns återvinningscentral revideras enligt följande: Sorterat avfall per m³ - 200 kr.

Avsnitt 3.18 Felparkeringsavgift revideras enligt följande:

Vid parkering på rörelsehindrades p-platser utan giltigt tillstånd – 800 kr.

Vid parkering i strid mot övriga föreskrifter rörande parkering och stannande av fordon – 400 kr.

Avsnitt för taxor och villkor Le-området läggs till med punkt 3.19 enligt följande:

Området för husbilsövernattning – Taxa utgår enligt avgift för parkering 3.17.

Föreningar och företag med säte i Dals-Eds kommun är undantagna från avgift för hyra av Le-området vid arrangerande av evenemang. För övernattning tillkommer dock taxa enligt ordinarie avgift för parkering enligt 3.17.

För övriga behov i samband med evenemanget, som inte kan tillgodoses i nuvarande anläggning, såsom toalettagn, el-aggregat, vattentank, tas avgift ut enligt annan fastställd taxa. Därutöver tillkommer arbetstid för kommunförrådets personal. För övriga villkor i samband med evenemanget, upprättas vid varje enskilt bokningstillfälle ett hyresavtal som anger förutsättningarna för uthyrningen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande



Kommunstyrelsen

fort. § 60

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse tf. kanslichef daterad 2024-03-28.
Revidering – Förslag taxor och avgifter 2024.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att godkänna reviderade taxor och avgifter 2024 för Dals-Eds kommun.

Expedieras till

KF

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Taxor och avgifter Dals-Eds kommun 2024 - revidering***Bakgrund***

Kommunfullmäktige beslutar 2023-11-08 § 106 att anta taxor och avgifter för Dals-Eds kommun 2024. Ett tilläggsbeslut till taxorna avseende taxor och villkor för Le-området antogs därefter av kommunfullmäktige 2023-12-12 § 122.

Taxorna för felparkeringsavgift har i antagna taxor felaktigt indexuppräknats varför behov av revidering föreligger. Vidare har också en felaktighet i taxan för sorterat avfall vid Onsöns återvinningscentral upptäckts. För taxor och villkor för Le-området finns behov av förtydligande kring vilken taxa som gäller då området uthyrs i övernattningssyfte. Taxor för Le-området behöver också föras in i det ordinarie taxedokumentet.

Sammanfattning och konsekvensbeskrivning

Avsnitt 3.12 Avgifter vid Onsöns återvinningscentral revideras enligt följande:

| <i>Typ</i> | <i>Taxa enligt beslut 231108</i> | <i>Förslag till revidering</i> |
|------------------------|----------------------------------|--------------------------------|
| Sorterat avfall per m3 | 100 kr | 200 kr |

Avsnitt 3.18 Felparkeringsavgift revideras enligt följande:

| <i>Typ</i> | <i>Taxa enligt beslut 231108</i> | <i>Förslag till revidering</i> |
|---|----------------------------------|--------------------------------|
| Vid parkering på rörelsehindrades p-platser utan giltigt tillstånd | 891 kr | 800 kr |
| Vid parkering i strid mot övriga föreskrifter rörande parkering och stannande av fordon | 445 kr | 400 kr |

Avsnitt för taxor och villkor Le-området läggs till med punkt 3.19 enligt nedan:

| <i>Bokningsbara alternativ</i> | <i>Ingår</i> | <i>Taxa</i> |
|--------------------------------|--------------|-------------|
|--------------------------------|--------------|-------------|



| | | |
|-----------------------------------|--|---|
| Byggnaden mindre evenemang | Byggnaden (7) Enbart belysning och ström upp till 3-fas upp till 16 Amp Markytor (3-6) | 1 000:-/dag 1 500:-/dygn |
| Byggnaden större evenemang | Byggnaden (7) Belysning och ström 3-fas upp till 63 Amp Markytor (3-6) | 4 000:-/dygn |
| Hela området för större evenemang | Byggnaden (7) Belysning och ström 3-fas upp till 63 Amp Markytor (1-6) | 6 000:-/dygn |
| Området för husbils-övernattnig | Markytor (1-6) | Taxa utgår enligt avgift för parkering 3.17 |

Föreningar och företag med säte i Dals-Eds kommun är undantagna från avgift för hyra av Le-området vid arrangerande av evenemang. För övernattnig tillkommer dock taxa enligt ordinarie avgift för parkering enligt 3.17.

För övriga behov i samband med evenemanget, som inte kan tillgodoses i nuvarande anläggning, såsom toalettvagn, el-aggregat, vattentank, tas avgift ut enligt annan fastställd taxa. Därutöver tillkommer arbetstid för kommunförrådets personal. För övriga villkor i samband med evenemanget, upprättas vid varje enskilt bokningstillfälle ett hyresavtal som anger förutsättningarna för uthyrningen.



Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna reviderade taxor och avgifter 2024 Dals-Eds kommun.

I tjänsten

Jessica Olsson,
Tf kanslichef

Expedieras till

Ekonomichef
Controller KS
Kanslienheten för publicering hemsida

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Taxor och avgifter 2024

Dals-Eds kommun

Innehållsförteckning

| | | |
|----------|---|-----------|
| 1 | Intern taxor och avgifter | 4 |
| 2 | Samtliga nämnder | 4 |
| 2.1 | Kopiering, telefax och dylikt | 4 |
| 3 | KS - Samhällsbyggnadsförvaltning | 5 |
| 3.1 | P-plats med motorvärmare vid kommunhus | 5 |
| 3.2 | Uthyrning Gamla Real | 5 |
| 3.3 | Räddningstjänst | 6 |
| 3.4 | Övrig mark (ej bostadsmark) pris | 7 |
| 3.5 | Avgift Utvecklingscentrum | 8 |
| 3.6 | Avgifter för vedförsäljning, nedtagning av träd, trädgårdsarbete och snöröjning | 8 |
| 3.7 | Taxa för sotning och brandskyddskontroll | 8 |
| 3.8 | Marknads- och torgavgifter | 10 |
| 3.9 | VA-avgifter | 11 |
| 3.10 | Slamtömningsavgifter | 18 |
| 3.11 | Renhållningsavgifter | 18 |
| 3.12 | Avgifter vid Onsöns återvinningsstation | 19 |
| 3.13 | Försäljning av mat | 20 |
| 3.14 | Lokalvård | 20 |
| 3.15 | Avgifter kommunförråd (GS), vaktmästare och städ | 20 |
| 3.16 | Bostadstomt pris | 21 |
| 3.17 | Hyra parkeringsplats | 22 |
| 3.18 | Felparkeringsavgift | 22 |
| 3.19 | Taxor och villkor Lee-området | 22 |
| 4 | KS- Kommunledningsförvaltningen | 23 |
| 4.1 | Bygglov PBL | 23 |
| 5 | FOKUS-nämnden | 26 |
| 5.1 | Avgifter Förskoleverksamhet samt Skolbarnomsorg | 26 |
| 5.2 | Kulturskoleavgifter | 28 |
| 5.3 | Svea bio, biljetter | 28 |
| 5.4 | Lotteritillståndsavgifter | 28 |
| 5.5 | Simskoleavgifter | 28 |
| 5.6 | Mediaersättning | 29 |
| 5.7 | Hagaskolan lokaler | 29 |
| 5.8 | Stallbacken lokaler | 29 |

| | |
|---|-----------|
| 5.9 Utsikten..... | 30 |
| 5.10 Vuxenutbildningen | 30 |
| 5.11 Övriga avgifter..... | 30 |
| 6 Socialnämnden | 31 |
| 6.1 Vårdavgifter..... | 31 |
| 6.2 Maxtaxa | 31 |
| 6.3 Bostadsavgift | 31 |
| 6.4 Hemtjänstavgift | 31 |
| 6.5 Övriga avgifter inom äldreomsorgen..... | 31 |
| 6.6 Ansöknings- och tillståndsavgifter enligt alkohollagen (2010:1622), taxor enligt tobakslagen och liknande produkter (2018:2088) samt lagen om receptfria läkemedel (2009:730) | 32 |
| 6.7 Färdtjänstavgift | 34 |
| 6.8 Övriga avgifter socialnämnden..... | 34 |

1 Interna taxor och avgifter

Nämnderna tillhandahåller i vissa fall varor och tjänster till varandra. GS-personal, kost och städ är exempel på sådana tjänster. För att kunna få en rättvis bild av verksamheternas totalkostnader och för att kunna få in ett riktigt underlag för beräkning av taxor och avgifter, interndeberas dessa utifrån respektive nämnds självkostnader.

Kommunfullmäktige beslutar att delegera beslut om fastställande av priser för interndebering till respektive nämnd.

2 Samtliga nämnder

2.1 Kopiering, telefax och dylikt

| | 2023 | | 2024 | |
|---|------------------|-------------------|------------------|-------------------|
| Moms tillkommer på samtliga priser | | | | |
| Svartvit | | | | |
| A4 | Per kopia | Föreningar | Per kopia | Föreningar |
| Enkelsida 1-10 kopior | 2,00 kr | 2,00 kr | 2,00 kr | 2,00 kr |
| Enkelsida 11- | 1,00 kr | 0,25 kr | 1,00 kr | 0,25 kr |
| Dubbelsida 1-10 kopior | 3,00 kr | 3,00 kr | 3,00 kr | 3,00 kr |
| Dubbelsida 11 - | 2,00 kr | 0,50 kr | 2,00 kr | 0,50 kr |
| | | | | |
| A3 | Per kopia | Föreningar | Per kopia | Föreningar |
| Enkelsida 1-10 kopior | 4,00 kr | 4,00 kr | 4,00 kr | 4,00 kr |
| Enkelsida 11- | 2,00 kr | 0,50 kr | 2,00 kr | 0,50 kr |
| Dubbelsida 1-10 kopior | 5,00 kr | 5,00 kr | 5,00 kr | 5,00 kr |
| Dubbelsida 11 - | 3,00 kr | 1,00 kr | 3,00 kr | 1,00 kr |
| Verifiering | 3,00 kr | 3,00 kr | 3,00 kr | 3,00 kr |
| | | | | |
| Färg | | | | |
| A4 | Per kopia | | Per kopia | |
| Enkelsida 1-10 kopior | 5,00 kr | | 5,00 kr | |
| Enkelsida 11- | 3,00 kr | | 3,00 kr | |
| Dubbelsida 1-10 kopior | 7,00 kr | | 7,00 kr | |
| Dubbelsida 11 - | 5,00 kr | | 5,00 kr | |
| | | | | |
| A3 | Per kopia | | Per kopia | |
| Enkelsida 1-10 kopior | 10,00 kr | | 10,00 kr | |
| Enkelsida 11- | 5,00 kr | | 5,00 kr | |
| Dubbelsida 1-10 kopior | 12,00 kr | | 12,00 kr | |
| Dubbelsida 11 - | 7,00 kr | | 7,00 kr | |
| | | | | |
| Svartvit och Färg | | | | |

| | 2023 | | 2024 | |
|---------------------------|------------------|--|------------------|--|
| A1 | Per kopia | | Per kopia | |
| Kopia 1 | 59,00 kr | | 59,00 kr | |
| Kopia 2- | 29,00 kr | | 29,00 kr | |
| | | | | |
| A0 | Per kopia | | Per kopia | |
| Kopia 1 | 59,00 kr | | 59,00 kr | |
| Kopia 2- | 29,00 kr | | 29,00 kr | |
| | | | | |
| Overheadfilm | Per styck | | Per styck | |
| Enkelsida | 4,00 kr | | 4,00 kr | |
| | | | | |
| Laminering | Per styck | | Per styck | |
| A4 | 12,00 kr | | 12,00 kr | |
| A3 | 16,00 kr | | 16,00 kr | |
| | | | | |
| Fax | Per styck | | Per styck | |
| Startavgift | 4,00 kr | | 4,00 kr | |
| Per sida | 4,00 kr | | 4,00 kr | |
| | | | | |
| Fax utanför Norden | Per styck | | Per styck | |
| Startavgift | 4,00 kr | | 4,00 kr | |
| Per sida | 8,00 kr | | 8,00 kr | |

Kanslichefen äger rätt att justera avgift i det fall kunden själv kan utföra arbetet

Kommunstyrelsen äger rätt att vid behov korrigera avgifter för kopiering o dyl. enligt ovan under löpande budgetår

3 KS - Samhällsbyggnadsförvaltning

3.1 P-plats med motorvärmare vid kommunhus

| | 2023 | 2024 |
|---|-----------------------------|--------------------------------|
| Moms tillkommer på samtliga priser | | |
| | Per år | Per år |
| P-plats med motorvärmare | 568,00 kr | 585,00 kr |
| P-plats Resecentrum med ladd-stolpe | 568,00 kr +elförbrukning | 585,00 kr + elförbrukningen |

(Taxorna kan vid behov användas för p-platser på kommunens övriga fastigheter)

3.2 Uthyrning Gamla Real

Fastigheten hyrs ut till Bygdegårdsföreningen Gamla Real. Bygdegårdsföreningen beslutar om hyra.

Kommunens reglemente KF 1996-11-14 § 91 för uthyrning av kommunala lokaler gäller fortsatt enligt avtal med föreningen.

3.3 Räddningstjänst

| | 2023 | 2024 |
|---|--------------|--|
| Moms tillkommer på samtliga priser | | |
| | | |
| PERSONAL | | |
| Restvärdesuppdrag, per timme | 635,00 kr | Se förklaring* |
| Säkerhetsvakt, per timme | 635,00 kr | Se förklaring* |
| Övriga serviceuppdrag, per timme | 635,00 kr | Se förklaring* |
| *= följer Brandskyddsföreningen Sveriges taxa, ej klart för 2024 | | |
| TRANSPORTER | | |
| Tungt fordon, per km | 19,23 kr | 20,00 kr |
| Lätt fordon, per km | 4,77 kr | 5,00 kr |
| Tankfordon inkl. förare per timme | 999,00 kr | 1 039,00 kr |
| Båt inkl. förare per timme | 999,00 kr | 1 039,00 kr |
| | | |
| HANDBRANDSLÄCKARE | | |
| Årskontroll per brandredskap | 148,00 kr | 154,00 kr |
| Grundavgift för årskontroll per objekt | 224,00 kr | 233,00 kr |
| Omladdning skumsläckare 9 l | 561,00 kr | 561,00 kr |
| Omladdning pulversläckare 2 kg | 373,00 kr | 373,00 kr |
| Omladdning pulversläckare 6 kg | 561,00 kr | 561,00 kr |
| Omladdning pulversläckare 12 kg | 845,00 kr | 845,00 kr |
| Omladdning kolsyresläckare 2 kg - 6 kg | 561,00 kr | 561,00 kr |
| Omladdning kolsyresläckare 7 kg - 10 kg | | 645,00 kr |
| Diffusior kolsyresläckare | 448,00 kr | 448,00 kr |
| Destruktion släckmedel per släckare | 77,00 kr | 85,00 kr |
| Provtryckning kolsyresläckare | 561,00 kr | 561,00 kr |
| | | |
| AUTOMATISKT BRANDLARM | | |
| Anslutningsavgift | 4 658,00 kr | 4 844,00 kr |
| Årlig avgift | 2 633,00 kr | 2 633,00 kr |
| Årlig avgift inkl. larmmottagning | 9 664,00 kr | 9 664,00 kr |
| Avgift för åtgärd vid felaktigt brandlarm | 3 950,00 kr | 4 110,00 kr |
| Avgift för åtgärd vid fellarm, per larm | 635,00 kr | Faktisk kostnad baserad på timkostnad ej klar enligt ovan* |
| Mottagning av automatiska brandlarmsprov utöver kvartalsprov samt fränkoppling av anläggning för arbete, per gång | 252,00 kr | 262,00 kr |
| Uppdrag som anläggningsskötare /anläggning /År | 12 967,00 kr | 12 967,00 kr |

| | 2023 | 2024 |
|---|--------------|--------------|
| TILLSYN | | |
| Tillsyn enl. LSO/LBE grundavgift | 1 816,00 kr | 1 889,00 kr |
| Tillsyn enl. LSO och LBE grundavgift (för båda) | 2 699,00 kr | 2 807,00 kr |
| Tillsyn enl. LSO/LBE timavgift | 989,00 kr | 1 028,00 kr |
| | | |
| AVGIFT TVÄTTHALL (räddningstjänstpersonal och kommunala fordon) | | |
| Personbilar | 70,00 kr | 72,00 kr |
| Större fordon | 117,00 kr | 120,00 kr |
| | | |
| UTBILDNING | | |
| Brandkunskap per deltagare, 1-8 deltagare | 640,00 kr | 665,00 kr |
| HLR per deltagare, 1-8 deltagare | 640,00 kr | 665,00 kr |
| HLR + brandkunskap per deltagare, 1-8 deltagare | 990,00 kr | 1 030,00 kr |
| Specialutbildningar, utbildningar över 8 deltagare | offereras | offereras |
| | | |
| TILLSTÅND enligt LBE (brandfarliga & explosiva varor) | | |
| Fyverkeriförsäljning | 4 813,00 kr | 5 005,00 kr |
| Förvaring av explosiv vara mindre omfattning < 60 kg | 4 813,00 kr | 5 005,00 kr |
| Förvaring av explosiv vara större omfattning ≥60 kg | 6 737,00 kr | 7 006,00 kr |
| Godkännande av föreståndare för explosiva varor | 1 924,00 kr | 2 000,00 kr |
| Bensinstation | 6 737,00 kr | 7 006,00 kr |
| Förvaring och hantering av brandfarliga varor | 6 737,00 kr | 7 006,00 kr |
| Mycket omfattande eller komplex förvaring och hantering av brandfarliga varor | 10 656,00 kr | 11 080,00 kr |
| Mindre förändring av befintligt tillstånd | 1 924,00 kr | 2 000,00 kr |
| Tillfällig hantering av brandfarlig vara | 4 813,00 kr | 5 005,00 kr |
| Avslag av tillståndsansökan | 3 850,00 kr | 4 004,00 kr |

3.4 Övrig mark (ej bostadsmark) pris

Pris på övrig mark bestäms främst utifrån gjorda investeringar samt ett bedömt marknadsvärde och varierar normalt mellan 10-50 kr/m².

Riktvärden är:

Råmark 10 kr/m²

Råmark inom planlagt område 20 kr/m²

Beredd mark 30-40 kr/m²

Beredd mark inom planlagt område 40-50 kr/m²

Tillkommande värden i form av skog m.m. ska läggas på försäljningspriset. Beslut om detta fattas i enlighet med reglemente och delegationsordning. Eventuella kostnader för

fastighetsregleringar i samband med markförsäljning bekostas av köparen

3.5 Avgift Utvecklingscentrum

| | 2023 | 2024 |
|--|-------------|-------------|
| Moms tillkommer på samtliga priser | | |
| | | |
| Konferenssal 100 platser (inkl datorprojektor/overhead) | | |
| Heldag | 1 000,00 kr | 1 000,00 kr |
| Del av dag (min 4 timmar), per timme | 150,00 kr | 150,00 kr |
| | | |
| Konferensrum, mindre (2-8 platser) | | |
| Heldag | 300,00 kr | 300,00 kr |
| Del av dag (4 timmar) | 200,00 kr | 200,00 kr |

*** För Tekniker tillkommer 250 kr/timme + moms.**

Ideella föreningar i kommunen samt Studieförbund nyttjar lokaler hyresfritt, exkl. datasal, TeleBildsal och datorprojektor. Vid utbildning som konkurrerar med kommunens utbildningar föreligger dock ingen avgiftsfrihet.

Vid utlösande av larm eller insatser av vaktbolaget eller vid bristande återställning av lokalerna debiteras kostnaden för detta.

Användning av förbrukningsmaterial debiteras med faktisk kostnad.

3.6 Avgifter för vedförsäljning, nedtagning av träd, trädgårdsarbete och snöröjning

| | 2023 | 2024 |
|---|-------------|------------|
| Moms tillkommer på samtliga priser | | |
| | | |
| Vedförsäljning | | |
| Utkörning av 3-meters ved | 1 867,00 kr | 4000,00 kr |
| | | |
| Snöröjning för pensionärer | | |
| Handskottning, fast avgift per säsong | 102,00 kr | 110,00 kr |
| Snöskottning per tillfälle | 51,00 kr | 57,00 kr |

3.7 Taxa för sotning och brandskyddskontroll

Taxan är beslutad av Kommunfullmäktige i Dals-Eds kommun och justeras årligen enligt avtal med Skorstensfejarmästare utifrån sotningsindex fastställt av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

*Taxor för sotning och brandskyddskontroll kommer att fastslås när det nya sotningsindexet blir tillgängligt.

| | 2023 | 2024 |
|--|-----------|--------------------|
| Moms tillkommer på samtliga priser | | |
| | | |
| Sotning och Eldstadsrengöring | | |
| Helårsbostad | | |
| Grundavgift (tillkommer på samtliga fastigheter. I avgiften ingår kostnad för administration, resa, fordon och duschtid) | 122,68 kr | *Se kommentar ovan |
| Värmepanna, olja | 221,88 kr | |
| Värmepanna, olja miljögodkänd | 265,70 kr | |
| Värmepanna, fast bränsle | 265,70 kr | |
| Värmepanna, fast bränsle miljögodkänd | 284,80 kr | |
| Braskamin/Pellets | 197,17 kr | |
| | | |
| Fritidsbostad | | |
| Grundavgift (tillkommer på samtliga fastigheter. I avgiften ingår kostnad för administration, resa, fordon och duschtid) | 201,55 kr | |
| Värmepanna, olja | 221,88 kr | |
| Värmepanna, olja miljögodkänd | 265,70 kr | |
| Värmepanna, fast bränsle | 265,70 kr | |
| Värmepanna, fast bränsle miljögodkänd | 284,80 kr | |
| Braskamin/Pellets | 197,17 kr | |
| | | |
| Grundavgift övriga objekt, även imkanaler och pannor >60 Kw | 122,68 kr | |
| | | |
| Tilläggsavgift | | |
| Förbindelsekanal 1,0 - 2,5 m | 33,65 kr | |
| Förbindelsekanal 2,6 - 5,0 m | 83,08 kr | |
| Vanlig köksspis och övriga lokaleldstäder | 175,26 kr | |
| | | |
| Värmepanna Mcal/h | | |
| -50 | | |
| 51-100 | 411,35 kr | |
| 101-150 | 476,98 kr | |
| 151-200 | 547,61 kr | |
| 201-250 | 575,30 kr | |
| 251-300 | 616,58 kr | |
| | | |
| Sidopanna Mcal/h | | |
| -50 | 141,79 kr | |
| 51-100 | 258,25 kr | |
| 101-150 | 323,89 kr | |
| 151-200 | 394,52 kr | |

| | 2023 | 2024 |
|--|-----------|------|
| 201-250 | 422,22 kr | |
| 251-300 | 463,48 kr | |
| | | |
| Brandskyddskontroll | | |
| Helårsbostad | | |
| Grundavgift (tillkommer på samtliga fastigheter. I avgiften ingår kostnad för administration, resa och fordon) | 200,09 kr | |
| Kontroll av eldstad med tillhörande röckanal | 643,14 kr | |
| Kontroll av ytterligare eldstad i samma fastighet | 285,84 kr | |
| | | |
| Fritidsbostad | | |
| Grundavgift (tillkommer på samtliga fastigheter. I avgiften ingår kostnad för administration, resa och fordon) | 328,72 kr | |
| Kontroll av eldstad med tillhörande röckanal | 643,14 kr | |
| Kontroll av ytterligare eldstad i samma fastighet | 285,84 kr | |
| | | |
| Grundavgift imkanaler och övriga objekt | 200,09 kr | |
| | | |
| Övriga Sotnings- och Rengöringsarbeten | | |
| Brandskyddskontroll kr/timme | 857,52 kr | |
| Sotning/Rengöring kr/timme | 525,79 kr | |
| Administrativ kostnad/tillfälle | 78,86 kr | |
| Hämtning av steg/tillfälle | 52,58 kr | |
| Separat röckanal | 35,06 kr | |
| <i>Debitering och rengöring av imkanaler sker per faktisk tid x timpris</i> | | |

Samplanering av sotning och brandskyddskontroll ska ske.

I protokoll och på faktura ska det vid sotning/rengöring och brandskyddskontroll redovisas typ av objekt, tid, kostnad samt grundavgift för respektive åtgärd.

3.8 Marknads- och torgavgifter

Eds marknad arrangeras höst och vår.

| | 2023 | 2024 |
|--|-----------|-----------|
| Moms tillkommer ej på marknads- och torgplatsavgifter | | |
| | | |
| Marknad | | |
| Storgatan per 3 meter | 700,00 kr | 700,00 kr |
| Tvärrgator, torg och p-platser, per meter | 100,00 kr | 100,00 kr |
| Administrationsavgift för betalningar för marknadsplats på marknadsdagen | 200,00 kr | 200,00 kr |
| | | |

| | 2023 | 2024 |
|--|-------------|-------------|
| Torgplats (ej marknadsdag) | | |
| Torgplats | 250,00 kr | 250,00 kr |
| Torgplats inkl. elanslutning 220 volt | 300,00 kr | 318,00 kr |
| Torgplats inkl. elanslutning 16 Amp | 400,00 kr | 424,00 kr |
| Torgplats inkl. elanslutning 32 Amp | 550,00 kr | 583,00 kr |
| | | |
| Torgplats en bestämd veckodag hela året | | |
| Utan el | 4 200,00 kr | 4 200,00 kr |
| Med el | 5 724,00 kr | 5 724,00 kr |

Skatteverket har krav på att kommunen ska föra ett register över "knallarna". Registret ska sparas i 7 år.

3.9 VA-avgifter

Avgifter skall betalas till Dals-Eds kommun.

Taxekonstruktionen för Dals-Eds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning antogs av kommunfullmäktige 2014-06-11.

§ 1

För att täcka kostnaderna för Dals-Eds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 5 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämte senare tillägg och ändringar jämställs med fastighetsägare.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter (engångsavgifter) och bruksavgifter (periodiska avgifter).

§ 3

Fastigheterna indelas i bostadsfastighet, annan fastighet och obebyggd fastighet.

Bostadsfastighet är fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för andra ändamål såsom:

Kontor, Förvaltning, Butiker, Utställningslokaler, Hotell, Restauranger, Hantverk, Småindustri, Utbildning, Sjukvård, Stormarknader och Sporthallar.

Annan fastighet är fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet är fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggelse, men ännu ej bebyggt.

Lägenhet är ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildare en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet eller därmed jämställd fastighet, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

§ 4

4.1 Avgiftsskyldighet föreligger för nedan angivna ändamål:

| Ändamål | Anläggningsavgift | Brukningavgift |
|---|-------------------|----------------|
| V, vattenförsörjning | Ja | Ja |
| S, spillvattenavlopp | Ja | Ja |
| D, dag- och dränvattenavlopp från fastighet inom detaljplan | Ja | |

Som detaljplan kan enligt 17 kap. § 4 plan- och bygglagen, SFS 1987:246, även äldre plan gälla.

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och D inträder när va-verket upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och underrättat fastighetsägaren därom.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgifterna skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

§ 5

För bostadsfastighet och därmed enligt 3 § jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

| | 2023 | 2024 |
|--|--------------|--------------|
| Moms tillkommer på samtliga avgifter | | |
| Avgift utgår per fastighet med: | | |
| a) en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkten för vatten, spillvatten samt dag- och dränvatten | 68 001,00 kr | 73 441,00 kr |
| b) en avgift avseende upprättandet av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och D | 25 686,00 kr | 27 740,00 kr |
| c) en avgift per lägenhet | 18 213,00 kr | 19 670,00 kr |
| d) en avgift per m ² tomtyta | 21,93 kr | 23,69 kr |
| <i>(tomtavgränsning max 1 500 m²)</i> | | |

Föreligger ej avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, se § 8.

5.1 Är förbindelsepunkter gemensamma för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) och 5.1 b) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som va-verket godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1.d) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och c).

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan

ritning eller uppmätning som va-verket godkänner.

5.5 Framdras ytterligare servisledningar och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för varje tillkommande lägenhet.

§ 6

6.1 För *annan* fastighet skall erläggas anläggningsavgift:

| | 2023 | 2024 |
|---|--------------|--------------|
| Moms tillkommer på samtliga avgifter | | |
| Avgift utgår per fastighet med: | | |
| a) en avgift avseende avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för vatten, spillvatten samt dag- och dränvatten | 68 001,00 kr | 73 441,00 kr |
| b) en avgift avseende upprättandet av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och D | 25 686,00 kr | 27 740,00 kr |
| c) en avgift per m2 tomtyta (dock minst för 1 000 m2) | 38,78 kr | 41,88 kr |

Föreligger ej avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, se § 8.

6.2 Är förbindelsepunkter gemensam för två eller flera fastigheter fördelas servisavgiften enligt 6.1 a) och 6.1 b) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som va-verket godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tills vidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades till anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Ökas fastighetens tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses var förut erlagd.

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av anläggningsavgift. Avgift per fastighet med:

| | Bostadsfastighet | Annat fastighet |
|--|------------------|-----------------|
| | | |

| | Bostadsfastighet | | Annan fastighet | |
|---------------------------|------------------|------|-----------------|------|
| Servisavgift | 5.1 a | 100% | 6.1 a | 100% |
| Avgift per uppsättning FP | 5.1 b | 100% | 6.1 b | 100% |
| Tomtyteavgift | 5.1 d | 100% | 6.1 c | 70% |
| Lägenhetsavgift | 5.1 c | 0% | -- | -- |

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 d) tas endast ut intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas avgifter enligt följande:

| | Bostadsfastighet | | Annan fastighet | |
|-----------------|------------------|------|-----------------|-----|
| Lägenhetsavgift | 5.1 c | 100% | -- | -- |
| Tomtyteavgift | 5.1 d | 0% | 6.1 c | 30% |

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall avgifterna enligt 5.1 och 6.1 reduceras. Följande reducerade avgifter, uttryckta i procent av full avgift, skall därvid erläggas för respektive ändamål:

Avgift för framdragen servisledning

- En ledning 70 % av avgift enligt 5.1 a) resp 6.1 a)
- Två ledningar 85 % av avgift enligt 5.1 a) resp 6.1 a)
- Tre ledningar 100 % av avgift enligt 5.1 a) resp 6.1 a)

| | V | S | D |
|-----------------------|-----|-----|-----|
| Avgift per FP 5.1 b | 20% | 60% | 20% |
| Lägenhetsavgift 5.1 c | 20% | 60% | 20% |
| Tomtyteavgift 5.1 d | 20% | 60% | 20% |
| Avgift per FP 6.1 b | 20% | 60% | 20% |
| Tomtyteavgift 6.1.c | 20% | 60% | 20% |

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall avgifter erläggas enligt 8.1.

För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar skall utöver servisavgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Denna avgift avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet ej utförts i samband med anordnandet av övriga servisledningar.

§ 9

Avgifter enligt §§ 5-6 är baserade på indextalet (2013-09) i konsumentprisindex, KPI, med 1980 som basår. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen. Vid reglering av taxan tillämpas följande:

- a) Tillägg eller avdrag på avgiftsbeloppen görs med viss procent.
- b) Procenttalet erhålles genom att den i antal enheter uttryckta indexförändring som utgör

skillnaden mellan det närmast före beslut om avgiftsreglering publicerade indextalet och talet omräknas till procent av sistnämnda tal. Erhållet procenttal avrundas till närmaste hela tal. Tillägg eller avdrag avrundas i sin tur beträffande avgift enligt 5.1 a) och b) och c) samt 6.1 a) och b) till närmaste tiotal kronor, beträffande 5.1d och 6.1 c) till närmaste hela kronor.

a) Beslutad avgiftsändring tillämpas fr o m den dag ändringen enligt beslutet träder i kraft.

§ 10

Är det inte skäligen att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5-8 träffar va-verket i stället avtal om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen skall dröjsmålsränta erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalning skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst 10 år, om avgiften uppgår till belopp, som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta erlägges enligt 11.2

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.7, 6.5 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erforderats eller meddelats. Det åligger fastighetsägare att omgående anmäla till va-verket när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta ut enligt 11.2 för tiden från och med två månader efter det att avgiftsskyldighet inträtt och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägare som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Begär fastighetsägare att ny servisledning skall utföras istället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan härom, är fastighetsägaren skyldig bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinnes skäligen med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är verket skyldigt att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinnes skäligen med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

BRUKNINGSAVGIFTER (§§ 13-19)

§ 13

13.1 För bebyggd fastighet skall erläggas bruksavgift:

| | | |
|--|------|------|
| | 2023 | 2024 |
|--|------|------|

| | 2023 | 2024 |
|---|-------------|-------------|
| Moms tillkommer på samtliga avgifter | | |
| Avgift utgår per fastighet med: | | |
| a) En fast avgift per år | 3 510,00 kr | 3 791,00 kr |
| b) En avgift per m3 levererat vatten | 33,06 kr | 35,71 kr |

Föreligger inte avgiftsskyldighet för såväl V som S reduceras avgifterna. Följande avgifter skall därvid erläggas för resp. ändamål:

| | V | S |
|-----------------------|-----|-----|
| a) Fast avgift 13.1 a | 40% | 60% |
| b) Avgift per m3 | 40% | 60% |

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

13.2 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 90 m3 per lägenhet.

13.3 För s k byggvatten skall erläggas en avgift efter m3-pris enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den därvid förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m3 per lägenhet.

13.4 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med belopp motsvarande 50 % av den fasta avgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmast hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.5 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren för täckning av undersökningskostnaderna erlägga ett belopp motsvarande 50 % av den fasta avgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

13.6 För spillvattenmängd, som enligt va-verkets medgivande avleds till dagvattennätet (kylvatten o d), utgår avgift med 30 % av m3-priset enligt 13.1 b). Beloppet avrundas till närmaste hela öretal.

13.7 Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet av vattentillförseln avstängts, eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras en av avgift på vardera 300 kr utan moms. för avstängning respektive öppning av servisanslutning.

§ 14

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan va-verket och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan vatten- och spillvattenmängderna är avsevärd.

§ 15

För obebyggd fastighet uttas ej brukningsavgift.

§ 16

Avgifter enligt §§ 13-15 är baserade på indextalet (2013-09) i konsumentprisindex, KPI, med 1980 som basår. När detta index ändras får va-verket reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

Vid regleringen av taxan tillämpas följande:

- a) Tillägg eller avdrag på avgiftsbeloppen görs med viss procent.
- b) Procenttalet erhålls genom att den i antal enheter uttryckta indexförändring som utgör skillnaden mellan det närmast före beslut om avgiftsreglering publicerade indextalet och talet omräknas till procent av sistnämnda tal. Erhållet procenttal avrundas till närmaste hela tal. Tillägg eller avdrag avrundas i sin tur beträffande avgift enligt 13.1 a) och 13.2 till närmaste hela krontal samt beträffande avgift enligt 13.1 b) till närmaste hela öretal.
- c) Beslutad avgiftsändring tillämpas från och med debiteringsperioden efter den dag som angetts i beslutet. För de uppgifter enligt 13.1 b), 13.3 och 13.6 samt § 14, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, tillämpas dock avgiftsändringen endast i fråga om den vattenmängd som förbrukas och den spillvattenmängd som släpps ut efter den i va-verkets beslut angivna dagen.

§ 17

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 13-15 träffar va-verket i stället avtal om avgiftens storlek.

§ 18

Avgift enligt 13.1 a) och 13.2 debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av mätning förbrukad renvattenmängd eller annan grund som anges i §§ 13 och 14. Preliminärdebitering får göras.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall dröjsmålsränta erläggas på obetalt belopp enligt 11.2. Sker enligt va-verkets beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning, dock att mätaravläsning och debitering av verklig förbrukning skall ske i minst en gång vartannat år. Avläsning och debitering skall därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 19

19.1 Har fastighetsägare begärt att va-verket skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens va-förhållanden, har va-verket rätt att träffa avtal om brukningsavgiftens storlek.

19.2 Har på grund av att vattentillförsel avstängts eller reducerats fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, påförs fastighetsägaren va-verkets kostnader för åtgärder i samband därmed.

TAXANS INFÖRANDE

§ 20

Denna taxa träder i kraft 2016-01-01

De brukningsavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.6 samt § 14. som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Dals-Eds kommun.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och va-verket beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Statens VA-nämnd jämlikt 37 § va-lagen.

3.10 Slamtömningsavgifter

Kommunen är enligt renhållningsordningen ansvarig för slamtömningen. Slamtömning sker genom att kommunen upphandlar en entreprenör, som tömmer trekammarbrunnar i hela kommunen enligt en turlista.

Kostnaden för slamtömningen faktureras direkt till kunden av entreprenören som en ersättning för dennes tjänster, samt för den destruktionsavgift som kommunen tar ut av entreprenören då denne lämnar slam till kommunens reningsverk.

När entreprenören lämnar slam till kommunens reningsverk Brattesta betalar han destruktionsavgift.

Entreprenörens avgifter tillkommer.

Entreprenören fakturerar samtliga kostnader till kund, även denna taxa.

| | 2023 | 2024 |
|---|-----------|-----------|
| Moms tillkommer på samtliga avgifter | | |
| | | |
| Tippavgift till reningsverket i Ed | | |
| Upp till 3m ³ per gång | 412,00 kr | 445,00 kr |
| Rörlig avgift per m ³ därutöver | 176,00 kr | 190,00 kr |

3.11 Renhållningsavgifter

HUSHÅLLSSOPOR

Matavfallsinsamling startade 1 mars 2014 enligt beslut.

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Dals-Eds kommun. Avgifter får tas ut i förskott.

| | 2023 | 2024 |
|---|-------------|-------------|
| Moms tillkommer på samtliga avgifter | | |
| Hämtning helår | | |
| Varannan vecka inkl. matavfallskärl | 2 232,00 kr | 2 345,00 kr |
| Var 4:e vecka vid kompostering | 1 609,00 kr | 1 689,00 kr |
| Var 12:e vecka vid kompostering | 995,00 kr | 1 045,00 kr |
| | | |
| Sommarhämtningar | | |
| Varannan vecka inkl. matavfallskärl | 1 407,00 kr | 1 477,00 kr |

| | 2023 | 2024 |
|---|-------------|-------------|
| Var 4:e vecka | 1 074,00 kr | 1 128,00 kr |
| Veckohämtningar flerbostadshus, affärer, restauranger inkl. matavfallshämtning | | |
| 125 l säck | 93,00 kr | 98,00 kr |
| 240 l säck | 138,00 kr | 145,00 kr |
| 140 l kärll | 91,00 kr | 96,00 kr |
| 190 l kärll | 123,00 kr | 129,00 kr |
| 240 l kärll | 138,00 kr | 145,00 kr |
| 370 l kärll | 201,00 kr | 211,00 kr |
| 660 l kärll | 338,00 kr | 355,00 kr |
| Extra säck | 95,00 kr | 100,00 kr |

3.12 Avgifter vid Onsöns återvinningsstation

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Dals-Eds kommun, avser endast näringsidkare, för hushåll utgår ingen avgift.

| | 2023 | 2024 |
|---|-------------|-------------|
| Moms tillkommer på samtliga avgifter | | |
| Wellpapp per m3 | 161,00 kr | 169,00 kr |
| Sorterat avfall per m3 | 190,00 kr | 200,00 kr |
| Osorterat avfall per m3 | 573,00 kr | 602,00 kr |
| Sorteringsavgift | 975,00 kr | 1 024,00 kr |
| Kompr. avfall, sorterat/osorterat per m3 | 1 145,00 kr | 1 202,00 kr |
| Sorterat direkt till deponi per m3 | 478,00 kr | 502,00 kr |
| Asbest per m3 | 1 104,00 kr | 1 159,00 kr |
| Tryckimpregnerat trä m3 | 563,00 kr | 591,00 kr |
| Spillolja per liter | 6,13 kr | 6,44 kr |
| Oljefilter /st | 12,40 kr | 13,00 kr |
| Bekämpningsmedel (max 3kg) per kg | 223,00 kr | 234,00 kr |
| Däck traktorer och lastbilar utan fälg/st | 33,00 kr | 35,00 kr |
| Däck traktorer och lastbilar med fälg/st | 33,00 kr | 35,00 kr |
| Däck övriga per styck | 33,00 kr | 35,00 kr |

Gällande däck så får inte företag som har som verksamhet att försälja däck lämna, då dessa förväntas ha egna avtal om återtag av gamla däck.

På grund av upprättande av kontrollprogram samt tillsyn av avslutad deponi på Onsön så kommer taxorna behöva justeras efter hand. Taxan grundar sig på kommunens kostnader att få respektive fraktioner omhändertagna och förutsättningarna för detta kommer att variera framöver.

Kommunstyrelsen äger rätt att under löpande budgetår besluta om korrigering av avgifter.

3.13 Försäljning av mat

| | Internt pris 2023 | Externt pris 2023 | Internt pris 2024 | Externt pris 2024 |
|------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
| | exkl. moms | inkl. moms | exkl. moms | inkl. moms |
| Personal-/externlunch | | | | |
| Samtliga kök | | 69,00 kr | | 89,00 kr |
| | | | | |
| Edsgärdet/Hagalid | | | | |
| Frukost | 20,53 kr | 22,99 kr | 21,56 kr | 24,15 kr |
| Äldrelunch | 60,28 kr | 67,51 kr | 63,29 kr | 75,61 kr |
| Dessert | 12,82 kr | 14,36 kr | 13,46 kr | 15,08 kr |
| Middag | 50,03 kr | 56,03 kr | 52,53 kr | 58,83 kr |
| Kaffe | 7,69 kr | 8,61 kr | 8,07 kr | 9,04 kr |
| Utskick, pristillägg | 3,85 kr | 4,32 kr | 4,04 kr | 4,74 kr |
| | | | | |

Kommunstyrelsen äger rätt att under löpande budgetår besluta om mindre korrigeringar i avgifter för måltider.

Kostchef har rätt att vid köp av större volymer till icke kommersiella event som anses vara till gagn för samhället, sätta pris som utgår från att täcka tillverkningskostnaden för maten.

3.14 Lokalvård

| | Internt pris 2023 | Internt pris 2024 |
|---|-------------------|-------------------|
| Moms tillkommer på samtliga priser | | |
| | | |
| Arbetstimmar ordinarie tid | 324,00 kr | 340,00 kr |

Gäller samtliga områden.

Kommunstyrelsen äger rätt att under löpande budgetår besluta om mindre korrigeringar i avgifter för lokalvård.

3.15 Avgifter kommunförråd (GS), vaktmästare och städ

| | 2023 | 2024 |
|---|-----------|-----------|
| Moms tillkommer på samtliga priser | | |
| | | |
| Arbetstimmar personal | | |
| Internpris inkl. Edshus AB samt inklusive övertid | 473,00 kr | 497,00 kr |
| | | |
| Övrig extern försäljning | | |
| Arbetstimmar ordinarie tid | 452,00 kr | 475,00 kr |

| | 2023 | 2024 |
|---|-------------|-------------|
| Arbetstimmar enkel övertid | 529,00 kr | 555,00 kr |
| Arbetstimmar kval. övertid | 720,00 kr | 756,00 kr |
| Avstängning av vatten (Gäller även vid avstängning pga utebliven betalning) | 441,00 kr | 463,00 kr |
| Påsläpp av vatten (Gäller även vid påsläpp pga utebliven betalning) | 441,00 kr | 463,00 kr |
| | | |
| Arbetstimmar maskin | | |
| Hjullastare New Holland | 356,00 kr | 374,00 kr |
| JCB | 198,00 kr | 208,00 kr |
| Wille 650 /Weideman | 286,00 kr | 300,00 kr |
| Broddway sopmaskin | 271,00 kr | 285,00 kr |
| Frontmatad sopmaskin | 187,00 kr | 196,00 kr |
| Skylift | 212,00 kr | 223,00 kr |
| Ventrac 4500 Y Gräs | 200,00 kr | 210,00 kr |
| Ventrac 4500 Y Med redskap | 250,00 kr | 263,00 kr |
| Husqvarna gräsklippare | 150,00 kr | 158,00 kr |
| Spolaggregat | 242,00 kr | 254,00 kr |
| Spårmaskin | 186,00 kr | 195,00 kr |
| Amazon gräsklippare med uppsamlare | 250,00 kr | 263,00 kr |
| Filmkamera | 182,00 kr | 191,00 kr |
| Toalett vagn per tillfälle | 1 711,00 kr | 1 797,00 kr |
| Container 6m3 / hyresperiod upp till 1 månad | 256,00 kr | 269,00 kr |
| Container 15m3 / hyresperiod upp till 1 månad | 390,00 kr | 410,00 kr |
| Traktor med skogsvagn | 264,00 kr | 277,00 kr |
| Kravallstaket/dygn/per enhet | Ny | 20,00 kr |
| Vattentank 3 kubik | Ny | 130,00 kr |
| Elverk/dygn 160 kva | Ny | 2 650,00 kr |
| Elverk/dygn 31 kva | Ny | 1 530,00 kr |
| Elverk/dygn 20 kva | Ny | 1 120,00 kr |
| Bil per kilometer | Ny | 4,50 kr |
| Lätt lastbil per kilometer | Ny | 5,50 kr |

Minsta debitering för rensning av avlopp 800 kr (Startavgift) gäller ordinarie arbetstid 07:00-16:00 övrig tid är startavgiften 2 000 kr. Sedan tillkommer arbetskostnad och maskinhyra. Övriga tjänster prissätts enligt självkostnadsprincipen.

Kommunstyrelsen äger rätt att under löpande budgetår besluta om korrigering i avgifter för GS/vaktmästare.

3.16 Bostadstomt pris

BOSTADSMARK

Pris fastställs av kommunstyrelsen vid varje enskilt projektbeslut.

För VA-anslutning uttages avgift enligt gällande taxa.

Tidigare taxebeslut gällande bostadsmark upphör härmed att gälla.

3.17 Hyra parkeringsplats

| | 2023 | 2024 |
|---------------------------|-------------|-------------|
| I centrum, med el | 1 817,00 kr | 1 871,00 kr |
| I centrum, utan el | 1 168,00 kr | 1 203,00 kr |
| Husbilsparkering ink moms | 80,00 kr | 100,00 kr |

3.18 Felparkeringsavgift

| | 2023 | 2024 |
|---|-----------|-----------|
| Vid parkering på rörelsehindrades p-platser utan giltigt tillstånd | 865,00 kr | 800,00 kr |
| Vid parkering i strid mot övriga föreskrifter rörande parkering och stannande av fordon | 432,00 kr | 400,00 kr |

3.19 Taxor och villkor Le-området

| | 2023 | 2024 |
|---|------|---|
| Bokningsbara alternativ | | |
| Byggnaden mindre evenemang | Ny | 1 000,00 kr/dag |
| | Ny | 1 500,00 kr/dygn |
| Byggnaden (7) | | |
| Enbart belysning och ström upp till 3-fas till 16 Amp | | |
| Markytor (3-6) | | |
| Byggnaden större evenemang | Ny | 4 000,00 kr/dygn |
| Byggnaden (7) | | |
| Belysning och ström 3-fas upp till 63 Amp | | |
| Markytor (3-6) | | |
| Hela området för större evenemang | Ny | 6 000,00 kr/dygn |
| Byggnaden (7) | | |
| Belysning och ström 3-fas upp till 63 Amp | | |
| Markytor (1-6) | | |
| Området för husbils-övernattnig | Ny | Taxa utgår enligt avgift för parkering 3,17 |
| Markytor (1-6) | | |

Föreningar och företag med säte i Dals-Eds kommun är undantagna från avgift för hyra av Le-området vid arrangerande av evenemang. För övernattnig tillkommer dock taxa enligt ordinarie avgift för parkering enligt 3.17.

För övriga behov i samband med evenemanget, som inte kan tillgodoses i nuvarande anläggning, såsom toalettagn, el-aggregat, vattentank, tas avgift ut enligt annan fastställd taxa. Därutöver tillkommer arbetstid för kommunförrådets personal. För övriga villkor i samband med evenemanget, upprättas vid varje enskilt bokningstillfälle ett hyresavtal som anger förutsättningarna för uthyrningen.



4 KS- Kommunledningsförvaltningen

4.1 Bygglov PBL

Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen och kommunallagen om inget annat anges. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten.

Taxan följer SKR:s förslag till Plan- och bygglovstaxa 2011 inklusive kart- och mättaxa. Dals-Eds kommun tillämpar justeringsfaktor 0,8 (faktor N), vilken rekommenderas av SKR för kommuner med färre invånare än 20 000. Prisbasbeloppet för 2024 är 57 300 kr, vilket innebär att mPBB är 57,3.

Nedan följer tabeller och exempel för de vanligaste ärendena. För fullständig förteckning av aktuella taxor hänvisas till tabellerna i SKR:s Plan- och bygglovstaxa 2011 inklusive kart- och mättaxa.

Taxorna kompletteras av kompendiet "Plan och bygglovs - taxa 2011" (SKR) i vilket tabell 7 är reviderad och tabell 8 inte används.

Kostnader för underrättelse och expediering

Avgift = KOM x mPBB x N

| Antal | Kommentarer | KOM | Kostnad 2023 |
|---|--------------------------------------|-----|--------------|
| Sakägare 1-5 | | 40 | 1 834 kr |
| Sakägare 6-9 | | 60 | 2 750 kr |
| Sakägare 10- | | 120 | 5 501 kr |
| Kungörelse av beslut i Post- och inrikestidning | + faktisk annonskostnad (f.n. 18 kr) | 5 | 247 kr |

Nybyggnad

Avgiften utgör summan av avgifterna för de åtgärder som byggnadsnämnden vidtar i samband med bygglov respektive startbesked. Avgift för att upprätta eller ändra detaljplan, områdesbestämmelser eller fastighetsplan tillkommer enligt särskild taxa eller genom upprättat planavtal.

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

| Bostäder, kontor, industrier m.m. | Yta BTA | OF | HF1 | HF2 |
|---|----------------------------|-----|-----|-----|
| Byggnad, yta BTA | <99 m ² | 4 | 24 | 28 |
| Byggnad, yta BTA | 100-199 m ² | 8 | 24 | 28 |
| Byggnad, yta BTA | 200-299 m ² | 10 | 24 | 28 |
| Byggnad, yta BTA | 300-499 m ² | 12 | 24 | 28 |
| Byggnad, yta BTA | 500-999 m ² | 20 | 24 | 28 |
| Byggnad, yta BTA | 1 000-1 999 m ² | 40 | 24 | 28 |
| Byggnad, yta BTA | 2 000-4 999 m ² | 60 | 24 | 28 |
| Byggnad, yta BTA | 5 000-9 999 m ² | 80 | 24 | 28 |
| Byggnad, yta BTA | 10 000-14 999kvm | 100 | 24 | 28 |
| varje tillkommande 5 000- intervall + 20 | | | | |
| Vindsinredning | ≤ 199 m ² | | 17 | 28 |
| Stor, enkel byggnad, oisolerad – lagerhall ≥ 600 m ² | 30 % av normal avgift | | 24 | 28 |

| Komplementbyggnad | Yta BTA | OF | HF1 | HF2 |
|--|--------------------|----|-----|-----|
| Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende) | <50 m ² | 2 | 17 | 13 |
| Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende) | >50 m ² | 4 | 17 | 15 |

| Komplementbyggnad | Yta BTA | OF | HF1 | HF2 |
|--|---------|----|-----|-----|
| Källsorteringsbehållare/ gruppSopskåp, sophus | | 4 | 14 | 15 |

Exempel: Nybyggnad av bostad 200 kvm $57,3 \times 10 \times (24+28) \times 0,8 = 23\ 837$ kr

Tillkommer gör kostnader för underrättelse och expediering enligt ovanstående tabell.

Tillbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

| Huvudbyggnad | Yta BTA | OF | HF1 | HF2 |
|----------------------------------|------------------------|----|-----|-----|
| Tillkommande yta BTA | ≤ 15 m ² | 3 | 14 | 10 |
| Tillkommande yta BTA | 16-49 m ² | 4 | 17 | 15 |
| Tillkommande yta BTA | 50-99 m ² | 6 | 17 | 28 |
| Tillkommande yta BTA | 100-199 m ² | 8 | 17 | 28 |
| Tillkommande yta BTA | 200-299 m ² | 10 | 17 | 28 |
| Tillkommande yta BTA | 300-499 m ² | 12 | 17 | 28 |
| Ytterligare intervall se ovan | | | | |

| Komplementbyggnad | | OF | HF1 | HF2 |
|--|---|----|-----|-----|
| Typ: garage, carport, för- råd | Oavsett storlek men ≤ 50 % av ursprunglig byggnads BTA | 2 | 14 | 13 |
| Tillbyggnad fritidshus | ≤ 50 m ² | 4 | 14 | 13 |
| Tillbyggnad växthus, lusthus m.m. oisolerat | > 15 m ² | 2 | 14 | 13 |
| Burspråk | | 2 | 14 | 13 |
| Takkupa | | 2 | 14 | 15 |

Exempel: Tillbyggnad på huvudbyggnad med tillkommande yta 30 kvm $57,3 \times 4 \times (17+15) \times 0,8 = 5\ 868$ kr

Tillkommer gör kostnader för underrättelse och expediering enligt ovanstående tabell.

Enkla byggnader

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

| Typ | Yta BTA | OF | HF1 | HF2 |
|------------|--------------------------|----|-----|-----|
| Fritidshus | 40-80 m ² BTA | 4 | 21 | 28 |

| Typ | Yta BTA | OF | HF1 | HF2 |
|--------------------------------------|---------------------|----|-----|-----|
| Kolonistuga | < 40 m2 | 2 | 14 | 15 |
| Nätstation/pumpstation | Oavsett storlek | 4 | 14 | 13 |
| Växthus, lusthus och likn. oisolerat | > 15 m2 men ≤ 50 m2 | 2 | 14 | 13 |
| Rullstolsgarage förråd m.m. | Oavsett storlek | 2 | 14 | 13 |
| Kiosk, manskapsbod m.m. | Oavsett storlek | 4 | 17 | 15 |
| Sommarveranda, restaurang | Oavsett storlek | 4 | 17 | 23 |

Exempel: Fritidshus om 40 kvm $57,3 \times 4 \times (21+28) \times 0,8 = 8\,985$ kr

Tillkommer gör kostnader för underrättelse och expediering enligt ovanstående tabell.

Anmälan om eldstad

| Typ | HF2 |
|------------|-----|
| Eldstad/st | 25 |

Avgift = HF2 x mPBB x N

$25 \times 57,3 \times 0,8 = 1\,146$ kr/st

Strandskyddsdispens komplementbyggnad 0-15 kvm inom redan ianspråktagen tomt för bostadsändamål

Avgift = 100 x mPBB x N

$100 \times 57,3 \times 0,8 = 4\,584$ kr

Strandskyddsdispens

Avgift = 200 x mPBB x N

$200 \times 57,3 \times 0,8 = 9\,168$ kr

5 FOKUS-nämnden

5.1 Avgifter Förskoleverksamhet samt Skolbarnomsorg

Förskoleverksamhet (förskola för barn 1-5 år samt pedagogisk omsorg/dagbarnvårdare)

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|--|------|------|------|
| Barnomsorg med placering 0-15 timmar / vecka | | | |
| För yngsta barnet | 2% | 2% | 2% |
| För barn nr 2 | 2% | 2% | 2% |

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|---|--------------|--------------|--------------|
| För barn nr 3 | 1% | 1% | 1% |
| För barn nr 4 | Ingen avgift | Ingen avgift | Ingen avgift |
| | | | |
| Barnomsorg med placering över 15 timmar*: | | | |
| För yngsta barnet | 3% | 3% | 3% |
| För barn nr 2 | 2% | 2% | 2% |
| För barn nr 3 | 1% | 1% | 1% |
| För barn nr 4 | Ingen avgift | Ingen avgift | Ingen avgift |

Fritidshem

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|-------------------|--------------|--------------|--------------|
| För yngsta barnet | 2% | 2% | 2% |
| För barn nr 2 | 1% | 1% | 1% |
| För barn nr 3 | 1% | 1% | 1% |
| För barn nr 4 | Ingen avgift | Ingen avgift | Ingen avgift |

Allmän förskola

| 2022 | 2023 | 2024 |
|--|---|---|
| Avdrag för rätt till så kallad allmän förskola enligt Skollagen (2010:800) 8 kap. 4§, görs med 27 % av avgiften/månad för det aktuella barnet från och med september månad det år barnet fyller 3 år | Avdrag för rätt till så kallad allmän förskola enligt Skollagen (2010:800) 8 kap. 4§, görs med 27 % av avgiften/månad för det aktuella barnet från och med september månad det år barnet fyller 3 år. | Avdrag för rätt till så kallad allmän förskola enligt Skollagen (2010:800) 8 kap. 4§, görs med 27 % av avgiften/månad för det aktuella barnet från och med september månad det år barnet fyller 3 år. |

Lovfritids

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|----------------------|-------|-------|-------|
| Avgift per bokad dag | 75 kr | 75 kr | 75 kr |

Utgångspunkten vid beräkning av avgiften är alltid det yngsta barnet (barn ett) i familjen som har förskoleplats. Barnets schema ligger till grund för avgiften. Schemat är kontraktet. Överskrids schemavolymen kommer heltidstaxa att gälla.

Dals-Eds kommun tillämpar maxtaxa vid beräkning av avgifter i förskoleverksamheten. Avgiften grundar sig på familjens bruttoinkomst och består av en fast avgift per månad. Avgiften debiteras innevarande månaden då skolbarnomsorg/förskoleverksamhet erhållits. Inget avdrag görs för inskolningsperioden. Vårdnadshavare ansvarar för att hushållets korrekta inkomst rapporteras in via kommunens e-tjänst som finns på hemsidan. Om ingen inkomst lämnas, debiteras högsta avgift. Kontroll kan göras med Skatteverket/Försäkringskassan. En gång per år görs en generell inkomstförfrågan från

kommunen.

5.2 Kulturskoleavgifter

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|--|--------|--------|--------|
| Instrumentalundervisning per termin och elev | 700 kr | 700 kr | 700 kr |
| Instrumenthyra per termin | 250 kr | 250 kr | 250 kr |
| Dans per termin | 500 kr | 500 kr | 500 k |

Om en familj har tre eller flera barn inskrivna i kulturskolan utgår ingen elevavgift från och med tredje barnet.

5.3 Svea bio, biljetter

Från den 1 januari 2017 tar staten ansvar för att finansiera stöd för produktion, distribution och visning av film. Omställningen finansieras genom en höjning av mervärdesskatten (momsen) för tillträde till biografföreställningar.

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|---|--------|--------|--------|
| Normalpris | 90 kr | 100 kr | 100 kr |
| Normalpris matiné o motsvarande | 70 kr | 80 kr | 80 kr |
| Normalpris 3D-visningar | 120 kr | 120 kr | 120 kr |
| Normalpris 3D- visningar matiné o motsvarande | 100 kr | 100 kr | 100 kr |

Presentkort på biobiljetter säljes för 100 kr inkl moms. Företag, förvaltningar och föreningar i kommunen ges möjlighet att köpa presentkort med 25 procent rabatt vid köp av minst 15 st. Vid högre biljettpris än 100 kr betalas tillägg vid biljettköpet. Vid höjning av biljettpriset ska rabatten automatiskt följa med.

Biografföreståndaren medges rätt att justera priser både upp och ned då filmbolagen så kräver samt vid festival och andra specialvisningar.

5.4 Lotteritillståndsavgifter

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|-------------------------|--------|--------|--------|
| Lotteritillståndsavgift | 300 kr | 300 kr | 300 kr |

5.5 Simskoleavgifter

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|--|--------|--------|--------|
| Nybörjarkurs | 200 kr | 250 kr | 250 kr |
| Fortsättningskurs (innehåll definieras) | 200 kr | 250 kr | 250 kr |
| Märkesprovtagning (säkerhetsmärken o "nybörjarmärken" är gratis) | 100 kr | 150 kr | 150 kr |
| Avgifter för märkena tillkommer. | | | |

5.6 Mediaersättning

Böcker och andra media, som har lånats på biblioteket, ska enligt lånereglerna ersättas om de inte återlämnas eller om de av någon anledning blir förstörda. För att underlätta debiteringar i de fall det blir aktuellt har följande schablonersättningar fastställts.

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|---------------|--------|--------|--------|
| Vuxenbok | 200 kr | 300 kr | 300 kr |
| Barnbok | 120 kr | 170 kr | 170 kr |
| Tidskrift | 25 kr | 55 kr | 55 kr |
| CD-bok | 150 kr | 150 kr | 150 kr |
| Spel | 200 kr | 500 kr | 500 kr |
| Film | 300 kr | 500 kr | 500 kr |
| Nytt lånekort | 10 kr | 10 kr | 10 kr |

Undantag för ovanstående är litteratur placerad på Dalslandshyllan som alltid ska ersättas med nyanskaffningspris.

Vidare ges bibliotekschefen befogenhet att justera priset om det finns särskilda skäl för detta. Sådana skäl kan t ex vara att exemplaret är föråldrat, i dåligt skick eller att ersättningen i övrigt blir oskälig. Om en pekbok/bilderbok förstörs vid enstaka tillfälle bör avgiften kunna efterskänkas.

5.7 Hagaskolan lokaler

För bokningsfrågor ring 0534-19101

| | 2022 | 2023 | 2024 |
|-------------|--------|--------|--------|
| Hemkunsksal | 300 kr | 300 kr | 300 kr |
| Slöjdsalar | 300 kr | 300 kr | 300 kr |

Uthyrning av dessa salar kan ske till föreningar och studieförbund. Vid hyra av skolsalar ingår ej livsmedel eller annat material som kan finnas i lokalen. Lokalen ska lämnas i ursprungligt skick.

5.8 Stallbacken lokaler

För bokningsfrågor ring 0534-19068

| | 2022 | | 2023 | | 2024 | |
|---------------|----------|--------------------------------------|----------|--------------------------------------|----------|--------------------------------------|
| | Externt | Ideella föreningar/ studieförbund | Externt | Ideella föreningar/ studieförbund | Externt | Ideella Föreningar/ studieförbund |
| Exklusive kök | 1 200 kr | 600 kr | 1 200 kr | 600 kr | 1 200 kr | 600 kr |
| Inklusive kök | 1 400 kr | 800 kr | 1 400 kr | 800 kr | 1 400 kr | 800 kr |
| Lilla ljud | 400 kr | 200 kr | 400 kr | 200 kr | 400 kr | 200 kr |
| Stora ljud | 400 kr | 200 kr | 400 kr | 200 kr | 400 kr | 200 kr |

| | 2022 | | 2023 | | 2024 | |
|---|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Avbokningsavgift (mindre än 14 dagar innan) | 200 kr | 200 kr | 200 kr | 200 kr | 200 kr | 200 kr |

Internt debiteras ingen avgift för hyra, men avgift för tekniker (ljud, ljus etc) tillkommer.

För tekniker debiteras 500 kronor per timme.

Fritid- och kulturchef har rätt att reglera hyran i speciella fall (se regelverk angående uthyrning av Stallbacken).

Vid bokning för offentliga arrangemang ges möjlighet till repetition och generalrepetition vid sammanlagt två tillfällen kostnadsfritt. Repetitioner utöver detta debiteras med 200 kronor per tillfälle.

5.9 Utsikten

För bokningsfrågor ring 0534-19160

| | 2022 | | 2023 | | 2024 | |
|-------------------------------|--------------|---------|--------------|---------|--------------|---------|
| | Internt | Externt | Internt | Externt | Internt | Externt |
| Aulan, avgift för heldag | Avgiftsfritt | 500 kr | Avgiftsfritt | 500 kr | Avgiftsfritt | 500 kr |
| Idrottshall, avgift per timme | Avgiftsfritt | 50 kr | Avgiftsfritt | 50 kr | Avgiftsfritt | 50 kr |

Rätten till interkommunal ersättning regleras i skollagen och gäller för offentlig och privat verksamhet. Nivån för interkommunal ersättning baseras på budget och de regleringar som statsmakterna anger. För Utsiktens verksamheter av seende interkommunala ersättningar och avgifter för boende tas separat beslut enligt ovanstående premisser i samband med budgetarbetet.

Förändrat utbud eller innehåll av utbildningen eller boendeformen kan komma att ändra avgiften.

5.10 Vuxenutbildningen

Särskild prövning – att läsa in ett ämne eller kurs för betyg. Går att skriva av alla som är folkbokförda i Sverige. Eleven behöver själv efterfråga särskild prövning, kostnad 500 kr.

Mer information finns på skolverkets hemsida: <https://www.skolverket.se/for-dig-som-.../elev-ellerforalder/smanavigation-elevs-rattigheter/provning---att-lasa-in-ett-amne-eller-en-kurs-for-betyg>

5.11 Övriga avgifter

Interkommunal ersättning kan betalas ut till en enskild verksamhet eller kommun, om ett barn/elev som är folkbokfört i Dals-Eds kommun väljer att gå förskola, fritidshem eller grundskola i en annan kommun.

Vid utlösande av larm eller insatser av vaktbolag debiteras kostnaden till den som hyrt lokalen.

Eventuell återställning av lokalerna debiteras i efterhand.

6 Socialnämnden

6.1 Vårdavgifter

| | 2023 | 2024 |
|------------------------------------|---|---|
| Trygghetslarm | 274 kr/mån | 299 kr/mån |
| Hemsjukvård | 491 kr/mån | 536 kr/mån |
| Lunchlåda | 77 kr/st | 81 kr/st |
| Distributionsavgift för matlåda | 13 kr/st | 14 kr/st |
| Matabonnemang särskilt boende | 4 540 kr/mån | 4 767 kr/mån |
| Matabonnemang särskilt boende dygn | 151 kr/dygn | 159 kr/dygn |
| Korttidsboende | 151 kr/dag i matavgift samt omsorgsavgift med 365 kr/dygn max 2359 kr/mån | 159 kr/dag i matavgift samt omsorgsavgift med 398 kr/dygn max 2575 kr/mån |
| Särskilt boende | | Max 2575 kr/mån |

6.2 Maxtaxa

Avgiften för hemtjänst, dagverksamhet, särskilt boende, kommunal hälso- och sjukvård samt förbrukningsartiklar får per månad uppgå till 2 575 kr per månad (högsta avgift).

6.3 Bostadsavgift

| | 2023 | 2024 |
|---|--------------|--------------|
| Hyra särskilt boende | 7 492 kr/mån | 7 492 kr/mån |
| Hyra särskilt boende parboende (per person) | 4 705 kr/mån | 4 705 kr/mån |

6.4 Hemtjänstavgift

| | 2023 | 2024 |
|---|------------|------------|
| Avgift för serviceinsatser via hemtjänsten | 366 kr/tim | 399 kr/tim |
| Avgift för omvårdnadsinsatser via hemtjänsten | 366 kr/tim | 399 kr/tim |

6.5 Övriga avgifter inom äldreomsorgen

| | 2023 | 2024 |
|-------------|------------|------------|
| Hygienpaket | 225 kr/mån | 246 kr/mån |

6.6 Ansöknings- och tillståndavgifter enligt alkohollagen (2010:1622), taxor enligt tobakslagen och liknande produkter (2018:2088) samt lagen om receptfria läkemedel (2009:730)

| | 2023 | 2024 |
|--|---------------|----------------------|
| Stadigvarande tillstånd | | |
| -Nyansökningar Stadigvarande serveringstillstånd till allmänallmänhet, slutet sällskap samt catering, tåg och båt (Inkl. 1 kunskapsprov) | 9 000 kr | 9 000 kr |
| -Nyansökningar stadigvarande serveringstillstånd, Ägarskiften, servering på tåg och båt | | 9 000 kr |
| -Anmälan om ändrade ägarförhållanden, helt nya företrädare | 7 000 kr | 7 000 kr |
| -Anmälan om övertagande/köp av bolag med stadigvarande serveringstillstånd. | | 7 000 kr |
| -Ansökan om stadigvarande ändring i tillstånd. | 4 000 kr | 4 000 kr |
| Utvidgade tillstånd utökad serveringstid, ändrad serveringsyta eller ändrat alkoholutbud | 2 000 kr | 2 000 kr |
| Ändring: Ändring/ny ledamot i bolaget, omregistrering till AB/HB/EF, eller övrig omregistrering i företag, samma ägare | 2 000 kr | 2 000 kr |
| PBI-utredning – byte av enstaka person med betydande inflytande | 1 000 kr | 1 000 kr /per person |
| Nyansökan: cateringtillstånd, provsmakning och pausservering (Inkl. 1 kunskapsprov) | 5 000 kr | 5 000 kr |
| Anmälan om catering, provsmakning eller kryddning av snaps (Sökanden har tillstånd i Dalsland) | Ingen avgift | Ingen avgift |
| -Ansökan om tillfällig förändring i tillstånd | | 2 000 kr |
| -Ansökan Tillfälligt utökad serveringstid och serveringsyta i Tillståndshavarens nuvarande lokaler | 2 000kr | 2 000 kr |
| - Ansökan om tillfällig gemensam serveringsyta | | 4 000 kr |
| | | |
| Tillfälliga tillstånd | | |
| -Tillfälligt tillstånd för 2 ggr och samma lokal Sökanden har stadigvarande tillstånd i Dalslandskommunerna | 3 000 kr | 3 000 kr |
| -Extra dagar, söks vid samma tillfälle max 6 ggr/år (ingen återbetalning) | 500 kr/dag | 500 kr/dag |
| Tillfälligt tillstånd för 2 ggr och samma lokal. Sökanden har inte stadigvarande tillstånd i Dalslandskommunerna | 5 000 kr | 5 000 kr |
| - Extra dagar, söks vid samma tillfälle max 6 ggr/år (ingen återbetalning) | 500 kr/dag | 500 kr/dag |
| Tillfälligt tillstånd för slutna sällskap Max 6 tillstånd per halvår och avser samma lokal | 2 000 kr | 2 000 kr |
| Kunskapsprov med möjlighet till två omprov (gäller både stadigvarande eller tillfälligt tillstånd) | 1 000 kr/prov | 1 000 kr/prov |
| | | |
| Årlig avgift för stadigvarande serveringstillstånd | | |
| Fast avgift serveringstillstånd | 4 000 kr | 4 500 kr |
| Fast avgift tillstånd för pausservering och provsmakning | 2000 kr | 2 500 kr |

| | 2023 | 2024 |
|--|-----------|----------------------|
| Rörlig avgift | | |
| 0 -25 000 | 0 kr | 0 kr |
| 25 001 - 50 000 | 1 000 kr | 1 500 kr |
| 50 001 – 100 000 | 2 000 kr | 2 500 kr |
| 100 001 – 150 000 | 3 000 kr | 3 500 kr |
| 150 001 - 200 000 | 4 000 kr | 4 500 kr |
| 200 001 - 300 000 | 5 000 kr | 5 500 kr |
| 300 001 - 600 000 | 6 000 kr | 6 500 kr |
| 600 001 - 900 000 | 7 000 kr | 7 500 kr |
| 900 001 - 1 200 000 | 8 000 kr | 8 500 kr |
| 1 200 001 - 1 500 000 | 9 000 kr | 9 500 kr |
| 1 500 001 - 2 500 000 | 10 000 kr | 10 500 kr |
| 2 500 001 - 3 000 000 | 11 000 kr | 11 500 kr |
| 3 000 001 - | 12 000 kr | 12 500 kr |
| | | |
| Påminnelseavgift restaurangrapport (ska insändas före den 31 mars) första gången | 500 kr | 1 000 kr |
| Andra gången (utredning startas) | 1 000 kr | 1 500 kr |
| | | |
| Taxor enligt tobakslagen, tobaksfria nikotinprodukter, alkohollagen, lagen om e-cigarettor med påfyllnadsbehållare samt lagen om receptfria läkemedel | | |
| Tillsynsavgifter | | |
| En av ovanstående produkter | 2 000 kr | 2 000 kr |
| Två av produkter (t.ex. folköl och e-cigarettor) | 3 500 kr | 3 500 kr |
| Tre produkter (t.ex. folköl, e-cigarettor & receptfria läkemedel) | 4 500 kr | 4 500 kr |
| Fyra produkter (t.ex. folköl, e-cigarettor, nikotinfria produkter & receptfria läkemedel) | 5 000 kr | 5 000 kr |
| | | |
| Taxor enligt tobakslagen och liknande produkter (2018:2088), lagen om receptfria läkemedel (2009:730) samt alkohollagen (2010:1622) | | |
| Ansökan avgift enligt tobakslagen | | |
| Stadigvarande tobakstillstånd | 7 000 kr | 8 000 kr |
| -Anmälan om ändrade ägarförhållanden, helt nya företrädare | | 6 000 kr |
| Tillfälligt tobakstillstånd (har stadigvarande tobakstillstånd) | 2 000 kr | 2 000 kr |
| Tillfälligt tobakstillstånd (har inget tobakstillstånd) | 4 000 kr | 4 000 kr |
| Ändring omregistrering till AB/HB/EF, eller övrig omregistrering i företag, samma ägare. | 2 000 kr | 2 000 kr |
| Anmälan om betydande förändring, så som ändrade ägarförhållanden. | 3 000 kr | 3 000 kr |
| PBI-utredning – byte av enstaka person med betydande inflytande | 1 000 kr | 1 000 kr/ per person |

| | 2023 | 2024 |
|---|----------|----------|
| Årsavgift inkl. övriga produkter | | |
| Årsavgift för tillsyn och administration | 5 000 kr | 5 500 kr |
| Årsavgift för produkter utöver tobakstillstånd | | |
| Avgift per tillkommande produkt | 500 kr | 500 kr |

6.7 Färdstjänstavgift

Färdtjänst

| | 2023 | 2024 |
|-----------------------------|-------|------|
| Egenavgift/startavgift | 52 kr | 56 |
| Kilometeravgift över 10 km. | 3 kr | 3 kr |

*(Justeras med följsamhet till kollektivtrafikens prisjusteringar i V:G regionen)

6.8 Övriga avgifter socialnämnden

Individ- och familjeomsorgen

Lägsta debitering av avgift 30 kr/mån

Egenavgift vid boende på institution (vuxen) 80 kr/dag

Egenavgift vid omhändertagande av barn följer ”Riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättningskyldighet vid heldygnsplacering av barn och ungdom” se grunder nedan:

Grunder för beräkning av ersättning

Ersättningen fastställs för varje barn och år. Beloppet beräknas efter att procenttal av den ersättningspliktiges senaste taxeringsbeslut, minus ett avdrag med 100 000 kr, se tabell nedan. Procenttalet fastställs med hänsyn till samtliga barn som föräldern är försörjningspliktig för.

| | 1 barn | 2 barn | 3 barn | 4 barn | 5 barn | 6 barn |
|----------------------|---------|---------|---------|--------|--------|--------|
| Procentsats per barn | 14,00 % | 11,50 % | 10,00 % | 7,75 % | 6,40 % | 5,50 % |

LSS

| | 2023 | 2024 |
|--|--------------|-------------------------------------|
| Egenavgift vid arbetsresor inom LSS | | |
| Upp till 10 resor per månad, avgift per månad | 312 kr/mån | 305 kr/mån |
| Fler än 10 resor per månad, avgift per månad (följer Västtrafiks periodbiljett 30 dagar, ungdom) | 625 kr/mån | 610 kr/mån |
| Egenavgift vid boende i samband med särskola, avgift per månad | 1 250 kr/mån | 1 250 kr/mån (Följer barnbidrag) |
| Avgift för boendestöd och ledsagning via stödet, avgift per timme | 366 kr/tim | 399 kr/tim |

Avgift för transport av avliden och förvaring

| | 2023 | 2024 |
|--|------------------|------------------|
| Avgiften faktureras dödsboet månaden efter dödsfallet | | |
| Transport vardagar kl. 08:00 – 18:00 | 2 500 kr | 2 575 kr |
| Transport vardagar kl. 18:01 – 07:59 samt helg | 3 640 kr | 3 750 kr |
| Tillkommande avgift vid transport över en mil | 190 kr/mil | 195 kr/mil |
| Förvaring av avliden i bårhus | F.n. ej aktuellt | F.n. ej aktuellt |

Provisorisk dödsboförvaltning och åtgärder enligt begravningslagen

| | 2023 | 2024 |
|------------------|--------|--------|
| Avgift per timme | 420 kr | 458 kr |



Kommunstyrelsen

§ 48

Dnr 2023-000334 100

Motion - om att tillsätta en utredning om möjligheten att överföra Fritidsbankens verksamhet i ideell regi

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutar 2023-12-12 § 13 att remittera motion från Vänsterpartiet (V) om att tillsätta en utredning om möjligheten att överföra Fritidsbankens verksamhet i ideell regi till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar 2024-01-17 § 14 att remittera motionen till kommunledningsförvaltningen.

Motionären anser att det är av vikt att bibehålla Fritidsbankens verksamhet utifrån att den gagnar aktivitet, friskvård och social samvaro till en i sammanhanget ringa kostnad.

Över 90 procent av landets idag 130 fritidsbanker drivs av kommunen som huvudman. Trenden är också att de som idag drivs i ideell regi tas över av kommunen. Anledningen till detta är att det krävs en stabil organisation för att kunna bedriva en bra och kvalitetssäker verksamhet och man har sett att det är väldigt sårbart i de fall Fritidsbanker drivs av föreningar.

Dals-Eds kommun som nuvarande huvudman för Fritidsbanken förväntas utifrån vår kommunstorlek ha verksamheten på en yta på minst 100 kvadratmeter, ytan ska vara tillgänglighetsanpassad. Det finns i avtalet med Fritidsbanken Sverige krav på öppettider, samt ledning, på i Dals-Eds fall minst 50% platsansvarig. Inom ramen för vårt avtal åtar vi oss också att delta i större gemensamma event, rapportera in resultat och bidra till utvecklingen av Fritidsbanken som koncept.

I kontakt med Fritidsbanken Sverige meddelar dem att de inte skulle gå med på att Dals-Eds kommun överlåter verksamheten till en ideell förening. Konsekvensen blir att Fritidsbanken Sverige säger upp avtalet och då får kommunen inte bedriva utlåningsverksamhet i Fritidsbankens namn samt att all insamlad utrustning tillfaller Fritidsbanken Sverige enligt vårt nuvarande avtal.

Enhetschef Arbetsmarknad- och integrationsenhetens bedömning är att förslaget enligt motionen inte är genomförbart, utifrån att Fritidsbanken Sverige inte skulle godkänna en överlåtelse.



Kommunstyrelsen

forts. § 48

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse enhetschef Arbetsmarknad och Integrationsenheten daterad
2024-03-18.

Motion – Vänsterpartiet.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att avslå rubricerad motion utifrån
ovanstående bedömning.

Expedieras till

KF

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande



Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2023-12-12 § 13 att remittera Motion - om att tillsätta en utredning om möjligheten att överföra Fritidsbankens verksamhet i ideell regi Dnr 2023-000334 100 till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i sin tur att remittera motionen till kommunledningsförvaltningen.

Sammanfattning och konsekvensbeskrivning

2023-11-09 inkom en en motion från Vänsterpartiet (V) om att tillsätta en utredning om möjligheten att överföra Fritidsbankens verksamhet i ideell regi. Motionen menar att det är av vikt att bibehålla Fritidsbankens verksamhet utifrån att den gagnar aktivitet, friskvård och social samvaro till en i sammanhanget ringa kostnad.

Över 90 procent av landets idag 130 fritidsbanker drivs av kommunen som huvudman. Trenden är också att de som idag drivs i ideell regi tas över av kommunen. Anledningen till detta är att det krävs en stabil organisation för att kunna bedriva en bra och kvalitetssäker verksamhet och man har sett att det är väldigt sårbart i de fall Fritidsbanker drivs av föreningar.

Dals-Eds kommun som nuvarande huvudman för Fritidsbanken förväntas utifrån vår kommunstorlek ha verksamheten på en yta på minst 100 kvadratmeter, ytan ska vara tillgänglighetsanpassad. Det finns i avtalet med Fritidsbanken Sverige också krav på öppettider, samt ledning, på i Dals-Eds fall minst 50% platsansvarig. Inom ramen för vårt avtal åtar vi oss också att delta i större gemensamma event, rapportera in resultat och bidra till utvecklingen av Fritidsbanken som koncept.

I kontakt med Fritidsbanken Sverige meddelar de att de inte skulle gå med på att Dals-Eds kommun överlåter verksamheten till en ideell förening. Konsekvensen skulle bli att de säger upp avtalet och då får vi inte bedriva utlåningsverksamhet i Fritidsbankens namn i Dals-Eds kommun och all insamlad utrustning tillfaller Fritidsbanken Sverige enligt vårt nuvarande avtal.

Bedömning

Undertecknad bedömer inte att förslaget enligt motionen är genomförbar, utifrån att Fritidsbanken Sverige inte skulle godkänna en överlåtelse.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att avslå rubricerad motion utifrån ovanstående bedömning.

I tjänsten



Enheten Arbetsmarknad och Integration
Eva Sjötn

D.nr:

Eva Sjötn
Enhetschef Arbetsmarknad och Integrationsenheten



Motion gällande Fritidsbanken i Ed

På Kommunfullmäktiges Budgetmöte den 8/11 2023 påtalade vi i Vänsterpartiet det orimliga i att stryka Fritidsbanken ur budgeten.

Vi påpekade att detta är en invånarnära verksamhet som gagnar aktivitet, friskvård och social samvaro till en tämligen ringa kostnad.

Med detta som bakgrund så yrkar vi på

att det skyndsamt tillsätts en utredning om möjligheten att överföra verksamheten i ideell regi.

För Vänsterpartiet


Johanna Collin

20281109



Kommunstyrelsen

§ 62

Dnr 2023-000272 805

Medborgarförslag - Ta bort eller reducera kommunala kostnader för ideella föreningar

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslag har inkommit 2023-09-29 om att ta bort eller reducera kommunala kostnader för ideella föreningar. Kommunfullmäktige beslutar 2023-10-18 § 98 att remittera rubricerat medborgarförslag till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar 2023-12-06 § 205 att remittera rubricerat medborgarförslag till kommunledningsförvaltningen för beredning av ärendet.

Förslagsställaren framhäver att ideella föreningar kan ses som kommunens förlängda arm på landsbygden. Föreningar arbetar hårt och gratis för att kommunens invånare ska få bättre livskvalitet. Föreningarna har många utgifter i form av hyra, ström, försäkringar med mera samtidigt som man behöver hålla medlemskapskostnaden på en rimlig nivå. Förslagsställaren föreslår därför att de kostnader som kommunen kan styra över, såsom bygglovsavgifter, ska avskrivas eller reduceras i de fall de drabbar ideella föreningar.

För kommuner gäller likställighetsprincipen som innebär att kommunens medlemmar ska behandlas lika om de befinner sig i samma situation. Likställighetsprincipen innebär att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. I dagsläget erbjuds föreningar visst föreningsstöd genom bland annat möjlighet till aktivitetsstöd, anläggningsstöd och möjlighet att ansöka om evenemangsmedel.

Bidrag för föreningens ordinarie verksamhet lämnas via de bidragsmöjligheter som finns idag. Ett arbete med en utredning kring föreningsstöd pågår och medborgarförslaget bedöms falla inom ramen för hur föreningsstöd ska hanteras varför förslag föreligger om att låta arbetsgruppen för föreningsutredningen värdera in förslaget i helhetsbilden för föreningsstöd.

Flera Yrkanden

Andreas Nilsson (M) yrkar på avslag till kommunstyrelsens föreliggande förslag om att uppdra till arbetsgruppen för föreningsutredningen att värdera in förslaget i det vidare arbetet kring föreningsstöd.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande



Kommunstyrelsen

forts. § 62

Larsinge Fahlén (S) yrkar på bifall till kommunstyrelsens föreliggande förslag om att uppdra till arbetsgruppen för föreningsutredningen att värdera in förslaget i det vidare arbetet kring föreningsstöd.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de båda yrkandena enligt ovan och finner att Nilssons yrkande ska bifallas.

Omröstning begärs

Kommunstyrelsen godkänner följande propositionsordning.

Avslags-röst för Nilssons yrkande.

Bifalls-röst för Fahléns yrkande.

Omröstningsresultat

Med 7 avslags-röster för Nilssons yrkande och 4 bifalls-röster för Fahléns yrkande beslutar kommunstyrelsen bifalla Nilssons yrkande.

| Ledamot/tjänstgörande ersättare | Avslags-röst | Bifalls-röst | Avstår |
|---------------------------------|--------------|--------------|--------|
| Andreas Nilsson | X | | |
| Anna Johansson | X | | |
| Per-Erik Norlin | | X | |
| Annika Lännhult | X | | |
| Kenneth Bergslätt | X | | |
| Larsinge Fahlén | | X | |
| Sara Fröberg | | X | |
| Christina Virevik | X | | |
| Elisabet Forsdahl | X | | |
| Anders Bengtsson | X | | |
| Jan-Stefan Karlsson | | X | |



Kommunstyrelsen

forts. § 62

Beslutsunderlag

Reviderad tjänsteskrivelse tf. kanslichef daterad 2024-04-23.
Medborgarförslag 2023-09-29.

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att avslå rubricerat medborgarförslag.

Expedieras till

KF

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Medborgarförslag - Ta bort eller reducera kostnaden för ideella föreningar***Bakgrund***

Medborgarförslag har inkommit 2023-09-29 om att ta bort eller reducera kommunala kostnader för ideella föreningar. Kommunfullmäktige beslutar 2023-10-18 § 98 att remittera rubricerat medborgarförslag till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning och konsekvensbeskrivning

Förslagställaren framhäver att ideella föreningar kan ses som kommunens förlängda arm på landsbygden. Föreningar arbetar hårt och gratis för att kommunens invånare ska få bättre livskvalitet. Föreningarna har många utgifter i form av hyra, ström, försäkringar m.m. samtidigt som man behöver hålla medlemskostnaden på en rimlig nivå. Förslagsställaren föreslår därför att de kostnader som kommunen kan styra över, såsom bygglovsavgifter, ska avskrivas eller reduceras i de fall de drabbar ideella föreningar.

Bedömning

Ideella föreningar kan komma att ställas för olika kommunala kostnader inom ramen för såväl utförande av föreningens verksamhet som för utveckling av verksamheten och i förlängningen av kommunen som plats.

För kommuner gäller likställighetsprincipen som innebär att kommunens medlemmar ska behandlas lika om de befinner sig i samma situation. Likställighetsprincipen innebär att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. SKR¹ lyfter som exempel att kommunen inte får ta andra avgifter av fritidsboende än av permanentboende för samma handläggning.

Det finns exempel på kommuner som undantar ideella föreningar från bygglovsavgift samt exempel på kommuner där föreningar kan ansöka om bidrag för bygglovsavgift. I Dals-Eds kommun erbjuds inte detta idag. I dagsläget erbjuds föreningar visst föreningsstöd genom bland annat möjlighet till aktivitetsstöd, anläggningsstöd och möjlighet att ansöka om evenemangsmedel.

Bidrag för föreningens ordinarie verksamhet lämnas via de bidragsmöjligheter som finns idag. Ett arbete med en utredning kring föreningsstöd pågår och medborgarförslaget bedöms falla inom ramen för hur föreningsstöd ska hanteras varför förslaget föreligger om att låta arbetsgruppen för föreningsutredningen värdera in förslaget i helhetsbilden för föreningsstöd.

1

<https://skr.se/skr/samhallsplaneringinfrastruktur/miljohalsa/taxormiljokontoren/miljobalken/taframdintaxa/behovsstyrdtaxa/faktaombhovsstyrdtaxa/juridiskaforutsattningar/grunderfortaxaenligtmiljobalken/faqgrunde rforkommunaltaxa/likstallighetsprincipen.48665.html>

Postadress
Box 31
S-668 21 Ed

Besöksadress
Storgatan 27

Telefon
+46 (0)534-19000
Telefax
+46 (0)534-10550

Bankgiro
534-4072
Org.nr
212000-1413

Internet: www.dalsed.se

E-post: kommun@dalsed.se

De fakturor som utgår till ideella föreningar avseende kommunala kostnader för bygglov etc bedöms idag som relativt få. Med en slopad eller reducerad avgift kan det öppna upp för att fler ideella föreningar gör satsningar som kan gynna kommunen som helhet. En ökad mängd handläggning av ärenden utan uttag av avgift kan också komma att kräva budgetkompensation. Ska värderingar göras utifrån vad som är till allmänhetens nytta respektive vad som är för föreningens nytta för att utföra sin ordinarie verksamhet kommer det att kräva tydliga riktlinjer och resurser för handläggning.

Beslutsförslag

- Kommunstyrelsen beslutar att uppdra arbetsgruppen för föreningsutredning att värdera in förslaget i det vidare arbetet kring föreningsstöd.
- Kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget anses besvarat genom kommunstyrelsens beslut.

I tjänsten

Jessica Olsson,
Tf Kanslichef

Expedieras till
Förslagsställare

Ideella föreningar kan ses som kommunens förlängda arm på landsbygden.

Vi jobbar både hårt *och* gratis för att kommunens invånare på olika sätt ska få bättre livskvalitet och vi lägger ner väldigt många timmar i veckan.

Att söka bidrag är tidskrävande och till sin natur osäker process. I flesta fall uteblir någon utdelning alls och kan kännas som bortkastad tid.

Jag vill lägga fram ett medborgarförslag till Dals Eds kommun på en sak som blev aktuell när vi skulle söka strandskyddsdispens och bygglov på en bastu vi byggt för att öka utbudet till kommunens invånare och turismen. Jag fick avslag på min önskan om att dessa kostnader skulle utebli.

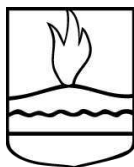
Vi har många andra utgifter i form av hyra, ström, försäkringar och underhåll mf och medlemskap vill vi hålla på en rimlig nivå för att få medlemmar.

Då det ligger i kommunens händer att bestämma över dessa fakturor kan denna kostnad förslagsvis helt avskrivas eller iaf reduceras när det kommer till ideella föreningar.

För oss som ger väldigt mycket av vår tid och kraft kan det kännas som en självklar sak att kommunen hjälpar oss ideella föreningar på alla sätt den kan.

Mvh

Sandra Tordardottir , sekreterare i Nössemarks Idrottsförening.



DALS-EDS KOMMUN

Dals-Eds kommun
Box 31, 668 21 Ed
kommun@dalsed.se, 0534-190 00

Medborgarförslag till kommunen

Kontaktperson

Förnamn
Sandra

Efternamn
Tordardottir

Utdelningsadress
Kvihagen 1

Postnummer
668 91

Postort
Ed

Telefon (även riktnummer)
070 777 4102

E-postadress

Om ni är flera som lämnar in förslaget tillsammans, ange vilka ni är (t.ex. en skolklass eller grannar)

Nössemarks Idrottsförening.

Förslag

Du kan också bifoga en bilaga med ert förslag eller en bild

Ta bort eller reducera kommunala kostnader för ideella föreningar

Motivering

Du kan också bifoga en bilaga med motiveringen

Ideella föreningar kan ses som kommunens förlängda arm på landsbygden.

Vi jobbar både hårt och gratis för att kommunens invånare på olika sätt ska få bättre livskvalitet och vi lägger ner väldigt många timmar i veckan.

Att söka bidrag är tidskrävande och till sin natur osäker process. I flesta fall uteblir någon utdelning alls och kan kännas som bortkastad tid.

Jag vill lägga fram ett medborgarförslag till Dals Eds kommun på en sak som blev aktuell när vi skulle söka strandskyddsdispens och bygglov på en bastu vi byggt för att öka utbudet till kommunens invånare och turismen. Jag fick avslag på min önskan om att dessa kostnader skulle utbetalas.

Vi har många andra utgifter i form av hyra, ström, försäkringar och underhåll mf och medlemskap vill vi hålla på en rimlig nivå för att få medlemmar.

Då det ligger i kommunens händer att bestämma över dessa fakturor kan denna kostnad förslagsvis helt avskrivs eller iaf reduceras när det kommer till ideella föreningar.

För oss som ger väldigt mycket av vår tid och kraft kan det kännas som en självklar sak att kommunen hjälper oss ideella föreningar på alla sätt den kan.

Mvh

Sandra Tordardottir, sekreterare i Nössemarks Idrottsförening.

Bilagor

Förslag

Motivering

Jag medger att mitt namn och de kontaktuppgifter jag uppgivit ovan får publiceras på kommunens hemsida tillsammans med mitt förslag

Ja

Nej

Underskrift

Datum och underskrift



DALS-EDS KOMMUN

Dals-Eds kommun
Box 31, 668 21 Ed
kommun@dalsed.se, 0534-190 00

Hantering av personuppgifter:

Kommunen blir personuppgiftsansvarig för personuppgifterna först när den ifyllda blanketten tagits emot av kommunen. Uppgifterna kommer att behandlas enligt dataskyddsförordningen. För mer information om hur personuppgifterna behandlas i ditt ärende hänvisas till kommunens hemsida.